

ខ្សែចង្វាក់

ការសម្របសម្រួលគំនិតផ្លូវចន្តៃមធ្យមក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា
ការជួញដូរមនុស្សនៅមហាអនុតំបន់មេគង្គ

UNIAP

United Nations Inter-Agency
Project on Human Trafficking

(យូ អែន អាយ អេ ទី)

សទ្ទានុក្រម

ស្តីពីការជួញដូរមនុស្ស និងចិត្តវិទ្យា

GLOSSARY OF ENGLISH-KHMER ON HUMAN
TRAFFICKING AND PSYCHOLOGY

បោះពុម្ព ខែមករា ឆ្នាំ២០១២

អារម្ភកថា

អំពើជួញដូរមនុស្ស និងអាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្សបាននឹងកំពុងកើតឡើង និងរីកសាយភាយពាសពេញពិភពលោកនៅខណៈពេលដែលការយល់ដឹងអំពីអំពើនេះនៅមានកម្រិតនៅឡើយក្នុងស្រទាប់មហាជន។ នាពេលថ្មីៗនេះ ប្រជាជនប្រមាណជា ៩.៤៩ លាន នាក់ នៅទ្វីបអាស៊ី បាននិងកំពុងក្លាយខ្លួនជាជនរងគ្រោះដោយសារការជួញដូរមនុស្ស ហើយប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីជំនួញទុច្ចរិតនេះត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថាមានរហូតដល់ ៣៤ ពាន់លាន ដុល្លារអាមេរិក ក្នុងមួយឆ្នាំ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបរិបទនេះ យុទ្ធសាស្ត្រប្រយុទ្ធប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការធ្វើអាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្សត្រូវបានតាក់តែង ផ្សព្វផ្សាយ និងអនុវត្តយ៉ាងស្របកម្រិតសម្រាប់ទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌជាតិ តំបន់ និងពិភពលោក ។

ដោយឡែកសម្រាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រៅពីផែនការ និងយន្តការថ្នាក់ជាតិក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បាន និងកំពុងបន្តសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការសហប្រជាជាតិ និងជាពិសេសជាមួយកម្មវិធីអន្តរជាតិការអង្គការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើជួញដូរមនុស្ស (ហៅកាត់ថា UNIAIP) ក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពផ្សេងៗគ្នាយ៉ាងដូចជា ផែនការសកម្មភាពថ្នាក់មហាអនុតំបន់មេគង្គជំហានទីមួយ (SPA I: ២០០៥-២០០៧) ជំហានទីពីរ (SPA II: ២០០៨-២០១០) និងជំហានទីបី (SPA III: ២០១១-២០១៣) ជាដើម។ ក្នុងនោះចំណុចដៅទី ៤.៣ នៃ SPA III បច្ចុប្បន្នបានគូសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់អំពីការសម្រេចឱ្យបាននូវការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និងឱ្យមានលក្ខណៈទូលំទូលាយពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងការជួញដូរ និងការធ្វើអាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្ស ។

ដើម្បីបំពេញកង្វះខាតឯកសារពន្យល់ជាភាសាខ្មែរ និងដើម្បីចូលរួមសម្រួលដល់ការយល់ដឹង និងការប្រើប្រាស់ពាក្យសំខាន់ៗឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ក្រុមការងារខមមិតកម្ពុជា ក្រោមការជួយឧបត្ថម្ភពីកម្មវិធីអន្តរជាតិក្នុងការអង្កេតការសហប្រជាជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើជួញដូរមនុស្សបានដកស្រង់ និងរៀបចំ "សទ្ទានុក្រមស្តីពីការជួញដូរមនុស្ស និងចិត្តវិទ្យា" នេះ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់ស្ថាប័នឬអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ដូចជាអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ អ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធី អ្នកស្រាវជ្រាវ សាស្ត្រាចារ្យ និស្សិត អ្នកសារព័ត៌មាន និងសាធារណជនជាដើម សម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់ជាឯកសារជំនួយស្មារតីនិងបង្កើនការយល់ដឹងបន្ថែមមួយកម្រិតទៀតទៅលើការជួញដូរ និងការធ្វើអាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្ស ការរត់ពន្ធមនុស្ស ការធ្វើចំណាកស្រុក និងបញ្ហាចិត្តសង្គម។

ក្នុងការរៀបចំចងក្រងសទ្ទានុក្រមនេះ ពាក្យពេចន៍និងខ្លឹមសារមួយចំនួនត្រូវបានដកស្រង់ចេញពី ច្បាប់ជាតិ អនុសញ្ញាពិធីសារអន្តរជាតិ វចនានុក្រមផ្សេងៗ និងឯកសារផ្សព្វផ្សាយរបស់អង្គការ-ស្ថាប័នដែលធ្វើការងារពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យនេះ។

ខ្ញុំមានជំនឿថាសទ្ទានុក្រមនេះនឹងក្លាយជាជំនួយការដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រីអ្នកនាង-កញ្ញា ទាំងអស់ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចនៅក្នុងវិស័យរៀងៗខ្លួនដើម្បីទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប កាត់បន្ថយ និងឈានដល់ការលុបបំបាត់អំពើជួញដូរមនុស្ស ព្រមទាំងដើម្បីការពារជនងាយរងគ្រោះទាំងឡាយឲ្យចាកផុតពីឧក្រិដ្ឋកម្មទាសភាពបែបទំនើបនេះ។

សាន្ត អរុណ
រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកិច្ចការនារី
និងជាប្រធានក្រុមការងារខមមិតកម្ពុជា

« ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអសីទកម្មផ្លូវភេទ »

(ប្រកាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨)

មាត្រា ១៣.- និយមន័យនៃអំពើលក់-ដូរមនុស្ស

- ❖ **អំពើលក់-ដូរមនុស្ស** មានន័យថា ប្រគល់ឱ្យដោយខុសច្បាប់នូវការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ទៅជនដទៃ ឬ ទទួលយកដោយខុសច្បាប់នូវការប្រគល់ការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ពីជនដទៃ ដោយផ្ដោះប្តូរទៅនឹងរបស់មានតម្លៃអ្វីមួយដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសេវានិងមនុស្សផង។

អំពើធ្វើជាភ្នាក់ងារកណ្តាលនៃការលក់-ដូរមនុស្ស ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចគ្នានឹងអំពើលក់-ដូរមនុស្សដោយផ្ទាល់។

**« ពិធីសារស្តីពីការទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងដាក់ទណ្ឌកម្មការជួញដូរមនុស្ស
ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ ដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញារបស់
អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពី ការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន
ដែលមានអង្គការចាត់តាំង » ហៅកាត់ថា ពិធីសារប៉ាឡឺម៉ូ**

(អនុម័តដោយមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០០ ប្រកាសឱ្យប្រើដោយ
ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៦/០០៤ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៦)

មាត្រា ៣. ការប្រើប្រាស់វាក្យសព្ទ

- ❖ **អំពើជួញដូរមនុស្ស** គឺសំដៅទៅលើការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ការផ្តល់កន្លែងលាក់ខ្លួន ឬ ការទទួលយក
មនុស្សដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយគំរាមកំហែង ឬ ការប្រើកម្លាំង ឬ ទម្រង់ផ្សេងៗនៃការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ការចាប់ពង្រត់ ឬ
ការឆបោក ឬ ការបោកបញ្ឆោត ឬ ការរំលោភអំណាច ឬ ការរំលោភលើភាពងាយរងគ្រោះ ឬ ការផ្តល់ ឬ ទទួលយក
កម្រៃ ឬ អត្ថប្រយោជន៍ណាមួយ ដើម្បីទទួលបានការយល់ព្រមពីសំណាក់បុគ្គលណាម្នាក់ ដែលមានអំណាចគ្រប់គ្រង
លើបុគ្គលម្នាក់ទៀត ក្នុងគោលដៅ ដើម្បីកេងប្រវ្វេន។ យ៉ាងហោចណាស់ គោលបំណងកេងប្រវ្វេននេះត្រូវរួមបញ្ចូល
នូវការកេងប្រវ្វេនលើពេស្យាកម្មជនដទៃ ឬ ទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃការធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ ឬ ពលកម្មប្រសើរដោយបង្ខំ
ឬ ទាសភាព ឬ ការអនុវត្តស្រដៀងគ្នានឹងទាសភាព ឬ ភាពជាខ្ញុំបម្រើជាចម្លើយ ឬ ការដកហូតសរីរាង្គ។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាតារាងសង្ខេបអំពី និយមន័យនៃការជួញដូរមនុស្សតាមពិធីសារ ប៉ាឡឺម៉ូ

ធាតុផ្សំទាំងបីនៃអំពើជួញដូរមនុស្ស		
បម្លាស់ទី	មធ្យោបាយ (វិធីសាស្ត្រ)	គោលបំណង
តើមានភស្តុតាងអំពី ការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ការសំចត ឬ ការទទួលយកមនុស្សដែរឬទេ?	តើមានភស្តុតាងអំពីការគំរាមកំហែង ឬការបង្ខំ ឬ ទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការក្លែងបន្លំ ការបំពានអំណាច ឬ ស្ថានភាពងាយរងគ្រោះ ឬការឲ្យ/ការទទួលប្រាក់ ដើម្បីបានការយល់ព្រមពីមនុស្សម្នាក់ ដែលមានការត្រួតត្រាលើមនុស្សម្នាក់ទៀតដែរឬទេ?	តើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា គោលបំណងនៃការបម្លាស់ទីនេះ ធ្វើឡើង ដើម្បីកេងប្រវ័ញ្ចលើមនុស្សដែរឬទេ?

សង្ខានុក្រមស្តីពី ការជួញដូរមនុស្ស

GLOSSARY ON
HUMAN TRAFFICKING

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Abduction	ការចាប់ពង្រត់	Abduct	Kidnapping	ការចាប់ពង្រត់ ឬ ការឃុំឃាំងដោយល្មើសច្បាប់នូវបុគ្គល ឬ មនុស្សមួយក្រុម ដែលតាមធម្មតាធ្វើឡើងក្នុងបំណងជីវិតដើម្បីទាញយកប្រយោជន៍ខាងសេដ្ឋកិច្ច ឬ នយោបាយពីជនរងគ្រោះ ដែលរងការចាប់ពង្រត់នោះ ឬ ពីភាគីទីបី ។ តាមធម្មតា ការចាប់ពង្រត់មានចែងនៅក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌរបស់រដ្ឋនីមួយៗ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការចាប់ពង្រត់ខ្លះក៏ស្ថិតក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចនៃច្បាប់អន្តរជាតិផងដែរ (ដូចជា ការប្លន់តាមសមុទ្រ) ។
Abuse	ការរំលោភ ការបំពាន	Abuse	Defilement, harm, injury, malevolence, maltreatment, violation, aggression	សំដៅលើការប្រើប្រាស់ ឬ ការប្រព្រឹត្តលើអ្វីមួយ (មនុស្ស វត្ថុ ខ្លឹមសារ គំនិត ឬ វាក្យស័ព្ទ) ដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយ ។ វាអាចចែកចេញជាក្រុមទៅតាមគោលដៅនៃការរំលោភបំពាន ឬ ជំពូកនៃការរំលោភបំពាន ។
Abuse of power	ការរំលោភអំណាច	N/A	N/A	ជាស្ថានភាពមួយ ដែលក្នុងនោះមន្ត្រីរាជការសាធារណៈប្រើប្រាស់តួនាទីរបស់ខ្លួន ឬ ទាញយកប្រយោជន៍តាមរយៈតួនាទីរបស់ខ្លួន ដើម្បីប្រព្រឹត្តអំពើខុសឆ្គងណាមួយ ។ ជាញឹកញយ ការរំលោភអំណាចនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីកែប្រែប្រព័ន្ធលើបុគ្គល ដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពងាយរងគ្រោះក្នុងគោលដៅបញ្ចុះបញ្ចូលឱ្យបុគ្គលរងគ្រោះនោះធ្វើអ្វីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Abuse of vulnerability	ការរំលោភលើ ភាពងាយរងគ្រោះ	N/A	N/A	ជាការរំលោភទៅលើស្ថានភាពមួយ ដែលក្នុងនោះបុគ្គលម្នាក់ មិនមានជម្រើសពិតប្រាកដ និងអាចទទួលយកបាន ហើយធ្លាក់ ខ្លួនទៅក្នុងការរំលោភបំពានទាំងឡាយ ។
Accession	ការចូលជាសមាជិក ការយល់ព្រមទទួលយក ជាផ្លូវការ	N/A	N/A	អំពើ ដែលរដ្ឋមួយទទួលយកសំណើ ឬ ឱកាស ដើម្បីក្លាយជា ភាគីមួយនៃសន្ធិសញ្ញា ដែលបានចរចា ឬចុះហត្ថលេខា ដោយ រដ្ឋទី១ទៀតរួចមកហើយ ។ វាមានអានុភាពខាងផ្លូវច្បាប់ដូចគ្នា នឹងការផ្តល់សច្ចាប័នដែរ ។ តាមធម្មតា ការចូលជាសមាជិក កើតឡើងនៅក្រោយពេលដែល សន្ធិសញ្ញានេះបានចូលជា ធរមានរួចទៅហើយ ។ លក្ខខណ្ឌនៅក្រោមការចូលជាសមាជិក នេះ និងនីតិវិធី ដែលពាក់ព័ន្ធអាចខុសគ្នា ដោយអាស្រ័យទៅ លើបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញានោះ ។ សន្ធិសញ្ញាខ្លះអាចចែងអំពីការអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋទី១ទៀតទាំង អស់ចូលជាសមាជិក ឬ សម្រាប់តែរដ្ឋមួយចំនួនតូច ឬ តាម ចំនួនកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ។ នៅក្នុងករណីមិនមានចែងបែបនេះ ការចូលជាសមាជិកអាចធ្វើបានតែកាលណារដ្ឋទាំងអស់ ដែល ចូលរួមក្នុងការចរចាបង្កើតសន្ធិសញ្ញាយល់ព្រម ឬ ផ្តល់ការ យល់ព្រមជាបន្តបន្ទាប់ទៅលើការចូលជាសមាជិករបស់ រដ្ឋដែលស្នើសុំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Accomplice	ជនសមគំនិត	N/A	Abettor	បុគ្គលម្នាក់ដែលជួយសម្រួលដល់ជនណាម្នាក់ផ្សេងទៀត ដូចជា ឧក្រិដ្ឋជនឱ្យប្រព្រឹត្តកំហុស ។
Accountable	ដែលមានគណនេយ្យភាព ដែលមានការទទួលខុសត្រូវ	N/A	Responsible	ដែលទទួលខុសត្រូវលើលទ្ធផលនៃចំណាត់ការរបស់ខ្លួន និងមានឆន្ទៈបកស្រាយ ឬ ទទួលការទិញទៅលើលទ្ធផលនៃចំណាត់ការទាំងនោះ ។
Accusation	ការចោទប្រកាន់	Accuse	Charge, allegation	សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ដែលចោទប្រកាន់ជនណាម្នាក់ ដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយ ឬ បានប្រព្រឹត្តខុសលើអ្វីមួយ ។
Accused	ជនជាប់ចោទ	Accuse	N/A	បុគ្គល ឬក្រុមមនុស្ស ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការនៅក្នុងតុលាការអំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។
Act of selling/buying or exchanging a human being	អំពើលក់-ដូរមនុស្ស	N/A	N/A	អំពើនៃការប្រគល់ឱ្យដោយខុសច្បាប់នូវការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ទៅជនដទៃ ឬ ទទួលយកដោយខុសច្បាប់នូវការប្រគល់ការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ពីជនដទៃដោយផ្ដោះប្ដូរទៅនឹងរបស់មានតម្លៃអ្វីមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសេវា និងមនុស្សផង ។ (និយមន័យដកស្រង់ចេញពីច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទរបស់កម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៨)

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Addiction	ការញៀន	Addict	Dependence.	ជាសភាពវិបល្លាសនៃសារតិ(ដែលបណ្តាលមកពីការញៀន) ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកើនឡើងនៃកម្រិតប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ការវិវឌ្ឍន៍នៃឥរិយាបថស្វែងរកសេពគ្រឿងញៀន ភាពងាយរងគ្រោះថ្នាក់ចំពោះការលាប់រើនៃជំងឺ និងភាពចុះខ្សោយនៃសមត្ថភាព ឆ្លើយតបទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍ដាស់ភ្លាជ ប្រតិកម្មសរីរាង្គ ។
Ad hoc	ពិសេស បណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	មិនបានគ្រោងទុក ដោយគ្រាន់តែរៀបចំចាត់ចែង ឬ ធ្វើឡើងក្នុងករណីចាំបាច់ ។
Adjudication	ការវិនិច្ឆ័យ	Adjudicate	Decision, determination, finding, pronouncement, ruling, verdict	នៅក្នុងបរិបទនៃការធ្វើសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការកាត់ទោស ពាក្យនេះសំដៅលើសេចក្តីសម្រេចមួយ ដែលកំណត់ថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំណាម្នាក់ អាចមានកុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទទួលបានទិដ្ឋាការចេញចូល, ឋានៈជាជនភៀសខ្លួន ឬទទួលបានឋានៈជាជនអន្តោប្រវេសន៍ផ្សេងៗទៀត ។
Admission	ការអនុញ្ញាតឱ្យចូល	Admit	Acceptance	គឺជាការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។ ជនបរទេសមួយរូបត្រូវបាន "អនុញ្ញាតឱ្យចូល" ប្រសិនបើគាត់បានឆ្លងកាត់ច្រកដែកដែរមួយ (តាមផ្លូវអាកាស ផ្លូវគោក ឬ តាមផ្លូវទឹក) និងត្រូវបានមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យតាមច្រកព្រំដែនអនុញ្ញាតឱ្យចូល ។ ជនបរទេសដែលបានចូលដោយស្វ័យប្រវត្តិមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលនោះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Adolescent	ក្មេងជំទង់	N/A	Teenage	ក្មេងជំទង់ ឬ យុវជនដែលមានវ័យគ្រប់ការ ។
Adoption	ការអនុម័ត	Adopt	Acquisition, acceptance	អំពើនៃការចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ជាអាទិ៍ ផែនការ វិធីសាស្ត្រ ឬ របៀបនិយាយណាមួយ ។ល ។ នៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ពាក្យនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីសំគាល់ការព្រមព្រៀងរវាង រដ្ឋភាគីនានាទៅលើដំណើរការនៃអត្ថបទសន្ធិសញ្ញា ដែលបាន ស្នើឡើង ។
Adoption (Child)	សុំកូន	N/A	N/A	ដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការបញ្ចប់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច ផ្លូវច្បាប់របស់ឪពុកម្តាយបង្កើតលើកុមារណាម្នាក់ ហើយដែល ជំនួសទៅវិញដោយសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចស្រដៀងគ្នា ចំពោះឪពុក ម្តាយចិញ្ចឹម ។
Advocate (1)	តស៊ូមតិ រឿងគំរូការគាំទ្រ	Advocate	Lobby	ព្យាយាមបង្កើតឱ្យមានឥទ្ធិពលទៅលើការសម្រេចរបស់ រដ្ឋាភិបាល ឬស្ថាប័នដទៃទៀត ។
Advocate (2)	អ្នកនិយាយការពារ អ្នកគាំទ្រ	Advocate	Supporter, proponent, backer	អ្នកដែលនិយាយក្នុងនាមអ្នកណាម្នាក់ និងផ្តល់ការគាំទ្រ ឬ ធ្វើជាជំនួសដល់បុគ្គលនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Affidavit	លិខិតធានា	N/A	N/A	ឯកសារ ដែលបានបញ្ជាក់តាមផ្លូវច្បាប់ ដែលតាមធម្មតា ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកធានា ដើម្បីធានារ៉ាប់រងលើថ្លៃចំណាយទាំងមូល សម្រាប់ជនចំណាកស្រុកទទួលបានការផ្តល់សិទ្ធិចូលក្នុងប្រទេសណាមួយ (ជាញឹកញាប់គឺជាលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ជនចំណាកស្រុក ដែលជាមនុស្សចាស់ និងអ្នកដែលមានជំងឺ និងមិនអាចការពារខ្លួន ។
Aggression	អំពើឃ្លានពាន ការរំលោភបំពាន	Aggress	N/A	អំពើឃ្លានពានសំដៅលើអាកប្បកិរិយា ដែលប្រព្រឹត្តក្នុងចន្លោះកម្រិតនៃការប៉ុនប៉ង និងការបង្កឱ្យមានការឈឺចាប់ ឬខូចខាត ។ អំពើឃ្លានពានកើតមានតាមទម្រង់ខុសៗគ្នា និងអាចជាអំពើឃ្លានពានខាង ផ្លូវកាយ ផ្លូវចិត្ត ឬ តាមរយៈពាក្យសំដី ។
Agreement	កិច្ចព្រមព្រៀង	Agree	Accord, consent, concurrence	ការយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក (ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ មិនមែនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ) រវាងភាគីព័រ ឬ ច្រើន ដែលមានបំណងចង់សម្ព័ន្ធភាពជាមួយគ្នាតាមផ្លូវច្បាប់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
AIDS	ជំងឺអេដស៍	N/A	Acquired immune deficiency syndrome	គឺជាជំងឺរោគសញ្ញាមួយឈុត និងការកើតជំងឺ ដោយសារតែការខូចខាតប្រព័ន្ធបន្ស៊ាំនៅលើរាងកាយរបស់មនុស្ស ដែលបង្កដោយវីរុស ដែលជាភ្នាក់ងារធ្វើឱ្យបាត់បង់ប្រព័ន្ធបន្ស៊ាំលើសរីរាង្គ របស់មនុស្ស (HIV) ។ លក្ខខណ្ឌនេះ ធ្វើឱ្យមានការថយចុះជាបន្តបន្ទាប់នូវប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធបន្ស៊ាំ និងធ្វើឱ្យបុគ្គលនោះងាយរងជំងឺឱកាសនិយម និងរោគមហារីក ។
Alcoholism	រោគញៀនសុរា	N/A	Alcohol addiction, alcohol dependence, dipsomania	ជំងឺម្យ៉ាង និងភាពញៀន ដែលនាំឱ្យមានការសេពគ្រឿងស្រវឹងជាប់ជាប្រចាំ បើទោះជាបានទទួលផលអវិជ្ជមាន ហើយក៏ដោយ ។
Alias	ឈ្មោះហៅក្រៅ	N/A	False name, pseudonym	ឈ្មោះដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្ន ។
Alien	ជនបរទេស	N/A	Foreigner	បុគ្គលដែលមិនមានសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋមួយ ដែលខ្លួនកំពុងស្នាក់នៅ ។
Amnesty	ការលើកលែងទោស	N/A	Absolution, dispensation, forgiveness, reprieve, pardon	ការអត់ឱនទោស ជាទូទៅ មួយដែលត្រូវបានយកមកប្រើក្នុងន័យស្របគ្នានឹងពាក្យ “ការធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈស្របច្បាប់” ហើយអាចប្រើបានចំពោះតែបុគ្គលណា ដែលមាននិរវេសន៍នៅក្នុងប្រទេស ដែលផ្តល់ការលើកលែងទោសប៉ុណ្ណោះ បើទោះជានិរវេសន៍ដ្ឋាននោះមិនមានលក្ខណៈស្របច្បាប់ក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Amendment	វិសោធនកម្ម ការកែប្រែ	Amend	Adjustment, alteration, modification, revision, change	ការកែប្រែ ការកែលម្អ ឬ ការបន្ថែមព័ត៌មាន ដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងច្បាប់ ឬ ឯកសារនានា ឬ ក្នុងដំណើរការរៀបចំតាក់តែងច្បាប់ ឬឯកសារទាំងនោះ ។
Ancestry based settlers	អ្នកតាំងទីលំនៅ បន្តពីបុព្វបុរសរបស់ខ្លួន	N/A	N/A	ជនបរទេស ដែលបានអនុញ្ញាតដោយប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសរបស់ខ្លួន ដោយសារតែប្រវត្តិទេពចំណងទាក់ទងជាតិពន្ធុ ឬ ចំណងទាក់ទងផ្សេងទៀតជាមួយប្រទេសនោះ និងដោយសារតែចំណងទាក់ទងបែបនេះ បុគ្គលរូបនោះត្រូវបានទទួលសិទ្ធិភ្លាមៗ ដើម្បីស្នាក់នៅរយៈពេលវែងនៅក្នុងប្រទេសនោះ ឬដោយសារតែមានសិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិនៅក្នុងប្រទេសនោះ បុគ្គលរូបនោះបានទទួលសញ្ជាតិនៅក្នុងពេលយ៉ាងឆាប់ក្រោយពីបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងប្រទេសនោះ ។
Anonymity	អនាមិកភាព	N/A	Namelessness	គុណភាព ឬ ស្ថានភាពដែលគេមិនដឹង ឬ ដែលមិនមានអ្នកស្គាល់ ។
Appeal	បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍	Appeal	N/A	នីតិវិធីមួយដែលធ្វើឡើងដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចមួយ ដោយដាក់ជូន ទៅអាជ្ញាធរថ្នាក់ខ្ពស់ជាង ។ ពាក្យនេះ ត្រូវបានប្រើជាញឹកញាប់ក្នុងការសំដៅលើការដាក់សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការជាន់ទាប ឬ របស់ស្ថាប័នមួយជូនទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញ និងដើម្បីអាចកែប្រែសេចក្តីសម្រេចនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Applicant	អ្នកដាក់ពាក្យសុំ	Apply	Appellant, aspirant, candidate, claimant	បុគ្គលម្នាក់ដែលស្នើសុំជាផ្លូវការឱ្យមានចំណាត់ការដោយរដ្ឋាភិបាល ឬ ចំណាត់ការខ្លះៗតាមផ្លូវច្បាប់ ដូចជា ការផ្តល់សិទ្ធិជាជនភៀសខ្លួន ការផ្តល់ទិដ្ឋាការ ឬ អាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើការងារ ។
Application	ពាក្យសុំ	Apply	Request	សំណើមួយ (តាមធម្មតាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ) ដែលដាក់ជូនដោយបុគ្គលម្នាក់ ឬ អង្គការមួយទៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីស្នើសុំឱ្យរដ្ឋាភិបាលអនុវត្តចំណាត់ការណាមួយ ។
Arbitrary	ដែលរំលោភ ដែលចំពា	N/A	Discretionary	(តាមរយៈការយោបល់ផ្ទាល់ខ្លួន) ដែលមានលក្ខណៈទាក់ទងនឹងគំនិតអយុត្តិធម៌ ការមិនគិតទុកជាមុន ភាពមិនសមហេតុផល និងការផ្លាស់ប្តូរចិត្តគំនិតភ្លាមៗ ។
Arrival/departure card	ប័ណ្ណចេញ/ចូល	N/A	N/A	ប័ណ្ណមួយ ដែលបំពេញដោយបុគ្គលណាម្នាក់ មុននឹង ឬ នៅពេលមកដល់ប្រទេសមួយ ដែលជាតារាងដៅ និងដែលត្រូវបង្ហាញជូន (រួមជាមួយលិខិតឆ្លងដែន និង ប្រសិនបើមានការស្នើសុំ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយទិដ្ឋាការ) ទៅឱ្យមន្ត្រីនានានៅច្រកត្រួតពិនិត្យ ។
Article	មាត្រា (ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ឬ បទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ)	N/A	N/A	ផ្នែកមួយនៃច្បាប់ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលកំណត់អំពីចំណុចជាក់លាក់ណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Assault	ការវាយប្រហារលើរូបរាងកាយ/ផ្លូវភេទ, អំពើហិង្សា, ការបង្ខំឱ្យមានរបួស	Assault	N/A	ជាបទល្មើសប្រើហិង្សាប្រឆាំងបុគ្គលណាម្នាក់ ។ វាអាចជាអំពើហិង្សាខាងផ្លូវភេទ (ការរំលោភសេពសន្ថវៈ ការរំលោភបំពានលើកុមារ) ឬ មិនមែនផ្លូវភេទ (ឃាតកម្ម ការបង្ខំឱ្យមានរបួសធ្ងន់ធ្ងរលើរាងកាយ) ។
Assessment	ការប៉ាន់ប្រមាណ ការវាយតម្លៃ	Assess	N/A	សកម្មភាពមួយណាមួយ ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីស្វែងយល់អំពីស្ថានភាពណាមួយ ដោយមានការប្រមូលធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និងវិភាគទិន្នន័យស្តីពីចំនួនមនុស្ស/របស់ទូទៅ ដែលត្រូវសិក្សា (ដូចជា តម្រូវការ សមត្ថភាព ធនធាន ។ល។) និងទិន្នន័យស្តីពីស្ថានភាព ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងលក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ចសង្គមទូទៅនៅក្នុងទីកន្លែង/តំបន់ណាមួយ ។
Assets forfeiture	ការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងឧក្រិដ្ឋកម្ម	N/A	N/A	ការដកហូត ដោយរដ្ឋាភិបាលនូវទ្រព្យ ដោយសារតែការពាក់ព័ន្ធនៃទ្រព្យនោះ ឬម្ចាស់ទ្រព្យនោះ នៅក្នុងសកម្មភាពល្មើសដូចជា ការបង្ខាំងទុក្ខវេទនា ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងអំពើរំលោភ ឬ ការជួញដូរជនបរទេសចូលមកក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Assimilation	ការសម្របខ្លួនរស់នៅក្នុងទីកន្លែងណាមួយ	Assimilate	Adaptation, acclimatization, conformity, acculturation, orientation, settling in, familiarization	ការសម្របខ្លួនរបស់ក្រុមជនជាតិដើម ឬ សហគមន៍ណាមួយ (ដែលតាមធម្មតា គឺជាជនជាតិភាគតិច) ជាមួយមួយនឹងក្រុមផ្សេងទៀត។ ការសម្របខ្លួននេះមានន័យថា ជាការស្រូបបញ្ចូលនូវ ភាសា ប្រពៃណី គុណតម្លៃ និងអាកប្បកិរិយា ឬ សូម្បីតែផលប្រយោជន៍ ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសំខាន់បំផុត និងការកែប្រែនូវចិត្តគំនិតទៅលើរបស់ផ្សេងៗ ដែលខ្លួនមាន។ វាមានអត្ថន័យជ្រៅហួសពីការធ្វើសមានកម្មផ្នែកវប្បធម៌ទៅទៀត។
Assistance	ជំនួយ ការជួយ	Assist	N/A	ជំនួយផ្តល់ឱ្យ ដើម្បីដោះស្រាយតម្រូវការខាងរូបវន្ត សម្ភារៈ និងផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនានាដែលពាក់ព័ន្ធ។ ជំនួយនេះ អាចរាប់បញ្ចូល ចំណីអាហារ សម្ភារពេទ្យ សម្លៀកបំពាក់ ជម្រកស្នាក់នៅ គ្រាប់ពូជ និងឧបករណ៍ កង្វះជា ការផ្តល់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជា សាលារៀន និងផ្លូវថ្នល់ផងដែរ។ “ជំនួយមនុស្សធម៌” សំដៅលើជំនួយ ដែលផ្តល់ដោយអង្គការមនុស្សធម៌សម្រាប់គោលបំណងមនុស្សធម៌ (ពោលគឺមិនទាក់ទងនឹងនយោបាយ ពាណិជ្ជកម្ម និង មិនទាក់ទងនឹងយោធាឡើយ)។ នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ជនភៀសខ្លួន (UNHCR) ជំនួយនេះ គាំទ្រ និងបំពេញបន្ថែមទៅលើគោលបំណងនៃការសម្រេចឱ្យបាននូវកិច្ចការពារ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Assisted migration	ការធ្វើចំណាកស្រុកដោយមានការគាំពារ	N/A	N/A	បន្ទាត់ទីរបស់ជនចំណាកស្រុកដែលសម្រេចបាន ដោយមានជំនួយពីរដ្ឋាភិបាលមួយឬច្រើន ឬអង្គការអន្តរជាតិមួយ ដែលខុសពីការធ្វើចំណាកស្រុកដោយឯករាជ្យនិង ដោយគ្មានការជួយគាំទ្រ ។
Assisted voluntary return	ការបញ្ជូនត្រឡប់ធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងដោយមានការឧបត្ថម្ភគាំទ្រ	N/A	N/A	ការគាំទ្រខាងភស្តុភារ និងហិរញ្ញវត្ថុដល់អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោន ដែលត្រូវបានគេបដិសេធ ជនចំណាកស្រុក ដោយសារការជួញដូរ និងស្ថិតិលេចលាស់ ជនបរទេស ដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ និងជនចំណាកស្រុកផ្សេងទៀត ដែលមិនអាច ឬ មិនមានបំណងបន្តស្នាក់នៅក្នុងប្រទេស ដែលខ្លួនកំពុងស្នាក់នៅហើយដែលប្រទេស នេះស្ម័គ្រចិត្តបញ្ជូនត្រឡប់ពួកគេទៅកាន់ប្រទេសដើមកំណើតវិញ ។
Asylum (diplomatic)	ការផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោន (នៅក្រៅដែនដី)	N/A	Refuge, harborage, sanctuary, shelter	ជម្រកដែលរដ្ឋទានអាចផ្តល់ឱ្យជនណាម្នាក់នៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួននៅពេលដែលជននោះ ស្វែងរកកិច្ចការពារបញ្ចៀសផុតពីអាជ្ញាធរណាមួយដែលចង់ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬទាមទារឱ្យប្រគល់ខ្លួន ។ ជម្រកនេះអាចផ្តល់ជូននៅកន្លែង ដែលទទួលបានអភ័យឯកសិទ្ធិពិសេសរួចផុតពីដែនយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋជាម្ចាស់ផ្ទះដូចជា នៅតាមស្ថានបេសកកម្មការទូតនិងលំនៅដ្ឋានឯកជនរបស់ប្រធានបេសកកម្មការទូត នាវាចំរាំង ឬ យន្តហោះ ប៉ុន្តែមិនមែននៅក្នុងបរិវេណរបស់អង្គការអន្តរជាតិ ឬ ស្ថានកុងស៊ុលឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Asylum	ការផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោន (នៅក្នុងដែនដី)	N/A	Refuge, harborage, sanctuary, shelter	កិច្ចការពារដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋមួយទៅឱ្យជនបរទេសនៅលើ ដែនដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យជននោះគេចផុតពីយុត្តាធិការនៃរដ្ឋជា ប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន និងនាំឱ្យជននោះទទួលបានការ ប្រើប្រាស់សិទ្ធិមួយចំនួន ដែលទទួលស្គាល់ដោយអន្តរជាតិ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍នៃការមិនបញ្ជូនជនភៀសខ្លួន ត្រឡប់ទៅវិញ ។
Asylum seeker	អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោន	N/A	N/A	បុគ្គលដែលស្វែងរកការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយ ក្នុងនាមជាជនភៀសខ្លួន និងរង់ចាំការសម្រេចលើពាក្យសុំរបស់ ខ្លួនដើម្បីទទួលបានៈជាជនភៀសខ្លួន ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិ ច្បាប់អន្តរជាតិ និងជាតិ ។ នៅក្នុងករណីមានការសម្រេច បដិសេធ ពួកគេត្រូវចាកចេញពីប្រទេសនោះ និងអាចត្រូវ បណ្តេញចេញផ្លូវជនបរទេសដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពលើសច្បាប់ ដទៃទៀតផងដែរ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតឱ្យបន្តស្នាក់ នៅដោយផ្អែកលើគោលការណ៍មនុស្សធម៌ ឬ មូលហេតុ ពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Bargaining	ការចរចា ការតម្លៃ	Bargain	Negotiation	ការពិភាក្សាគ្នាដើម្បីឈានដល់ការព្រមព្រៀងទៅលើការលក់អ្វីមួយ ឬ ការចុះកិច្ចសន្យាណាមួយ ។ល។
Beneficiary	អត្ថប្រយោជន៍ (អ្នកទទួលផល)	Benefit	Recipient, receiver	ជនណាម្នាក់ដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីសកម្មភាព ឬ ពីការផ្លាស់ប្តូរណាមួយ ។
Best practices	បទពិសោធន៍ល្អៗ	N/A	N/A	មធ្យោបាយ ដើម្បីជម្រុញការអនុវត្តនិយាម និងគោលការណ៍នានាដែលមានស្រាប់ ទាំងនៅថ្នាក់អន្តរជាតិ និងថ្នាក់ជាតិ ។ បទពិសោធន៍ល្អៗអាចបម្លែងទៅជាសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ក្រុមអនុវត្ត ឬ រូបភាពផ្សេងៗរបស់ច្បាប់ ។ ក៏ប៉ុន្តែការបំប្លែងនេះមិនគួរធ្វើឱ្យចុះខ្សោយ ឬ លុបចោលនូវច្បាប់វិជ្ជមានឡើយ ។ បទពិសោធន៍ល្អៗមានលក្ខណៈជាការបង្កើតថ្មី, ជាការបង្កើតឱ្យមានដំណោះស្រាយបែបច្នៃប្រឌិត, ជាការបង្ហាញឥទ្ធិពលវិជ្ជមានមកលើកម្រិតនៃការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ជនចំណាកស្រុក, ជាការបង្កើតឱ្យមានឥទ្ធិពលចីរកាល ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងជនចំណាកស្រុកខ្លួនឯងផ្ទាល់ និងការបង្កើតជាសក្តានុពលសម្រាប់យកជាគំរូ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Bilateral	ទ្វេភាគី (ពីរភាគី)	N/A	Two-sided	ការពាក់ព័ន្ធជាមួយភាគីពីរ ឬ រដ្ឋចំនួនពីរ ។
Bind	ជាប់កាតព្វកិច្ច	Bind	N/A	ប្រសិនបើអ្នកជាប់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ឬ កិច្ចសន្យាណាមួយ ។ល។ អ្នកត្រូវធ្វើអ្វីដែលអ្នកបានឯកភាពថានឹងធ្វើ ឬ ដែលបានសន្យាថាត្រូវធ្វើ ។
Birth certificate	សំបុត្រកំណើត	N/A	N/A	ឯកសារដើម តាមធម្មតាចេញដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ឬ អាជ្ញាធរសាសនា ដែលអាចមានចែងអំពីពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលមនុស្សណាម្នាក់កើត ។
Black market	ទីផ្សារខុសច្បាប់ (ទីផ្សារងងឹត)	N/A	Bootleg market, gray market, illegal sales, underground market	ការលក់ទំនិញមិនស្របច្បាប់ ឬ ទំនិញតាមផ្លូវ ឬ តាមបរិមាណមិនស្របច្បាប់ (ពោលគឺថ្មីក្លែងក្លាយ អាវុធ មនុស្ស)
Bona fide (latin)	សុចរិត	N/A	Genuine, sincere	"ដោយស្មោះត្រង់ ឬសុចរិត" ។ ដែលធ្វើឡើង ដោយគ្មានការបោក ឬ ក្លែងបន្លំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Bond	ប្រាក់ធានា បំណុលធានា	N/A	N/A	បរិមាណជាសាច់ប្រាក់ ដែលរដ្ឋប្រមូលបានក្នុងនាមជាការធានាថាជនបរទេសត្រូវបានវិនិច្ឆ័យឱ្យដូចជាជនជាតិក្រោមការចាត់តាំងនៃរដ្ឋនោះជាដើម ។ ប្រាក់ធានាការចេញដំណើរអាចត្រូវប្រមូលយកនៅពេលផ្តល់វិស័យការ ឬ ពេលចូលក្នុងប្រទេសនោះ ។ ជាធម្មតាមូលនិធិ ដែលតំកល់ទុកជាប្រាក់ធានា នឹងត្រូវបង្វិលសងវិញនៅពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីការចាកចេញពីប្រទេសមួយ ដូចជានៅពេលបុគ្គលនោះចូលទៅបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខស្ថានក្នុងស្ថាប័នរបស់រដ្ឋនោះនៅក្នុងប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន ។
Bondage	ទាសភាព	N/A	Slavery	ភាពស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងផ្តាច់ការរបស់បុគ្គលផ្សេងទៀត ។
Bonded labor (debt bondage)	ការបញ្ចាំខ្លួនធ្វើការដោះបំណុល	N/A	N/A	សេវាដែលពលករផ្តល់ឱ្យនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃទាសភាពដែលកើតចេញពីបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេស បំណុល តាមរយៈការខ្ចីប្រាក់ ឬ បុរេប្រទាន (ប្រាក់បើកយកទៅប្រើប្រាស់ជាមុន) ។ ក្នុងករណីដែលបំណុលគឺជាបុគ្គលនៃការបញ្ចាំនោះផលប៉ះពាល់ គឺស្ថិតនៅត្រង់ថាពលករ (ម្ចាស់ស្បែកបន្ទុក ឬ ទាសាទរបស់គាត់) ត្រូវជាប់បំណុលរបស់ម្ចាស់បំណុលនៅក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយ ឬ រយៈពេលមិនកំណត់រហូតទាល់តែប្រាក់កម្ចីនោះត្រូវបានសងរួច ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Border control	ការត្រួតពិនិត្យនៅតាមព្រំដែន	N/A	N/A	ការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋមួយទៅលើការធ្វើដំណើរចូលរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន (ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់រដ្ឋនោះ) ។
Border management	ការគ្រប់គ្រងព្រំដែន	N/A	N/A	ការសម្រួលឱ្យមានលំហូរស្របច្បាប់នៃធុរជន អ្នកទេសចរ ជនចំណាកស្រុក និងជនភៀសខ្លួន និងការស្វែងរកឱ្យឃើញ និងការទប់ស្កាត់ការចូលមកដោយខុសច្បាប់ពីសំណាក់ជនបរទេសទៅក្នុងប្រទេសណាមួយ ។ វិធានការនានាដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រំដែនរួមមាន ការតម្រូវដោយរដ្ឋឱ្យមានទិដ្ឋភាព ការដាក់ទណ្ឌកម្ម មកលើក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន ដែលនាំមកនូវជនបរទេសចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន និងការហាមឃាត់ការចូលមកក្នុងដែនសមុទ្រ ។ បទដ្ឋានអន្តរជាតិ តម្រូវឱ្យមានតុល្យភាពរវាងការសម្រួលឱ្យអ្នកដំណើរស្របច្បាប់ចូល និងការទប់ស្កាត់អ្នកដំណើរដែលចូលក្នុងប្រទេស ដោយសារតែហេតុផលមិនសមស្រប ឬ ដោយមានឯកសារមិនត្រឹមត្រូវ ។
Border officials	មន្ត្រីព្រំដែន	N/A	N/A	ពាក្យទូទៅមួយសម្រាប់អធិប្បាយអំពីមន្ត្រីដែលមានភារកិច្ចចម្បងក្នុងការយាមកាមព្រំដែន និងអនុវត្តច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ (និងអាចអនុវត្តច្បាប់គយ) របស់រដ្ឋមួយ ។ មន្ត្រីព្រំដែនអាចត្រូវបានឱ្យឈ្មោះផងដែរថាជា "ទាហានព្រំដែន", "នគរបាលព្រំដែន" ឬ "នគរបាលជនបរទេស" ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Border pass	ប័ណ្ណព្រំដែន	N/A	Passport, travel document	ជាឯកសារផ្លូវការសម្រាប់ចេញ-ចូលប្រទេសជាប់ព្រំដែនដែលបានយល់ព្រមចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអនុញ្ញាតឱ្យពលរដ្ឋរស់នៅតាមខេត្តជាប់ព្រំដែនរវាងប្រទេសពីរអាចចេញ-ចូល និង ប្រកបអាជីវកម្មនៅតាមទីកន្លែងជាក់លាក់នៅតាមតំបន់ព្រំដែន ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា ប័ណ្ណព្រំដែននេះមានសណ្ឋានជាកូនស្លៀកៅទំហំប្រហាក់ប្រហែលលិខិតឆ្លងដែន (Passport) ហើយប័ណ្ណនេះត្រូវចេញដោយមន្ត្រីអន្តោប្រវេសន៍ធ្វើការនៅតាមច្រកទ្វារព្រំដែនសម្រាប់រយៈពេលកាល ១ ឆ្នាំ ។ ពលរដ្ឋដែលកាន់ប័ណ្ណនេះត្រូវមកជួបមន្ត្រីអន្តោប្រវេសន៍១សប្តាហ៍ម្តងជាទៀងទាត់ដើម្បីពិនិត្យតាមដានលើការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណ ។
Boycott	ធ្វើពហិការ	Boycott	Refuse, reject, stay away from	បដិសេធមិនទិញ ឬ មិនប្រើប្រាស់របស់នានា ឬ មិនចូលរួមនៅក្នុងអ្វីមួយដោយប្រើប្រាស់រូបភាពទាំងនេះជាមធ្យោបាយសម្រាប់សំដែងចេញនូវការជំទាស់របស់ខ្លួន ។
Breach	រំលោភ/ បំពាន (ច្បាប់ឬកិច្ចសន្យា)	breach	Infringe, violate, break, contravene	រំលោភច្បាប់ បទបញ្ជា ឬ កិច្ចព្រមព្រៀង ។
Brain drain	ការធ្វើចំណាកស្រុក (អ្នកដែលមានចំណេះដឹង និងជំនាញខ្ពស់)	N/A	N/A	ការចាកចេញនៃបុគ្គលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងមានទេពកោសល្យ ពីប្រទេសរបស់ខ្លួន ទៅប្រទេសទីបី ដោយសារតែមូលហេតុនានា ដូចជា ជម្លោះ ឬ កង្វះឱកាសនានា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Broker	ឈ្មួញកណ្តាល មេខ្សែលំ មេអណ្តើក	N/A	Intermediary, middleperson	ឈ្មួញកណ្តាលគឺជាភាគីមួយដែលធ្វើជាអន្តរការីរវាងអ្នកទិញ និងអ្នកលក់ ។
Brothel	ផ្ទះបន កន្លែងប្រកបរបរពេស្យាចារ	N/A	Bordello	ជាកន្លែងសម្រាប់ប្រកបរបរពេស្យាចារ ដោយផ្តល់ស្ត្រីពេស្យា នូវកន្លែងដើម្បីជួប និងរួមភេទជាមួយអតិថិជន ។ នៅក្នុងប្រទេស ខ្លះ ផ្ទះបនជាកន្លែងស្របច្បាប់ ហើយនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន ទៀត គ្រឹះស្ថានមួយចំនួនដូចជា ហាងម៉ាស៊ីន ក៏ត្រូវបានអនុញ្ញាត ឱ្យដំណើរការក្នុងរូបភាពជាផ្ទះបនដោយមានការគ្រប់គ្រង និង ការទប់ស្កាត់ទៅតាមកម្រិតផ្សេងៗគ្នា ។
Burden of proof	បន្ទុកនៃភស្តុតាង	N/A	N/A	ករណីយកិច្ចរបស់ភាគីណាមួយក្នុងការផ្តល់ភស្តុតាងបញ្ជាក់ពី ចំណុចនៃជម្លោះ ឬ ភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ។ នៅក្នុងបរិបទ ទេសន្តប្រវេសន៍ ជាទូទៅជនបរទេសដែលចង់ចូលទៅក្នុង ប្រទេសដទៃត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបន្ទុកនៃភស្តុតាងពោលគឺ ជនបរទេសនោះត្រូវបង្ហាញថាខ្លួនត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិចូលទៅ ក្នុងរដ្ឋនោះ ហើយការចូលនេះមិនត្រូវបានហាមឃាត់ដោយ ច្បាប់ផ្សេងៗរបស់រដ្ឋនោះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Call for	អំពាវនាវ	N/A	Appeal for	ប្រសិនបើមនុស្សមួយក្រុមអំពាវនាវចង់បានអ្វីមួយ ពួកគេនិយាយជាសាធារណៈ ដើម្បីឱ្យមានការអនុវត្តកិច្ចការនោះ ។
Capacity building	ការកសាងសមត្ថភាព ការពង្រឹងសមត្ថភាព	N/A	N/A	ដំណើរការមួយដែលបុគ្គលស្ថាប័ន និងសង្គមបង្កើតសមត្ថភាពដាច់ដោយឡែករបស់ខ្លួន ឬ រួមគ្នា ដើម្បីអនុវត្តមុខនាទីដោះស្រាយបញ្ហា និងកំណត់ និងសម្រេចគោលដៅរបស់ពួកគេ ។
Cell	បន្ទប់ឃុំឃាំង	N/A	N/A	បន្ទប់ឃុំឃាំងនៅក្នុងគុក ឬនៅក្នុងប៉ុស្តិ៍នគរបាលសម្រាប់ឃុំខ្លួនអ្នកទោស ។
Certificate of identity	លិខិតបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ	N/A	N/A	ឯកសារមួយ (ក្រៅពីលិខិតឆ្លងដែន) ដែលចេញដោយរដ្ឋាភិបាលឱ្យទៅបុគ្គលណាម្នាក់ ដើម្បីសម្រួលដល់បុគ្គលនោះក្នុងការចូល ឬ ចេញពីប្រទេស ។
Challenge	បញ្ហាប្រឈម	N/A	Difficulty	ជាអ្វីមួយដែលថ្មី និងលំបាក ដែលទាមទារឱ្យមានកិច្ចប្រឹងប្រែង និងការប្តេជ្ញាខ្លាំងក្លា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Change of status	ការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពឬឋានៈ	N/A	N/A	នីតិវិធីដែលជនបរទេសមានវត្តមាន ដោយស្របច្បាប់នៅក្នុង រដ្ឋមួយអាចសុំប្តូរស្ថានភាព អន្តោប្រវេសន៍របស់ខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ ច្បាប់អាចចែងថា នៅក្រោយបញ្ចប់ការសិក្សា របស់ខ្លួន និងរួចពីបរទេសអាចស្នើសុំប្តូរស្ថានភាពរបស់ខ្លួនពី អ្នកកាន់ទិដ្ឋាការសិក្សាមកជាអ្នកកាន់ទិដ្ឋាការដែលត្រូវ អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការបាន ។
Charged person	ជនត្រូវចោទ	Charge	N/A	ជនសង្ស័យដែលត្រូវព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការចោទប្រកាន់ ហើយ ត្រូវបានដាក់នៅក្រោមការស៊ើបអង្កេត ដែលធ្វើឡើង ដោយ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ។
Checkpoint	ច្រកផ្លែកន្លែង ប៉ុស្តិ៍ត្រួតពិនិត្យ	N/A	N/A	ទីកន្លែងមួយ (នៅតាមព្រំដែនគោក ឬ នៅតាមព្រលានយន្តហោះ ឬ កំពង់ផែសមុទ្រ) ដែលអ្នកឆ្លងកាត់ទាំងឡាយត្រូវមន្ត្រីធ្វើ ការតាមព្រំដែនបង្ហាត់ឱ្យឈប់ ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និង បញ្ជាក់មុននឹងអាចឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។
Child	កុមារ	N/A	Kid, adolescent, infant, juvenile, teenager, teen	បុគ្គលដែលមានអាយុក្រោមដប់ប្រាំបីឆ្នាំ លើកលែងតែច្បាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារចែងថាអ្នកទាំងនោះទទួលបានភាពជាអ្នកដឹង (ជាមនុស្សពេញវ័យ) នៅមុនអាយុ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Child exploitation	ការកេងប្រវ័ញ្ច/ ការធ្វើអាជីវកម្មលើកុមារ	N/A	N/A	យោងតាមអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ឆ្នាំ ១៩៨៩ និងអនុសញ្ញា ដែលទាក់ទងនឹងការហាមឃាត់ និងសកម្មភាពបន្ទាន់ ដើម្បី លុបបំបាត់គ្រប់ទម្រង់នៃពលកម្មកុមារឆ្នាំ ១៩៩៩ ការកេង ប្រវ័ញ្ចលើកុមាររួមមាន ការកេងប្រវ័ញ្ចនិយោជន៍សេដ្ឋកិច្ច (ការងារណាដែលទំនងជាមានគ្រោះថ្នាក់ ឬ វិធានដល់ការ សិក្សារបស់កុមារ ឬ មានគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព ឬ វិវឌ្ឍន៍ នៃរាងកាយ ប្រាជ្ញា ស្មារតី សីលធម៌ ឬ សង្គមរបស់កុមារ ការ កេងប្រវ័ញ្ចនិយោជន៍ផ្លូវភេទ (ការបំពានខាងផ្លូវភេទ ពេស្យាចារ ការចិត្តរូបអាសអាភាស) ការចាប់ពង្រីក ការលក់ ឬ ជួញដូរ កុមារ ឬ ទម្រង់ដទៃទៀតនៃការកេងប្រវ័ញ្ចលើកុមារ ។
Child grooming	ការលួងលោមកុមារក្នុង គោលដៅរំលោភផ្លូវភេទ	N/A	N/A	អំពើដែលធ្វើឡើង ដោយចេតនា ក្នុងបំណងបង្កើតភាពជិតស្និទ្ធ និងបង្កើតទំនាក់ទំនងខាងផ្លូវចិត្តជាមួយកុមារ ដើម្បីកាត់បន្ថយ ការរារាំងរបស់កុមារនៅក្នុងការត្រៀមខ្លួនទប់ទល់ចំពោះការ បំពានខាងផ្លូវភេទ ។
Child labor	ពលកម្មកុមារ	N/A	N/A	ការងារដែលធ្វើឡើងដោយកុមារ ដែលនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ទៅ លើសុខភាព/ការសិក្សា វិវឌ្ឍន៍ខាងរាងកាយ ប្រាជ្ញាស្មារតី សីលធម៌ និងសង្គមរបស់កុមារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Child pornography		N/A	N/A	រូបភាពអាសអាភាសនៃកុមារសំដៅលើសម្ភារៈដែលបង្ហាញពីភាពអាសអាភាសជាក់ស្តែង នៃសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារពេលគឺជាទម្រង់មួយនៃការបំពានខាងផ្លូវភេទលើកុមារ ។
Child prostitution	អំពើពេស្យាចារកុមារ	N/A	N/A	ជាការអនុវត្តដែលកុមារត្រូវបានអ្នកដទៃប្រើប្រាស់សម្រាប់សកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ ដើម្បីផ្តោះប្តូរទៅនឹងរង្វាន់ ឬ ទម្រង់នៃផលប្រយោជន៍ណាមួយផ្សេងទៀត ។ លាភការណ៍ ឬ ផលផ្សេងទៀតអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យកុមារ ឬ ទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត ។ ពេស្យាចារកុមារមានន័យថា ភាគីមួយក្រៅពីកុមារទទួលបានផលពីអាជីវកម្មទៅលើកុមារសម្រាប់គោលបំណងខាងផ្លូវភេទ (មានដូចជា អន្តរការី/អ្នកកណ្តាលដែលជាអ្នកកេងប្រវ័ញ្ចន៍ (មេបន) និងត្រួតត្រា ឬមើលការខុសត្រូវលើសកម្មភាពកុមារដើម្បីផលចំណេញ ឬ អ្នករំលោភបំពានលើកុមារ ដែលចរចាផ្តោះប្តូរដោយផ្ទាល់ជាមួយកុមារ ក្នុងគោលបំណងទទួលបានការបំពេញចំណង់ខាងផ្លូវភេទ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Child protection	ការការពារកុមារ	N/A	N/A	អធិប្បាយអំពីសេវាកម្មផ្សេងៗដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋាភិបាល ឬស្ថាប័នមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីការពារកុមារ ។ តាមធម្មតាសេវាទាំងនេះរួមមាន ការស្នើបង្គំអង្កេតលើបទចោទប្រកាន់អំពើការបំពានលើកុមារ សេវាការពារកុមារ ការបិទបាំងក្បាលជាកូនធម៌ សេវាបិទបាំងក្បាលជាកូនចិញ្ចឹម និងសេវានានាដែលមានគោលដៅគាំទ្រដល់គ្រួសារ ដែលប្រឈមហានិភ័យដើម្បីពួកគេអាចចៀសផុតពីបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះ ។
Child sex tourism	ទេសចរណ៍ផ្លូវភេទលើកុមារ	N/A	N/A	ជាការធ្វើដំណើរទៅប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ក្នុងបំណងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពបំពានខាងផ្លូវភេទលើកុមារ ។
Child sexual abuse	ការរំលោភផ្លូវភេទលើកុមារ	N/A	N/A	ជាទម្រង់មួយនៃការបំពានលើកុមារ ដែលក្នុងនោះកុមារត្រូវបានមនុស្សពេញវ័យ ឬមនុស្សជំទង់ ដែលមានវ័យច្រើនជាងបំពានបំពាន ដើម្បីទទួលបានការបំពេញចំណងផ្លូវភេទ ។ បន្ថែមលើការបំពានផ្លូវភេទដោយផ្ទាល់ ការបំពានខាងផ្លូវភេទលើកុមារក៏កើតឡើងផងដែរនៅពេលដែលមនុស្សពេញវ័យបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងអនាថារន្ធវីអង្គជាតិរបស់ខ្លួនដល់កុមារ ស្នើសុំ ឬកៀបសង្កត់ឱ្យកុមារចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពផ្លូវភេទ បង្ហាញរូបអាកាសអាកាសដល់កុមារ ឬ ប្រើប្រាស់កុមារដើម្បីផលិតរូបអាកាសអាកាសកុមារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Citizenship	ភាពជាពលរដ្ឋសញ្ជាតិ	N/A	Nationality	ភាពជាពលរដ្ឋមួយរូប ។ ចំណងផ្លូវច្បាប់រវាងពលរដ្ឋនិងប្រទេសមួយ ។
Civil and political rights	សិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ	N/A	N/A	តាមធម្មតាត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់អធិប្បាយអំពីសិទ្ធិខុសៗគ្នា ដែលមានចែងនៅក្នុងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ ឆ្នាំ ១៩៦៦ (ដូចជា សិទ្ធិស្វ័យសម្រេចការចាត់ចែងដោយសេរីនូវទ្រព្យ និងធនធានធម្មជាតិ ការមិនរើសអើង សិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី សិទ្ធិមានជីវិត សេរីភាពចាកផ្តុំពីទារុណកម្ម អំពើឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬ ការប្រព្រឹត្តទោកទាប ឬ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម សេរីភាពផ្តុំពីទោសភាពនិងសេរីភាព សេរីភាពផ្តុំពីការចាប់ខ្លួន ឬ ការឃុំឃាំង ដោយបំពានសេរីភាពធ្វើដំណើរនៅក្នុងប្រទេស សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានសេរីភាព និងសន្តិសុខបុគ្គល សមភាពចំពោះមុខតុលាការ សិទ្ធិទទួលបានការវិនិច្ឆ័យក្តីជាសាធារណៈដោយត្រឹមត្រូវដោយតុលាការ ដែលមិនលំអៀងប្រឆាំងនឹងការចោទប្រកាន់ខាងព្រហ្មទណ្ឌ ការហាមឃាត់នូវការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខណៈប្រតិសកម្ម/ឆាកថយក្រោយ សិទ្ធិឯកជនក្នុងផ្ទះក្នុងគ្រួសារ ឬ ការឆ្លើយឆ្លង សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញគំនិត មនសិការ និងជំនឿសាសនា សេរីភាពនៃការសំដែងមតិ សិទ្ធិក្នុងការប្រមូលផ្តុំដោយ សន្តិវិធី សេរីភាព ក្នុងការចូលរួមជាសមាគម និងចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចការសាធារណៈ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Civil law	នីតិ/ច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី	N/A	N/A	ផ្នែកមួយនៃប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងខាងផ្លូវច្បាប់រវាងបុគ្គល និងបុគ្គល ហើយដែលត្រូវបានហៅផងដែរថាជាច្បាប់ឯកជន ។
Claim	ការលើកឡើង ការគាំទ្រទាមទារ	Claim	Assertion, declaration, demand	ការអះអាងដែលធ្វើនៅចំពោះមុខស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ឬ តុលាការដោយស្នើសុំឱ្យមានចំណាត់ការ ឬ ការសម្រេចអំពីសិទ្ធិ ឬ ផលប្រយោជន៍ ដូចជា ឋានៈជាជនភៀសខ្លួន ឬ សិទ្ធិទទួលសំណង ឬ ការជួសជុលតាមផ្លូវច្បាប់នៅក្នុងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។
Clandestine migration	ការឆ្លងដែនដោយល្មើស	N/A	N/A	ចំណាកស្រុកដោយអាចិកំបាំង ឬ ល្មើសលាក់ ដែលរំលោភលើលក្ខខណ្ឌអន្តោប្រវេសន៍ ។ វាអាចកើតឡើងនៅពេលដែលជនបរទេសរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិអំពីការចូលក្នុងប្រទេសមួយ ឬ បានចូលក្នុងប្រទេសមួយ ដោយស្របច្បាប់ ប៉ុន្តែស្នាក់នៅហួសកាលកំណត់ ដែលជាការរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិអន្តោប្រវេសន៍ ។
Client	អតិថិជន កូនក្តី	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលទទួលសេវាពីបុគ្គលមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ដូចជាមេធាវី ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Coercion	ការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់បង្ខំ	Coerce	Compulsion, duress, oppression, force	ជាការអនុវត្តមួយ ដែលបង្ខំឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ ឬ បញ្ចុះបញ្ចូល ឱ្យពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើមិនស្របតាមឆន្ទៈរបស់ខ្លួន(បើទោះជា ឆ្លើយតាមរយៈសកម្មភាព ឬ មិនមែនជាសកម្មភាពក៏ដោយ) តាមរយៈការគំរាមកំហែង ការបំភិតបំភ័យ ឧបាយកល ឬ ទម្រង់ដទៃទៀតនៃការ កៀបសង្កត់ ឬ បង្ខិតបង្ខំ។ ប្រការទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាគំនាប ដើម្បីបង្ខំ ជនរងគ្រោះឱ្យប្រព្រឹត្តតាមការចង់បានណាមួយ។ ការ បង្ខិតបង្ខំអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយការដាក់ទណ្ឌកម្មជាក់ស្តែង ដែល បង្កការឈឺចាប់លើរូបកាយ/បង្ករបួស ឬការឈឺចាប់ខាងផ្លូវចិត្ត ដើម្បីបង្កើន ឥទ្ធិពល នៃការគំរាមកំហែង។ ការគំរាមថា នឹងបង្កគ្រោះថ្នាក់អាចធ្វើឱ្យបុគ្គលដែលរងការបង្ខិតបង្ខំនោះ សហការ ឬ ស្តាប់បង្គាប់។ ការធ្វើទារុណកម្ម គឺជាគំរូនៃការ បង្ខិតបង្ខំធ្ងន់ធ្ងរបំផុតមួយ ពោលគឺបង្កឱ្យមានការឈឺចាប់ ធ្ងន់ធ្ងរមកលើជនរងគ្រោះរហូតដល់ពួកគេផ្តល់ឱ្យអ្នកសួរ ចម្លើយនូវព័ត៌មានដែលពួកគេចង់បាន។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Co-existence	សហគ្រិស្តភាព (ការស្ថិតនៅ ឬ ការកើតមានជាមួយគ្នា)	Co-exist	N/A	ស្ថានភាពមួយនៃការអត់ធ្មត់ជាទូទៅរវាងសហគមន៍នៅក្រោយការបញ្ចប់អវិភាព (ភាពជាសត្រូវ) និងមុនមានការផ្សះផ្សា ។ កិច្ចផ្ដួចផ្ដើមនានាដែលទាក់ទងនឹងអភិក្រមសហគ្រិស្តភាពរួមមាន ការអប់រំអំពីសន្តិភាព ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ដោយចីរភាព ការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចខាងសេដ្ឋកិច្ចសង្គមដល់ជនភៀសខ្លួន ការធ្វើសមាហរណកម្មឡើងវិញនៃយុទ្ធជនកុមារ និងការបង្កើតភាពជាដៃគូ ។
Commercial sexual exploitation	អាជីវកម្មកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ការកេងប្រវ័ញ្ចបុគ្គលណាម្នាក់ទោះជាបុរស ឬ ស្ត្រីក៏ដោយដែលចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ ដើម្បីប្រាក់ ផលប្រយោជន៍ ឬ ប្រការដទៃផ្សេងទៀតដោយសារតែការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ឥទ្ធិពលពីមនុស្សពេញវ័យណាម្នាក់ អង្គការឬក្រុមដែលមានការចាត់តាំងណាមួយ ។
Commodity	ទំនិញរថសរសៃ	N/A	Article, asset, belonging, goods, material, object, property	ទំនិញមួយដែលត្រូវការ ប៉ុន្តែត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងទីផ្សារដោយគ្មានការបែងចែកភាពខុសគ្នាខាងគុណភាព ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរមនុស្ស មនុស្សត្រូវបានចាត់ទុកថាជាទំនិញ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Community development	ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍	N/A	N/A	ដំណើរការមួយ ដើម្បីកែលម្អលក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌របស់សហគមន៍ ។ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍មានគោលដៅធ្វើសមាហរណកម្មជនភៀសខ្លួនទៅក្នុងប្រទេស ដែលទទួលយកពួកគេ ឬ ធ្វើសមាហរណកម្មអ្នកទាំងនោះទៅកាន់ប្រទេសដើមកំណើតវិញបន្ទាប់ពីការវិលត្រឡប់របស់ពួកគេ ហើយការធ្វើសមាហរណកម្មនេះ ត្រូវធ្វើឡើងជាមួយនឹងការកែលម្អជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ពួកគេទាំងមូល ។
Complex emergency	វិបត្តិសង្គមធ្ងន់ធ្ងរនិងស្មុគស្មាញ	N/A	N/A	វិបត្តិមនុស្សធម៌ចាក់ស្រែនៅក្នុងប្រទេស តំបន់ ឬ សង្គមមួយដែលមានការដួលរលំអំណាចគ្រប់គ្រងទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកធំដោយសារជម្លោះផ្ទៃក្នុង ឬខាងក្រៅ និងដែលទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបពហុវិស័យជាអន្តរជាតិ ដែលហួសពីអាណត្តិ ឬសមត្ថភាព របស់ស្ថាប័នតែមួយ និង/ឬ កម្មវិធីរបស់ អ.ស.ប ដែលមានស្រាប់នៅក្នុងប្រទេសនោះ ។ ស្ថានភាពវិបត្តិបែបនេះមានឥទ្ធិពលបំផ្លិចបំផ្លាញ ជាពិសេស មកលើកុមារ និងស្ត្រី និងទាមទារឱ្យមានការឆ្លើយតបច្រើនយ៉ាងពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។
Confidentiality	ការសំងាត់	N/A	Private	ការរក្សាព័ត៌មានជាការសម្ងាត់ ឬ រក្សាព័ត៌មានរសើបជាលក្ខណៈ ឯកជន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Confinement	ការបង្ខាំង	Confine	Detain, immure, incarcerate	អំពើនៃការឃុំឃាំងជនណាម្នាក់ដូចជាជនរងគ្រោះ ឬ ហាមឃាត់ជនណាម្នាក់មិនឱ្យចាកចេញ (ពីកន្លែងណាមួយ) ។
Consent	ការអនុញ្ញាត / ការយល់ព្រម	Consent	Approval, Permission, Compliance, authorization, Permit	ការផ្តល់ការទទួលយល់ព្រម ឬ ការឯកភាព ។
Constitution	រដ្ឋធម្មនុញ្ញ	N/A	N/A	ច្បាប់គ្រឹះ និងច្បាប់រៀបចំអង្គការនៃរដ្ឋមួយ ដែលបង្កើតគោលគំនិត សំណុំលក្ខណៈ និងការចាត់ចែងរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាការចែងអំពីសិទ្ធិសេរីភាពនៃអំណាចអធិបតេយ្យរបស់ខ្លួន និងទម្រង់នៃអត្ថិភាពរបស់ខ្លួនផងដែរ ។
Consular functions	តួនាទីរបស់ស្ថានកុងស៊ុល	N/A	N/A	រួមមានការការពារផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋបញ្ជូន (ឱ្យតាំងស្ថានកុងស៊ុល) និងជនជាតិរបស់ខ្លួននៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋទទួល (រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ) លើសពីនេះ ទៅទៀតក៏មានការពង្រីកទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងវិទ្យាសាស្ត្រ រវាងរដ្ឋបញ្ជូន និងរដ្ឋទទួល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Consular officer	មន្ត្រីកុងស៊ុល	N/A	N/A	មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលដែលតំណាងឱ្យរដ្ឋនៅក្រៅប្រទេស នៅក្នុងការចេញវិស័យការ និងដោះស្រាយបញ្ហានៃការស្នាក់នៅ ។ មាត្រា ១ (ឃ) នៃអនុសញ្ញាក្រុងវីយែន ស្តីពីទំនាក់ទំនងកុងស៊ុល ឆ្នាំ ១៩៦៣ ចែងថា មន្ត្រីកុងស៊ុលគឺ “បុគ្គល (ដែលរួមទាំងប្រធានស្ថានកុងស៊ុល) ដែលត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យបំពេញតួនាទីកុងស៊ុល” ។
Consular protection	កិច្ចការពារដោយស្ថានកុងស៊ុល	N/A	N/A	តួនាទីរបស់ស្ថានកុងស៊ុល ដែលមានគោលដៅផ្តល់ជំនួយដល់ជនរួមជាតិនៅក្រៅប្រទេស និងជួយការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេនៅចំពោះមុខតុលាការរបស់រដ្ឋនោះ ។ កិច្ចការពារបែបនេះក៏មានផងដែរសម្រាប់ជនចំណាកស្រុកដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬ ឃុំឃាំងនៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬ ក្រោមការឃុំគ្រងរង់ចាំការវិនិច្ឆ័យទោស ឬ ឃុំឃាំងតាមទម្រង់ណាមួយផ្សេងទៀត ។ ជនចំណាកស្រុកបែបនេះត្រូវតែបានជូនដំណឹងដោយគ្មានការពន្យារពេលអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដើម្បីទាក់ទងជាមួយអាជ្ញាធរកុងស៊ុល ។ ផ្នែកផ្តល់សេវាគាំទ្រ (ជាមុន) របស់ស្ថានកុងស៊ុល ដែលជួយរដ្ឋាភិបាលនិងជនចំណាកស្រុកក្នុងការសម្រួលដល់ការបំពេញបែបបទសុំវិស័យការមុនការដាក់ពាក្យសុំ ។ សេវាទាំងនេះ អាចរាប់បញ្ចូលទាំងជំនួយក្នុងការបំពេញ និងចាត់ចែងឯកសារ ពាក្យសុំវិស័យការ ជំនួយក្នុងការប្រមូលផ្តុំឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់ពាក្យសុំវិស័យការ ការផ្ទេរផ្ទាល់ឯកសារដែលទាក់ទងនឹងផ្លូវច្បាប់ ការសិក្សា និងការងារ និងការបកប្រែឯកសារផ្សេងៗ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Contract	កិច្ចសន្យា	Contract	Agreement	កិច្ចសន្យាមួយគឺ ជាការសន្យាទៅវិញទៅមករវាងភាគីពីរ ឬច្រើន ដើម្បីធ្វើ ឬ មិនធ្វើអ្វីមួយ ពោលគឺ ជាកិច្ចដែលអាចយកមកប្រើប្រាស់បាននៅក្នុងតុលាការ ។ កិច្ចសន្យាជាកិច្ចព្រមព្រៀង ចងក្រងកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ ។
Contract slavery	ទាសភាពតាមរយៈកិច្ចសន្យា	N/A	N/A	ទម្រង់បែបថ្មីមួយនៃទាសភាព ដែលជនទន់ខ្សោយត្រូវបានបោកបញ្ឆោតឱ្យធ្លាក់ក្នុងទាសភាពតាមរយៈការប្រើប្រាស់កិច្ចសន្យាការងារក្លែងបន្លំ ។ អ្នកគ្រប់គ្រងទាសករបង្កើតកិច្ចសន្យាដើម្បីបញ្ចុះបញ្ចូលបុគ្គលទាំងឡាយដោយសន្យាថានឹងផ្តល់ការងារឱ្យធ្វើ ប៉ុន្តែនៅពេលពួកគេទៅដល់កន្លែងត្រូវធ្វើ ពួកគេត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើការដោយគ្មានប្រាក់កម្រៃ និងមិនអាចគេចខ្លួនបាន ។ កិច្ចសន្យាក្លែងបន្លំបែបនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីបញ្ចៀសនូវការចោទប្រកាន់ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ឬ ដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញពី “បំណុល” ដែលត្រូវដំណាក់ម្ចាស់ទាសករ ។
Convention	អនុសញ្ញា	N/A	N/A	កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវការជាអន្តរជាតិ ក្នុងចំណោមប្រទេសនានា (ដែលជាសមាជិក) ដែលបង្កើតឱ្យមានកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងបែបនេះ អាចមានឈ្មោះខុសគ្នា ដូចជា សន្ធិសញ្ញា អនុសញ្ញា កតិកាសញ្ញា ឬ កិច្ចព្រមព្រៀង ។
Convicted person	ទណ្ឌិត	Convict	N/A	ជនជាប់ចោទ ដែលទទួលទោសកំណត់ដោយសាលក្រម/សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Co-perpetrator	សហចារី	N/A	Co-actors	ចារីដែលរួមគ្នានៅក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ បុគ្គលច្រើននាក់ព្រមព្រៀងគ្នាប្រព្រឹត្តបទល្មើសរួមគ្នាដោយផ្ទាល់ ។
Corruption	អំពើពុករលួយ	Corrupt	Bribery	គឺជាការប្រើប្រាស់មិនត្រឹមត្រូវនូវទ្រព្យសាធារណៈសម្រាប់ផលចំណេញឯកជនផ្ទាល់ខ្លួន ។
Country of destination	ប្រទេសគោលដៅ	N/A	N/A	ប្រទេសដែលជាគោលដៅនៃលំហូរចំណាកស្រុក (ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិនស្របច្បាប់) ។
Country of first asylum	ប្រទេសទីមួយ ដែលផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោន	N/A	N/A	ប្រទេសទីមួយដែលបានផ្តល់សិទ្ធិជ្រកកោនដល់អ្នកសុំសិទ្ធិជ្រកកោនតាមផ្លូវច្បាប់ ។
Country of habitat	ប្រទេសដែលជាលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍	N/A	N/A	ប្រទេសដែលបុគ្គលណាម្នាក់រស់នៅ ពោលគឺជាទីអាស្រ័យនៅជាប្រក្រតីរបស់បុគ្គលនោះនៅក្នុងប្រទេសមួយដែលមានកន្លែងសម្រាប់គាត់រស់នៅ និងចំណាយពេលវេលាសម្រាកលំហែប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ។ ការធ្វើដំណើរទៅក្រៅប្រទេសជាបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់លំហែសម្រាកកាយ ដូចមិត្តភក្តិ និងសាច់ញាតិ ការងារព្យាបាលជម្ងឺ ឬ ការប្រតិបត្តិតាមសាសនា មិនធ្វើឱ្យផ្លាស់ប្តូរប្រទេសដែលជាកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់បុគ្គលនេះឡើយ ។
Country of origin	ប្រទេសកំណើត ប្រទេសប្រភព	N/A	N/A	ប្រទេសដែលជាប្រភពដើមរបស់ជនចំណាកស្រុក (ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិនស្របច្បាប់) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Crime	បទល្មើស	N/A	Offense	អំពើខុសឆ្គង ដែលរំលោភលើវិធានជាធរមានផ្សេងៗដោយរាប់ទាំងបទដ្ឋានវប្បធម៌ ដែលមានចែងអំពីរបៀបដែលមនុស្សគួរប្រព្រឹត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវជាធម្មតា ។ បទល្មើសត្រូវបានកំណត់និយមន័យដោយច្បាប់របស់ប្រទេស ឬ របស់រដ្ឋនីមួយៗ ឬច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលមានយុត្តាធិការ ។ ជាទូទៅបទល្មើសត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាប្រភេទផ្សេងៗរួមមាន បទល្មើសដោយប្រើប្រាស់ហិង្សា បទល្មើសប្រឆាំងទ្រព្យសម្បត្តិ និងបទល្មើសប្រឆាំងនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ។ល ។
Criminal law	ច្បាប់/នីតិព្រហ្មទណ្ឌ	N/A	N/A	សំដៅលើអត្ថបទច្បាប់ទាំងឡាយនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចផ្សេងៗដែលមានលក្ខណៈរួមគឺ ការសម្រេចឱ្យបាននូវឯកភាពមួយហើយជារឿយៗតែងមានការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះការមិនគោរពតាម ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Custody	ការគ្រប់គ្រង ការឃាត់ខ្លួន	N/A	Care, guardianship, curatorship, nurture arrest, detention	ការទទួលខុសត្រូវលើការថែទាំ និងគ្រប់គ្រងបុគ្គលណាម្នាក់ ។ តុលាការអាចផ្តល់សិទ្ធិទៅសាច់ញាតិ ឬ អាណាព្យាបាលដទៃ ទៀត ដើម្បីមាននាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រងអនីតិជន ។ បុគ្គលដែល ត្រូវឃុំដោយអាជ្ញាធរគឺ ស្ថិតនៅក្នុង “ការឃាត់ខ្លួន” ។
Customary international law	ច្បាប់អន្តរជាតិដែលកើតចេញ ពីទំនៀមទំលាប់	N/A	N/A	ច្បាប់អន្តរជាតិទាំងឡាយដែលប្រក្សាយចេញពីការអនុវត្តជាប់ ជាប្រចាំ និងមានសង្គតិភាព និងប្រតិបត្តិដោយរដ្ឋផ្សេងៗ ជាជាងប្រក្សាយចេញពីខ្លឹមសារផ្លូវការរបស់សន្និសីទ ឬ អត្ថបទច្បាប់មួយ ។ ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តរបស់រដ្ឋនីមួយៗអាច បង្កើតបានជាច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលកើតចេញពីទំនៀមទម្លាប់ ទៅបានលុះត្រាតែការអនុវត្តនេះ ធ្វើឡើងដោយមានស្មារតី ភ្ជាប់ទៅនឹងកាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ ។ បទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួននៅ ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកលស្តីអំពីសិទ្ធិមនុស្សដែល រួមមានការហាមឃាត់អំពើហិង្សា ទារុណកម្ម ការឃុំឃាំង ដោយបំពាន និងហួសរយៈពេល និងការសម្លាប់ក្រៅប្រព័ន្ធ តុលាការត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាទូទៅថាជាផ្នែកមួយនៃ ច្បាប់អន្តរជាតិដែលកើតចេញពីទំនៀមទម្លាប់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
De facto refugees	ជនភៀសខ្លួនតាមព្រឹត្តិការណ៍	N/A	N/A	បុគ្គលដែលមិនត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាជនភៀសខ្លួន ទោះតាមសេចក្តីដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញា អ.ស.ប ដែលទាក់ទងនឹងឋានៈជនភៀសខ្លួន ឆ្នាំ ១៩៥១ និងពិធីសារដែលទាក់ទងជាមួយឋានៈជនភៀសខ្លួនឆ្នាំ ១៩៦៧ និងជាជនដែលមិនអាច ឬ មិនមានឆន្ទៈ (ដោយសារមូលហេតុសមស្របណាមួយ) វិលត្រឡប់ ទៅកាន់ប្រទេសដែលខ្លួនមានសញ្ជាតិ ឬ ប្រទេសដែលជាលំនៅឋានអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងករណីពួកគេគ្មានសញ្ជាតិ ។
De facto statelessness	ភាពគ្មានស្រុកទេសតាមព្រឹត្តិការណ៍	N/A	N/A	ស្ថានភាពរបស់បុគ្គលនានាដែលមានសញ្ជាតិនៃរដ្ឋមួយ ប៉ុន្តែបានចាកចេញពីរដ្ឋនោះ ដោយពុំបានទទួលកិច្ចការពារពីរដ្ឋនោះ ឬ មួយដោយសារពួកគេបដិសេធមិនទទួលកិច្ចការពារបែបនេះ ឬ ដោយសាររដ្ឋនោះបដិសេធមិនការពារពួកគេ ។ ពាក្យនេះ ជាញឹកញយត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ជនភៀសខ្លួន ។
Debt bondage	ការបញ្ចាំខ្លួនធ្វើការដោះចំណុល	N/A	N/A	ស្ថានភាព ឬ លក្ខខណ្ឌដែលកើតចេញពីការសន្យាដោយកូនបំណុលអំពីការផ្តល់សេវាដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬ សេវាដែលនឹងផ្តល់ឱ្យដោយបុគ្គលណាម្នាក់ដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន ដើម្បីជាការធានាទៅលើបំណុលណាមួយក្នុងករណីដែលតម្លៃនៃសេវានោះត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណ ដោយមូលហេតុសមស្របថាមិនអាចយកមកទូទាត់ជាមួយបំណុលនោះបាន ឬ ក្នុងករណីដែលរយៈពេល និងប្រភេទនៃសេវានោះមិនត្រូវបានកំណត់ ឬ បញ្ជាក់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Debtor	កូនចំណុល	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ក្រុម ឬ អង្គការមួយ ដែលជំពាក់ប្រាក់ ឬ ទ្រព្យ ។
Decentralization	វិមជ្ឈការ	Decentralize	N/A	ការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងច្បាប់សម្រាប់ធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចនៃស្ថាប័ននៅថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅលំដាប់ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំទាក់ទងនឹងដំណើរការសារពើពន្ធ រដ្ឋបាល នយោបាយ និងច្បាប់ ។
Deception	ការបោកបញ្ឆោត	Deceive	trickery	នៅក្នុងបរិបទនៃការធ្វើចំណាកស្រុក ពាក្យនេះមិនត្រឹមតែសំដៅលើព័ត៌មានក្លែងក្លាយ ឬ មិនពិតទេ ប៉ុន្តែក៏សំដៅលើការបំពារបំពានដោយចេតនាផងដែរដោយសារតែកង្វះព័ត៌មានដែលជនធ្វើចំណាកស្រុកអាចទទួលបាន ។
Defendant	ចុងចម្លើយ/ជនជាប់ចោទ	N/A	Appellant, litigant, suspect	បុគ្គលម្នាក់ដែលជាប់បណ្តឹងក្នុងករណីរដ្ឋប្បវេណី ឬ រងការចោទប្រកាន់ក្នុងករណីព្រហ្មទណ្ឌ ។
Demand for trafficking	តម្រូវការជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	សំដៅលើតម្រូវការកម្មករដែលមានសមត្ថភាពទាប ប្រាក់កម្រៃទាបនៅក្នុងការរកងប្រវត្តិ ។
Demography	ប្រជាសាស្ត្រ	N/A	Population studies	ការសិក្សាអំពីប្រជាជន ជាតិសេស សំដៅលើទំហំ និងដង់ស៊ីតេ រាយ និងស្ថិតិសំខាន់ៗ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Dependant	អ្នករស់នៅក្នុងបន្ទុក	Depend	N/A	ក្នុងការប្រើប្រាស់ទូទៅ សំដៅលើអ្នកដែលពឹងផ្អែកលើការឧបត្ថម្ភគាំទ្ររបស់មនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀត ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការធ្វើចំណាកស្រុក ជាទូទៅ សហព័ទ្ធមួយ និងកូនតូចៗត្រូវបានចាត់ទុកថាជា “អ្នកក្នុងបន្ទុក” សូម្បីតែសហព័ទ្ធនោះមានស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែកក៏ដោយ ។
Deportation	និរទេស	Deport	Displacement, eviction, exile, expatriation, expulsion, extradition, removal	អំពើរបស់រដ្ឋមួយ (ក្នុងដំណើរការនៃការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់ខ្លួន) ក្នុងការនាំយកជនបរទេសចេញពីដែនដីរបស់ខ្លួនដើម្បីយកទៅកាន់កន្លែងណាមួយផ្សេងទៀតក្រោយពីការបដិសេធមិនអនុញ្ញាត ឬ បញ្ឈប់ការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅ ។
Deportee	ជនដែលត្រូវនិរទេស	Deport	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលត្រូវបាននិរទេស ឬ កំពុងរង់ចាំការធ្វើនិរទេស ។
Deprivation	ការដកហូត ការបំបាត់	Deprive	Destitution, dispossession, expropriation, withholding	អំពើនៃការដកហូត ការលះបង់ ឬ លែងមានជាបន្ត ។ អំពើនៃការបំបាត់ចោល ឬ ដកហូតសេចក្តីផ្តើមរស់របស់មនុស្ស ។
Detainee	អ្នកដែលត្រូវបានឃុំឃាំង អ្នកជាប់ឃុំ	Detain	N/A	សំដៅលើបុគ្គលដែលជាប់ក្នុងការឃុំឃាំង ។ បុគ្គលម្នាក់អាចជាប់ឃុំដោយពិធនៈរបស់ខ្លួន (ពោលគឺក្នុងករណីជួញដូរមនុស្ស ឬ ពលកម្មដោយបង្ខំ ឬអំពើពេស្យាធារ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Detention (immigration)	ការឃុំខ្លួន (ពាក់ព័ន្ធបញ្ជាអន្តោប្រវេសន៍)	Detain	Custody, detainment, incarceration, internment, quarantine	ការឃុំខ្លួនក្នុងករណីអន្តោប្រវេសន៍ គឺជាគោលនយោបាយនៃការឃាត់ខ្លួនបុគ្គលនានា ដែលជាប់សង្ស័យពីបទរំលោភលើទិដ្ឋាការ ការចូលដោយខុសច្បាប់ ឬ ការមកដល់ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតនៅក្នុងការឃុំឃាំងរហូតដល់មានការសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរអន្តោប្រវេសន៍ក្នុងការផ្តល់ទិដ្ឋាការ និងដោះលែងពួកគេទៅក្នុងសហគមន៍ ឬ ធ្វើមាតុភូមិវិវត្តន៍ពួកគេទៅកាន់ប្រទេសដែលពួកគេធ្វើដំណើរមក ។ ការឃុំឃាំងតាមអាជ្ញា គឺជាការអនុវត្តការឃុំខ្លួន ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ឬ ការឃុំខ្លួនអ្នកដែលសុំសិទ្ធិជ្រកកោនខាង នយោបាយ ឬ អ្នកដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជនអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់ ឬ ដែលបានមកដល់ក្នុងប្រទេសមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
Diaspora	ក្រុមមនុស្ស ឬ ក្រុមជនជាតិដែលរស់នៅរាយប៉ាយពេញពិភពលោក	N/A	N/A	សំដៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ ឬក្រុមជនជាតិ ដែលចាកចោលភូមិកំណើតពីបុរាណរបស់ខ្លួន ដោយរសាត់អណ្តែតទៅនៅតំបន់នានានៃពិភពលោក ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Diplomatic protection	កិច្ចការពារតាមផ្លូវទូត	N/A	N/A	គោលការណ៍គ្រឹះនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋមួយមានសិទ្ធិការពារពលរដ្ឋរបស់ខ្លួននៅពេលរងគ្រោះដោយសារអំពើដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលប្រព្រឹត្តដោយរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ដែលពួកគេមិនអាចពេញចិត្តចំពោះកិច្ចការពារពីរដ្ឋក្រោយនេះតាមមធ្យោបាយធម្មតា ។ ដោយធ្វើការដោះស្រាយករណីនៃប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន និងដោយផ្អែកលើដំណោះស្រាយការទូត ឬ នីតិវិធីតុលាការអន្តរជាតិជំនួសមុខឱ្យបុគ្គលនោះនៅក្នុងសភាពជាក់ស្តែង រដ្ឋមួយអះអាងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការធានាឱ្យមានការគោរពចំពោះបទបញ្ជានៃច្បាប់អន្តរជាតិមកលើបុគ្គលដែលស្ថិតក្រោមអំណាចរបស់ខ្លួន ។
Directive	សេចក្តីណែនាំ	N/A	N/A	ជាបទបញ្ជា ឬ ការណែនាំផ្លូវការដែលចេញដោយបុគ្គលមានសមត្ថកិច្ចណាម្នាក់ ។
Discourage	បង្កប់ង្គាក់ មិនលើកទឹកចិត្ត	Discourage	Deter, dissuade	ធ្វើឱ្យជនណាម្នាក់មិនសូវទុកចិត្ត ឬ លែងមានឆន្ទៈធ្វើការងារអ្វីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Discrimination	ការរើសអើង	Discriminate	Prejudice	ការខកខានក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់ដល់មនុស្សត្រូវប្រឈមនឹងការរើសអើងនៅក្នុងករណីដែលពុំមានភាពខុសគ្នាសមហេតុផលរវាងអ្នកដែលបានទទួលការអនុគ្រោះ និងអ្នកមិនបានទទួលការអនុគ្រោះ ។ ហាមឃាត់ការរើសអើងទាក់ទងនឹង“ជាតិ សាសន៍ ភេទ ភាសា សាសនា” ឬ “ទម្រង់ណាមួយ ដូចជា ជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា នយោបាយ និង ទស្សនៈផ្សេងទៀត សញ្ជាតិ ឬ សង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ កំណើត ឬស្ថានភាពផ្សេងទៀត” ។
Displacement	ការផ្លាស់ទី ឬ បង្គោលទី	Displace	Movement, shift, removal	ការនាំយកបុគ្គលណាម្នាក់ចេញដោយបង្ខំពីផ្ទះ ឬ ប្រទេសរបស់ជននោះ ដែលជាញឹកញាប់ដោយសារតែជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ឬ គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ។
Dissociation	ការមិនចង់ដឹកនាំពីអ្វីមួយ ឬ ការផ្តាច់ខ្លួនចេញពីអ្វីមួយ	Dissociate	Division, separation	គឺជាការឆ្លើយតបធម្មតាមួយទៅនឹងការប៉ះទង្គិចណាមួយ និងទុកឱ្យអារម្មណ៍ផ្តាច់ចេញឆ្ងាយពីបទពិសោធន៍នានាដែលធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុមិនអាចឱ្យអារម្មណ៍ទទួលយកបាននៅក្នុងពេលណាមួយ ។ នៅក្នុងបរិបទជួញដូរមនុស្ស និងចំណាកស្រុក បុគ្គល/ជនរងគ្រោះម្នាក់អាចផ្តាច់ខ្លួនឯងចេញពីប្រទេសលំនៅដ្ឋាន ឬ ពីវប្បធម៌របស់ខ្លួន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Documented migrant	ជនចំណាកស្រុកស្របច្បាប់	N/A	N/A	ជនចំណាកស្រុកដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយដោយស្របច្បាប់ និងស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនោះស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ប្រទេសនោះក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យចូល ។
Documented migrant worker	កម្មករចំណាកស្រុកស្របច្បាប់	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ឬ សមាជិកម្នាក់នៃគ្រួសាររបស់គាត់ ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលស្នាក់នៅ និងចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាព ដែលផ្តល់ប្រាក់កម្រៃនៅក្នុងរដ្ឋនោះ អនុលោមតាមច្បាប់នៃរដ្ឋនោះ និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលរដ្ឋនោះចូលជាសមាជិក ។
Domestic employees	បុគ្គលិកធ្វើការក្នុងភ្នាក់ងារទ្វារបរទេស	N/A	N/A	បុគ្គលជាជនបរទេស ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតក្នុងគោលបំណងជាក់លាក់នៃការផ្តល់សេវាកម្មផ្ទាល់ខ្លួនដល់កិច្ចការទ្វារបរទេស និងបុគ្គលិកស្ថានក្នុងស្ថានភាពប្រទេសរបស់បុគ្គលនោះ ។
Domestic servitude	ភាពជាខ្ញុំបម្រើតាមផ្ទះ	N/A	N/A	ជាមនុស្សម្នាក់ដែលធ្វើការ និងច្រើនតែរស់នៅឯងដែរក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់និយោជក ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរអ្នកបម្រើក្នុងផ្ទះនឹងទទួលបានកម្រៃតិចតួច ឬ គ្មាន និងធ្វើការនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌគ្មានមនុស្សធម៌ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Domestic violence	អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	N/A	N/A	(ដែលត្រូវគេស្គាល់ផងដែរថា ជាការបំពានក្នុងគ្រួសារ ឬ ការបំពានរបស់សហព័ទ្ធ) កើតឡើងនៅពេលដែលសមាជិកគ្រួសារមួយ ឬ ដៃគូ ឬ អតីតដៃគូ ប៉ុនប៉ងប្រើប្រាស់អំណាចខាងផ្លូវកាយ ឬ ផ្លូវចិត្តក្នុងការត្រួតត្រាដៃគូម្ខាងទៀត ។ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារច្រើនតែសំដៅផងដែរលើអំពើហិង្សារវាងសហព័ទ្ធ ឬ ការបំពានពិសហព័ទ្ធ ប៉ុន្តែក៏អាចរាប់បញ្ចូលអ្នករស់នៅជាមួយគ្នា និងដៃគូស្និទ្ធស្នាលដែលមិនទាន់រៀបការជាមួយគ្នាផងដែរ ។
Domicile	លំនៅឋាន	N/A	Residence, abode	ទីកន្លែងដែលបុគ្គលម្នាក់មានវត្តមានជាក់ស្តែង និងដែលបុគ្គលនោះចាត់ទុកថា ជាផ្ទះ ពោលគឺ ផ្ទះពិតប្រាកដ ឡើងទាត់ ចំបង និងអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលម្នាក់ ដែលបុគ្គលនោះមានបំណងវិលត្រឡប់មកវិញ និងស្នាក់នៅ សូម្បីតែបច្ចុប្បន្នកំពុងរស់នៅកន្លែងផ្សេងណាមួយក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Due process	គោលការណ៍ជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌	N/A	Equity	ការអនុវត្តនីតិវិធីច្បាប់ស្របតាមបទបញ្ជា និងគោលការណ៍ដែលមានទទួលយកជាទូទៅ ដែលផ្តល់នូវកិច្ចការពារ និងពង្រឹងសិទ្ធិឯកជន ដែលរួមទាំងការជូនដំណឹង និងសិទ្ធិក្នុងការទទួលបានការកាត់ក្តីដោយយុត្តិធម៌នៅចំពោះមុខតុលាការ ឬ ស្ថាប័នរដ្ឋបាលដែលមានអំណាចសម្រេចលើករណីនោះ ។
Duress	ការគំរាមកំហែង ការបង្ខំតបង្ខំ	N/A	Force, compulsion, coercion , pressure	ការគំរាមកំហែង ឬ ការប្រើកម្លាំង ដើម្បីធ្វើឱ្យជនណាម្នាក់ធ្វើអ្វីមួយ ។
Dysfunctional	ដែលដំណើរការខុសប្រក្រតី	N/A	N/A	មិនធ្វើតាមទម្រង់ធម្មតានៃគំរោងបច្ចេកទេស ជាពិសេសជាមួយលទ្ធផលដែលអ្នកខ្លះមិនអាចប្រកាន់អាកប្បកិរិយាតាមវិធីធម្មតា ឬ មិនមានការរស់នៅជាទីពេញចិត្ត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Economic migrant	ជនចំណាកស្រុកដោយសារ មូលហេតុសេដ្ឋកិច្ច	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលចាកចោលកន្លែងរស់នៅរបស់ខ្លួន ដើម្បីតាំងទីលំនៅក្រៅប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន ដើម្បីកែលម្អគុណភាពនៃការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួន ។ ពាក្យនេះអាចនឹងប្រើប្រាស់ ដើម្បីបង្ហាញភាពខុសគ្នាពីជនភៀសខ្លួនដែលគេចេញពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងត្រូវបានប្រើប្រាស់ផងដែរ ដើម្បីសំដៅលើបុគ្គលនានាដែលប៉ុនប៉ងចូលក្នុងប្រទេសមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតស្របច្បាប់ និង/ឬប្រើប្រាស់នីតិវិធីនៃការសុំសិទ្ធិជ្រកកោនដោយគ្មានមូលហេតុស្មោះត្រង់ ។ ពាក្យនេះក៏ពាក់ព័ន្ធផងដែរទៅនឹងបុគ្គលនានា ដែលតាំងលំនៅក្រៅប្រទេសដើមកំណើតរបស់ខ្លួននៅក្នុងអំឡុងពេលនៃរដូវកសិកម្ម ដែលច្រើនហៅថាកម្មករចំណាកស្រុកតាមរដូវ ។
Emergency relief	ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់	N/A	Emergency assistance , Immediate support	ជំនួយសង្គ្រោះជីវិតជាបន្ទាន់ដល់ជនរងគ្រោះពីវិបត្តិ និងជម្លោះដោយអំពើហិង្សា និងការជួញដូរ ។ ភាគច្រើននៃជំនួយសង្គ្រោះត្រូវបានផ្តល់ឡើងដោយការជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលខ្លី និងមានរយៈពេលខ្លីដើម្បីអនុវត្ត (ជាទូទៅគម្រោងមានគោលបំណងបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ) ។ គោលបំណងចម្បងនៃជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់គឺការសង្គ្រោះជីវិត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Emigration	ទេសន្តរប្រវេសន៍	Emigrate	N/A	អំពើនៃការចេញដំណើរ ឬចាកចេញពីរដ្ឋមួយក្នុងបំណងតាំងលំនៅក្នុងរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ។ និយាមអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ចែងថាបុគ្គលគ្រប់រូបគួរតែមានសេរីភាពចាកចេញពីប្រទេសណាមួយដែលរួមទាំងប្រទេសរបស់ខ្លួន និងមានតែនៅក្នុងកាលៈទេសៈតិចតួចបំផុតប៉ុណ្ណោះ ដែលរដ្ឋអាចដាក់កំហិតលើសិទ្ធិរបស់បុគ្គលនោះក្នុងការចាកចេញពីដែនដីនោះ ។ ទេសន្តរប្រវេសន៍សំដៅលើការចូលទៅក្នុងទឹកដីនៃប្រទេសក្រៅបើទោះដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ មិនស្ម័គ្រចិត្តក្តី ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិនស្របច្បាប់ក្តី ។
Emotional abuse	ការរំលោភបំពានខាងស្មារតី ឬ ផ្លូវអារម្មណ៍	N/A	N/A	ជាទម្រង់មួយនៃការបំពាន ដែលធ្វើឡើងដោយបុគ្គលម្នាក់ ដែលធ្វើឱ្យ ឬ បង្ហាញពីអាកប្បកិរិយាមួយផ្សេងទៀត ដែលមានគ្រោះថ្នាក់មកលើចិត្តសាស្ត្រ ។ វាទាក់ទងនឹងការបង្ករបួសស្មារតីដោយចេតនាមកលើស្មារតី ឬ ភាពតានតឹងខាងអារម្មណ៍ ដោយការគំរាមកំហែង ការប្រមាថ ឬ ការប្រព្រឹត្តផ្សេងទៀត ដោយពាក្យសំដី ឬ មិនមែនដោយពាក្យសំដី ។ វាច្រើនតែពាក់ព័ន្ធជាមួយស្ថានភាពនៃអតុល្យភាពអំណាច ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Empowerment	ការចំពាក់បំប៉ន ការពង្រឹង/ការផ្តល់អំណាច	Empower	N/A	ដំណើរ/បុគ្គលក្នុងមួយ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សចាប់យកអំណាច ត្រួតត្រាលើការសម្រេចលើទ្រព្យសម្បត្តិ គោលនយោបាយ ដំណើរការ និងស្ថាប័ននានា ដែលមានឥទ្ធិពលលើជីវិតរបស់ ពួកគេ ។
Entertainment service	សេវាកម្មសាន្ត	N/A	N/A	សេវានានា ដែលធ្វើឱ្យអតិថិជនពេញចិត្តដោយផ្តល់អាហារ ភេសជ្ជៈ របាំ ចម្រៀង ។ល។
Enticement	ការល្អងលោម	Entice	Lure, temptation	ជាស្ថានភាពមួយ ដែលជនល្មើសទាក់ទាញជនរងគ្រោះតាមរយៈ ការសន្យាក្លែងក្លាយ ឬ ការមិនផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យបានសព្វគ្រប់ ជ្រុងជ្រោយក្នុងគោលដៅបញ្ចុះបញ្ចូលជនរងគ្រោះឱ្យធ្វើអ្វីមួយ ។
Entry	ការចូលទៅកាន់ប្រទេស ណាមួយ	Enter	N/A	ការចូលដោយជនណាម្នាក់ទៅក្នុងទឹកដីបរទេស បើទោះជា ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ មិនស្ម័គ្រចិត្ត ដោយស្របច្បាប់ ឬ មិន ស្របច្បាប់ក៏ដោយ ។
Entry stamp	ត្រាចូល	N/A	N/A	សញ្ញាសំគាល់ដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រី ដែលធ្វើការតាមច្រក ព្រំដែននៅលើលិខិតឆ្លងដែនរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ដែលបញ្ជាក់ អំពីកាលបរិច្ឆេទ និងកន្លែងដែលបុគ្គលនោះចូលក្នុងរដ្ឋនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Evaluation	ការវាយតម្លៃ	Evaluate	Assessment	ការវិភាគ និងប៉ាន់ប្រមាណជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធ និងផ្ដោតលើគោលបំណងជាក់លាក់លើគោលនយោបាយ កម្មវិធី ការអនុវត្តភាពជាដៃគូ និងនីតិវិធីរបស់អង្គការ ដោយផ្ដោតលើការកសាងផែនការ ការបង្កើតគំរូប្លង់ ការអនុវត្ត និងឥទ្ធិពល ។
Evidence	ភស្តុតាង	N/A	N/A	រួមបញ្ចូលអ្វីៗទាំងអស់ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់កំណត់ ឬបង្ហាញភាពពិតនៃអំពើអំពាងមួយ ។ ការផ្តល់ ឬ រកភស្តុតាងគឺជាដំណើរការនៃការប្រើប្រាស់វត្ថុទាំងនោះដែល ឬ មួយត្រូវបាន : ក)សន្មតថាពិត ឬ ខ) តាមរយៈភស្តុតាង ត្រូវបានបង្ហាញថា អំពើអំពាងនោះពិត ។
Exclusion	ការបដិសេធមិនឱ្យចូលក្នុងប្រទេស	Exclude	Dismissal, eviction, exception, interdict, non-admission, prohibition, refusal, rejection, removal.	ការបដិសេធជាផ្លូវការមិនឱ្យជនបរទេសចូលទៅក្នុងរដ្ឋមួយ ។ នៅក្នុងរដ្ឋខ្លះ មន្ត្រីច្រកព្រំដែន ឬ អាជ្ញាធរដទៃទៀតមានអំណាចបដិសេធជនបរទេស ។ នៅក្នុងរដ្ឋផ្សេងទៀត ការបដិសេធត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយចៅក្រមអន្តោប្រវេសន៍នៅក្រោយពេលមានសវនាការ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Excursionist	អ្នកធ្វើដំណើរកំសាន្ត	N/A	Same day visitor	បុគ្គលនានាដែលមិនរស់នៅក្នុងប្រទេសដែលខ្លួនមកដល់ និងស្នាក់នៅត្រឹមតែមួយថ្ងៃដោយ មិនចំណាយពេលយប់នៅក្នុងកន្លែងស្នាក់នៅរួម ឬ ឯកជននៅក្នុងប្រទេសដែលខ្លួនធ្វើទស្សនកិច្ចនោះទេ ។ អ្នកដំណើរជំពូកនេះ រាប់បញ្ចូលអ្នកដំណើរតាមនាវាកំសាន្ត ដែលមកដល់ក្នុងប្រទេសមួយ តាមនាវាទេសចរណ៍ និងវិលត្រឡប់ទៅកាន់នាវានោះវិញរៀងរាល់យប់ដើម្បី ស្នាក់នៅក្នុងនាវា ក៏ដូចជា បុគ្គលិកនាវា ដែលមិនចំណាយពេលយប់នៅក្នុងប្រទេសនោះទេ ។ អ្នកដំណើរជំពូកនេះ ក៏រាប់បញ្ចូលផងដែរនូវអ្នករស់នៅតាមព្រំដែន ដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសជិតខាងនៅពេលថ្ងៃដើម្បីទិញទំនិញ ទៅលេងមិត្តភក្តិ ឬសាច់ញាតិ ស្វែងរកការព្យាបាលជម្ងឺ ឬ ចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពលើហែកាយ ។
Exile	ធ្វើនិរទេសចេញពីស្រុកកំណើត	Exile	Banish, expel, deport, send away	ការបញ្ជូនជនណាម្នាក់ចេញពីកន្លែងមួយ ។ មិនដូចជននិរទេសដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យចេញពីប្រទេសមួយដែលគាត់មិនមែនជាពលរដ្ឋនៃប្រទេសនោះឡើយ ជននិរទេសប្រភេទនេះគឺជាបុគ្គលដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យចេញពីប្រទេសកំណើត ។ នៅពេលដែលច្បាប់ ឬ ការរៀបចំសង្គ្រាមមនុស្សម្នាក់ឱ្យចាកចេញ គាត់ស្ថិតក្នុងការធ្វើនិរទេសដោយបង្ខំ ។ នៅក្នុងករណីដែលកាលៈទេសៈបង្ខំឱ្យបុគ្គលម្នាក់ចាកចេញដោយខ្លួនឯង គាត់ស្ថិតក្នុងការធ្វើនិរទេសដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Exit visa	ទិដ្ឋាការ ឬ ត្រាចេញពីប្រទេស	N/A	N/A	ទិដ្ឋាការដែលចេញឱ្យបុគ្គលនានា និងដែលមានកាលកំណត់ ដែលត្រូវបន្តពេលមុននឹងចេញពីប្រទេសនោះ ។
Exodus	ចលនាចាកចេញពី ប្រទេសជាក្រុម	N/A	N/A	ការផ្លាស់ទីជាក្រុម (ដាច់ដោយឡែកនិងមិនទាក់ទងគ្នា) ចេញពីប្រទេសកំណើត ។ ការចាកចេញជាក្រុម គឺជាចលនា នៃមនុស្សជាច្រើននៅក្នុងសហគមន៍មួយនៅក្នុងពេលណាមួយ ។
Exploitation	ការកេងប្រវ័ញ្ច	Exploit	N/A	អំពើនៃការទាញយកផលពីអ្វីម្យ៉ាង ឬ ពីជនណាម្នាក់ ជាពិសេស អំពើនៃការកេងយកផល ដោយមិនត្រឹមត្រូវពីអ្នកដទៃសម្រាប់ ជាប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន (ដូចជា ការកេងប្រវ័ញ្ចនិយោជក ផ្លូវភេទ ពលកម្ម ឬ សេវាកម្មដោយបង្ខំ ទាស់ភាព ឬ ការអនុវត្តស្រដៀង គ្នានឹងទាស់ភាព សេវភាព ឬ ការដកហូតសិទ្ធិមនុស្ស) ។
Expulsion	ការចេញចេញពីប្រទេស	Expel	Banishment, deportation, dispossession, eviction, expatriation, removal	អំពើរបស់អាជ្ញាធរនៃរដ្ឋមួយក្នុងបំណង និងក្នុងន័យធ្វើឱ្យមាន ការដកហូតបុគ្គលម្នាក់ ឬ ច្រើន (ជនបរទេស ឬ បុគ្គលគ្មាន សញ្ជាតិ) ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ពីដែនដីរបស់រដ្ឋនោះ ។ បទ បញ្ជាបណ្តេញចេញ : បទបញ្ជារបស់រដ្ឋមួយដែលជូនដំណឹងអំពី ការហាមឃាត់ជនបរទេសមិនឱ្យប្រសព្វនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋនោះ ។ បទបញ្ជានេះនឹងត្រូវចេញ ទោះបីបុគ្គលនោះចូលមកក្នុងដែនដី នោះដោយល្មើសច្បាប់ ឬ លែងបានទទួលសិទ្ធិប្រសព្វនៅក្នុង រដ្ឋនោះ ។ ជាទូទៅ បទបញ្ជានេះរួមផ្សំជាមួយការប្រកាសផ្សាយ ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈការនិរទេសប្រសិនបើចាំបាច់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Expulsion order	សេចក្តីសម្រេចបណ្តេញចេញ	N/A	N/A	បទបញ្ជារបស់រដ្ឋមួយ ដែលជូនដំណឹងអំពីការហាមឃាត់ជនបរទេសមិនឱ្យបន្តស្ថិតនៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋនោះ ។ បទបញ្ជានេះនឹងត្រូវចេញ ទោះបីបុគ្គលនោះចូលមកក្នុងដែនដីនោះដោយល្មើសច្បាប់ ឬ លែងមានទទួលសិទ្ធិបន្តស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។ ជាទូទៅ បទបញ្ជានេះរួមផ្សំជាមួយការប្រកាសផ្សាយដែលនឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈការនិរទេសប្រសិនបើចាំបាច់ ។
Externally displaced person	ជនភៀសខ្លួនដោយសារកត្តាសង្គម/ធម្មជាតិ	N/A	N/A	បុគ្គលនានាដែលបានគេចចេញពីប្រទេសខ្លួន ដោយសារតែការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ អំពើហិង្សាជាទូទៅ ស្ថានភាពជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ឬ គ្រោះមហន្តរាយផ្សេងទៀត ដែលបង្កដោយមនុស្ស ។ ជាញឹកញាប់បុគ្គលទាំងនោះ គេចចេញក្នុងចំនួនយ៉ាងច្រើន ។ ជួនកាល ពួកគេត្រូវបានហៅផងដែរថាជា “ជនភៀសខ្លួនជាក់ស្តែង” ។
Extradition	បត្យ័ប័ន	Extradite	Deportation, expatriation	ការប្រគល់ជាផ្លូវការដោយផ្អែកលើសន្ធិសញ្ញា ឬ ការចាត់ចែងទៅវិញទៅមកពីសំណាក់រដ្ឋមួយមកលើរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត អំពីបុគ្គលម្នាក់ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ ឬ ជាប់ចោទពីបទល្មើសនៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួន និងនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋផ្សេងទៀត ក្នុងបំណងយកមកកាត់ទោស និងដាក់ទណ្ឌកម្មមកលើទីកំណើតរបស់ខ្លួន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Facilitate	ជួយសម្រួល	Facilitate	Ease, assist	ធ្វើឱ្យដំណើរការមួយងាយស្រួលក្នុងការកើតមានឡើង ។
Family unity	សិទ្ធិរស់នៅជួបជុំគ្រួសារ	N/A	N/A	សិទ្ធិរបស់គ្រួសារមួយក្នុងការរស់នៅជាមួយគ្នា និងជាឯកតា តូចបំផុតមួយនៃសង្គម ដើម្បីទទួលបាននូវការគោរព កិច្ចការពារ ជំនួយ និងការគាំទ្រ ។
Forced labor	ពលកម្មដោយបង្ខំ	N/A	N/A	គ្រប់ការងារ ឬ សេវាដែលតម្រូវឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ធ្វើនៅ ក្រោមការគំរាមដាក់ទណ្ឌកម្ម ហើយដែលបុគ្គលនោះមិនបាន ផ្តល់ឱ្យដោយស្ម័គ្រចិត្តឡើយ ។
Forced marriage	អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ជាពាក្យប្រើប្រាស់ដើម្បីអធិប្បាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយ ដែលភាគីមួយ ឬ ច្រើនរៀបការដោយគ្មានការឯកភាពគ្នា ឬ ដែលផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំខុស គ្នាពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយការចាត់ចែង ដែលក្នុងនោះភាគីទាំង ពីរឯកភាពគ្នាជាមួយជំនួយពីឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ ឬ ពីភាគី ទីបីណាមួយ (ដូចជា មេអណ្តើក) ក្នុងការធ្វើអត្តសញ្ញាណ សហព័ទ្ធមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Forced migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍ដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ជាពាក្យទូទៅមួយសម្រាប់អធិប្បាយអំពី ចលនាទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលក្នុងនោះមានការបង្ខិតបង្ខំ ដែលរួមទាំងការគំរាមកំហែងដល់ អាយុជីវិតនិងរបរចិញ្ចឹមជីវិត ទោះជាតើឡើងដោយ កត្តា ធម្មជាតិ ឬ ដោយមនុស្សក៏ដោយ (ដូចជា ចលនានៃជនភៀសខ្លួន និងជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេស ក៏ដូចជាប្រជាជនធ្វើចំណាកស្រុក ដោយសារគ្រោះធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ ដោយ សារធាតុគីមី ឬ នុយក្លេអ៊ែរ ឡើយ ឬ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផងដែរ) ។
Forced prostitution	អំពើពេស្យាចារដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ជាអំពើនៃសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ, ជាការដោះដូរនឹងប្រាក់ដោយគ្មាន ការស្ម័គ្រចិត្ត ។ មានវិធីជាច្រើន ដែលនាំឱ្យមនុស្សទាំងឡាយធ្លាក់ខ្លួន ចូលក្នុងរបរពេស្យាចារ ដែលរាប់ចាប់ពី “ការស្ម័គ្រចិត្ត និងដែល បានគិតទុកជាមុន” “ពាក់កណ្តាលស្ម័គ្រចិត្ត” ដោយសារការលះទេសៈ និងការកេណ្ឌដោយ “មិនស្ម័គ្រចិត្ត” តាមរយៈការប្រើកម្លាំង ឬ ការ បង្ខំទាំងស្រុង ។ ភាគច្រើនបំផុតនៃទោសភាពខាងផ្លូវភេទ គ្របដណ្តប់ ទម្រង់នានានៃពេស្យាចារ ។ ពាក្យថា “ពេស្យាចារដោយបង្ខំ” ឬ “ពេស្យាចារដោយការបង្ខាប់” មានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ និងមនុស្សធម៌ ប៉ុន្តែមិនមានការយល់ដឹងគ្រប់គ្រាន់ និងមិនមានការ អនុវត្តជាបំណាប់ឡើយ ។ ជាទូទៅ “ពេស្យាចារដោយបង្ខំ” សំដៅ លើលក្ខខណ្ឌនៃការត្រួតត្រាលើបុគ្គលម្នាក់ដែលស្ថិតក្រោមការ បង្ខិតបង្ខំពីអ្នកដទៃឱ្យចូលទៅក្នុងសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Forced resettlement	ការតាំងទីលំនៅដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ការផ្ទេរបុគ្គល ឬ ក្រុមនានា ដោយបង្ខំនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋមួយចេញពីកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់ពួកគេ ដែលជាផ្នែកមួយនៃគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ។
Forced return	ការបញ្ជូនត្រឡប់/ទិរទេសដោយបង្ខំ	N/A	Forced repatriation	ភាពចាំបាច់ត្រូវវិលត្រឡប់នៃបុគ្គលណាម្នាក់ទៅប្រទេសដើមកន្លែងសំចត ឬ ប្រទេសទីបីវិញ ដោយសារតែចំណាត់ការខាងរដ្ឋបាល ឬ អំណាចតុលាការ ។
Fraud	ការបន្លំ ការឆបោក	Defraud	Fraudulent, deception, cheating, trickery	អំពើបន្លំចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ ហើយដែលនាំឱ្យខូចខាតប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនេះ ឬ របស់តិចជន តាមរយៈការប្រើប្រាស់ឈ្មោះក្លែង ឬ ការអះអាងទៅលើឋានៈក្លែង ឬ ការរំលោភលើឋានៈពិតប្រាកដ ឬ ការប្រើឧបាយកលទុច្ចរិត ដើម្បីទទួលបានពីជនរងគ្រោះនូវ : ១) ការប្រគល់មូលនិធិ តម្លៃ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិអ្វីមួយ ។ ២) ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ។ ៣) ការធ្វើលិខិតដែលមានតម្លៃជាកាតព្វកិច្ច ឬ ជាការឱ្យរួចពីកាតព្វកិច្ច ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Fraudulent document	ឯកសារក្លែងបន្លំ	N/A	N/A	ឯកសារធ្វើដំណើរ ឬ ឯកសារអត្តសញ្ញាណដែលក្លែងបន្លំ ឬ កែប្រែផ្នែកខ្លះដោយជនណាម្នាក់ទៀត ក្រៅពីបុគ្គលដើម ឬ ភ្នាក់ងារដែលមានសិទ្ធិស្របច្បាប់ក្នុងការចេញ ឬ ផលិតឯកសារធ្វើដំណើរ ឬឯកសារអត្តសញ្ញាណនោះ ក្នុងនាមរដ្ឋ ឬ ដែលត្រូវបានចេញដោយមិនត្រឹមត្រូវ ឬ ទទួលបានតាមរយៈតំណាងមិនត្រឹមត្រូវដោយអំពើពុករលួយ ឬ ការបង្កាប់បញ្ជា ឬ តាមវិធីផ្សេងណាមួយ ដែលមិនស្របច្បាប់ ឬ ដែលត្រូវបុគ្គលផ្សេងក្រៅពីបុគ្គលស្របច្បាប់ពិខាងដើមយកទៅប្រើប្រាស់ ។
Freedom of movement	សេរីភាពក្នុងការធ្វើដំណើរ/ បន្តរស់នៅ	N/A	N/A	សិទ្ធិនេះផ្សំឡើងដោយផ្នែកសំខាន់ៗចំនួនបី : សេរីភាពនៃការធ្វើដំណើរនៅក្នុងដែនដីនៃប្រទេសមួយ (មាត្រា ១៣(១) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកលអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៤៨: “មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើដំណើរដោយសេរីនិងស្នាក់នៅក្នុងព្រំដែននៃរដ្ឋនីមួយៗ”) សិទ្ធិក្នុងការចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ និងសិទ្ធិវិលត្រឡប់មកប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ (មាត្រា ១៣(២) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកលអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៤៨ “ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ ដែលរួមទាំងប្រទេសផ្ទាល់ខ្លួន និងវិលត្រឡប់មកប្រទេសខ្លួនវិញ”)

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Gender-related persecution	ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញពាក់ព័ន្ធនឹងយេឌីន	N/A	N/A	ការចោទប្រកាន់ដែលផ្ដោតលើ ឬ មានឥទ្ធិពលក្នុងកម្រិតវិសមភាពត្រឹមត្រូវលើភេទណាមួយ ។ នៅក្នុងកាលៈទេសៈជាក់ស្ដែងខ្លះ ការចោទប្រកាន់ដែលទាក់ទងនឹងភេទអាចធ្វើឡើងនៅក្នុងនិយមន័យអំពើជនរៀបរៀង ។
Genuine and stable marriage	អាពាហ៍ពិពាហ៍ពិតប្រាកដ និងយូរអង្វែង	N/A	N/A	អាពាហ៍ពិពាហ៍មួយដែលមន្ត្រីកុងស៊ុល ឬ មន្ត្រីអន្តោប្រវេសន៍ចាត់ទុកថាពិតប្រាកដក្នុងក្លាយ ដោយសារបានធ្វើឡើងក្នុងបំណងរក្សាចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពិតប្រាកដ និងយូរអង្វែងដោយសារវាទំនងជានឹងស្ថិតស្ថេរ ។ នៅក្នុងរដ្ឋជាច្រើន ប្រសិនបើមន្ត្រីមិនអាចកំណត់ថាអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះធ្វើឡើងក្នុងបំណងរក្សាចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍សម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែងទេនោះ គេអាចធ្វើការសន្មតថាអាពាហ៍ពិពាហ៍ពិតប្រាកដក្នុងក្លាយ លើកលែងតែមានភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាផ្ទុយពីនេះ ។
Good practice	បទពិសោធន៍ល្អ/គំរូល្អ	N/A	N/A	បទពិសោធន៍បែបថ្មី ដែលគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ និងដែលញ៉ាំងអារម្មណ៍ ហើយល្អដែលមានសក្តានុពលក្នុងការផ្ទេរទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកទៅក្នុងបរិបទដទៃទៀតរបស់ជាតិ ។
Green border	បន្ទាត់ព្រំដែនគោក	N/A	N/A	ពាក្យនេះប្រើប្រាស់ដើម្បីអធិប្បាយអំពីព្រំដែនដីគោករបស់រដ្ឋមួយរវាងច្រកត្រួតពិនិត្យតាមព្រំដែន ។ ព្រំដែនទឹក (ទន្លេ ឬ ឆ្នេរសមុទ្រ) ក៏អាចហៅថាជា "ព្រំដែនខ្សែរ" ផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Grounds of inadmissibility	លក្ខខណ្ឌ/មូលហេតុក្នុងការមិនអនុញ្ញាតចូលក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	និយមន័យដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិអន្តោប្រវេសន៍ អំពីហេតុផលដែលជនបរទេសអាចត្រូវហាមឃាត់មិនឱ្យចូលក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។ សូម្បីតែក្នុងករណី ដែលបុគ្គលនោះ មានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទទួលបានទិដ្ឋាការ ឬ ឋានៈដទៃទៀតខាងអន្តោប្រវេសន៍ក៏ដោយ ប្រសិនបើគាត់ស្ថិតនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការមិនអាចអនុញ្ញាតឱ្យចូលបានទិដ្ឋាការ ឬ ឋានៈដទៃទៀតនិងត្រូវបដិសេធ ។ លក្ខខណ្ឌនៃការមិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលត្រូវបានកំណត់ឡើង ដោយឡែកសម្រាប់ហាមជនបរទេសមួយចំនួនចូល ដូចជាបុគ្គលដែលគ្មានឯកសារ ដែលមិនមានឯកសារសុពលភាពសម្រាប់ការធ្វើដំណើរ បុគ្គលដែលជាប់ការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌ បុគ្គលដែលគេជឿថាអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពសាធារណៈ ឬ សុវត្ថិភាពសាធារណៈ បុគ្គលដែលធ្លាប់ត្រូវបាននិរទេសពីមុនមក ។
Guiding principles on internal displacement	គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីបង្គោលទីនៅក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	គោលការណ៍មួយល្មុតដែលចែងអំពីបទដ្ឋានការពារជំនួយ និងដំណោះស្រាយសម្រាប់បង្គោលទីនៅក្នុងប្រទេស ។ គោលការណ៍ណែនាំត្រូវបានដាក់ជូនទៅស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្ស ដោយតំណាងនៃអគ្គលេខាធិការសម្រាប់បង្គោលទីក្នុងប្រទេសនៅក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Guardian	អាណាព្យាបាល	N/A	Care taker, custodian	ជនដែលមានសមត្ថកិច្ច និងករណីយកិច្ចស្របច្បាប់ក្នុងការថែទាំបុគ្គល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ដែលតាមធម្មតាដោយសារកង្វះសមត្ថភាព ពិការភាព ឬ ស្ថានភាពជាអនីតិជនរបស់អ្នកផ្សេងទៀត ។
Guilty	ដែលមានពិន្ទុ ដែលជាប់ពិន្ទុ	N/A	Culpable	ដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើដែលត្រូវចាត់ថ្នាក់ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Habeas corpus	ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួនមកកាន់តុលាការដើម្បីត្រួតពិនិត្យពីភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំខ្លួនបណ្តឹងសុំឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យលើភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំខ្លួន	N/A	N/A	ដីកាកោះអញ្ជើញបុគ្គលម្នាក់មកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ ដែលជាញឹកញាប់ដើម្បីធានាថា ការដាក់ពន្ធនាគារលើភាគីនោះមិនមែនជាករណីល្មើសច្បាប់ឡើយ ។ ចំណាត់ការមួយនៅចំពោះមុខតុលាការដើម្បីពិនិត្យមើលភាពស្របច្បាប់នៃការឃុំឃាំង ឬ ការដាក់ក្នុងពន្ធនាគារ ។
Habitual/usual residence	លំនៅសំនេរជាប្រក្រតី	N/A	N/A	កន្លែងមួយនៅក្នុងប្រទេស ដែលបុគ្គលម្នាក់រស់នៅ និងដែលតាមធម្មតារូបគាត់ចំណាយពេលសម្រាកកាយប្រចាំថ្ងៃ ។
Harbor	ផ្តល់ទីជម្រក (ខុសច្បាប់)	N/A	N/A	ការផ្តល់ជម្រក ឬ លាក់បុគ្គលណាម្នាក់ក្នុងបំណងល្មើសច្បាប់ដូចជា ការពារឱក្រិដ្ឋជនឆន្ទៈចរាចរ ។
Hearing	សវនាការ	N/A	Trial	ដំណើរការដែលរឿងក្តីមួយត្រូវបានយកមកជំនុំជម្រះនៅចំពោះតុលាការ ឬ សម្រាប់បង្ហាញអំណះអំណាងរបស់ភាគីម្ខាងនៃរឿងក្តីណាមួយនៅចំពោះមុខតុលាការ ។
Heterosexuality	ការមានទំនាក់ទំនង ឬ អារម្មណ៍ផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សដែលមានភេទផ្ទុយគ្នា	N/A	N/A	សំដៅលើគំរិយាបទខាងផ្លូវភេទ ឬ ការទាក់ទាញមនុស្ស ដែលមានភេទខុសគ្នា ឬ ការប្រតិព័ទ្ធចំពោះមុខមនុស្សដែលមានភេទខុសគ្នា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Holding centre	មណ្ឌលសំចតបណ្តុះសាសន្ត	N/A	N/A	កន្លែងសំចតសម្រាប់អ្នកស្វែងរកការជ្រកកោន ឬ ជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់នៅពេលដែលពួកគេមកដល់ក្នុងប្រទេស ដែលជាកន្លែងទទួលក្លាយ ។ ស្ថានភាពរបស់ពួកគេត្រូវកំណត់នៅមុនពួកគេត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំរំជនភៀសខ្លួន ឬ ត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមវិញ
Holistic	ដែលមានលក្ខណៈរួមចម្រុះ ឬ សព្វមុខ	N/A	N/A	ការចាត់ទុកបុគ្គលម្នាក់ ឬ វត្ថុទាំងមូលជាងការពិចារណាលើផ្នែកនានាដោយឡែកពីគ្នា
Homelessness	ភាពគ្មានផ្ទះសំបែង	N/A	N/A	ជាលក្ខខណ្ឌនិងជំពូកមនុស្សនៅក្នុងសង្គមមួយ ដែលខ្វះផ្ទះសំបែងដោយសារតែពួកគេមិនមានលទ្ធភាពទិញ ឬ ដោយសារពួកគេមិនអាចរក្សាជម្រកឱ្យមានជាធម្មតាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងបានគ្រប់គ្រាន់ ។
Homosexuality	ការមានទំនាក់ទំនង ឬ អារម្មណ៍ផ្លូវភេទជាមួយមនុស្សដែលមានភេទដូចគ្នា	N/A	N/A	សំដៅលើអាកប្បកិរិយាខាងផ្លូវភេទ ឬ ភាពទាក់ទាញរវាងមនុស្សមានភេទដូចគ្នា ឬ ការផ្ដោតលើភេទតែមួយ ។
Household	គ្រួសារ	N/A	N/A	ក្រុមមនុស្សដែលមានកន្លែងស្នាក់នៅរួមគ្នា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Human capital	ជំនាញ និងសមត្ថភាពរបស់មនុស្ស ដើមទុនជាមនុស្ស	N/A	N/A	ជំនាញ និងទេពកោសល្យរបស់មនុស្សម្នាក់ ។
Human development index	សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍមនុស្ស	N/A	N/A	រង្វាស់នៃការរីកចម្រើនរបស់ប្រទេស ឬ តំបន់មួយ ដោយគិតតាមអាយុកាល កម្រិតនៃការអប់រំ និងកម្រិតប្រាក់ចំណូលពិតប្រាកដដែលបានកែតម្រូវ ។
Human rights	សិទ្ធិមនុស្ស	N/A	N/A	សិទ្ធិមនុស្សមានលក្ខណៈជាសកល មិនអាចផ្តាច់ចេញបានពីងង្គឹកឃើញទៅវិញទៅមក មានការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក និងពាក់ព័ន្ធជាមួយបុគ្គលគ្រប់រូប ដែលបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់បានត្រឹមត្រូវ និងសមភាព ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន និងការយកចិត្តទុកដាក់ដូចគ្នា ។
Human smuggling	ការរត់ពន្លត្តមនុស្ស	N/A	N/A	ការជួយជនណាម្នាក់ឱ្យឆ្លងដែនដោយខុសច្បាប់ជាញឹកញាប់ ដោយគ្មានការបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ឬ ឯកសារនានា ក្នុងបំណងទទួលបានផលប្រយោជន៍ខាងហិរញ្ញវត្ថុ ឬ សម្ភារៈ ។ ការរត់ពន្ធបញ្ចប់ត្រឹមពេលដែលជនចំណាកស្រុកបានមកដល់ទីដៅ ។ ចំណែកការជួញដូរ ទាក់ទងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចនាំជាប់ជាបន្តមកលើជនរងគ្រោះក្រោមរូបភាពមួយចំនួន ដើម្បីបង្កើតផលប្រយោជន៍មិនស្របច្បាប់សម្រាប់អ្នកជួញដូរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Human trafficking	ការជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	អ.ស.ប ឱ្យនិយមន័យការជួញដូរមនុស្សថាជា "ការជ្រើសរើស ការដឹកជញ្ជូន ការផ្ទេរ ការផ្តល់ជម្រក ឬ ការទទួលបុគ្គលនានា តាមមធ្យោបាយនៃការគំរាមកំហែង ឬ ប្រើប្រាស់កម្លាំង ឬ ទម្រង់ដទៃទៀតនៃការបង្ខិតបង្ខំ ការចាប់ពង្រត់ ការបោក ការបោកបញ្ឆោត ការបំពានដោយអំណាច ឬ លើកាតែងតែ រងគ្រោះ ឬ ការផ្តល់ ឬ ទទួលកម្រៃ ឬ ផលប្រយោជន៍ ដើម្បី សម្រេចបាននូវការឯកភាពពីបុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានអំណាច គ្រប់គ្រងលើជនម្នាក់ផ្សេងទៀត ក្នុងបំណងកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ។ ការកេងប្រវ័ញ្ចន៍នេះ អាចកើតឡើងតាម ទម្រង់ខុសៗគ្នា ដែល រួមទាំង : អំពើពេស្យាធារ ឬ ទម្រង់ដទៃនៃការកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ខាងផ្លូវភេទ ពលកម្ម ឬ សេវាកម្មដោយបង្ខំ ទាសភាព ឬ ការអនុវត្តប្រហែលគ្នានឹងទាសភាព ការដកហូតសិរីរាង្គ ។
Humanitarian coordination	ការសម្របសម្រួលផ្នែកមនុស្សធម៌	N/A	N/A	អភិក្រមមួយដែលផ្អែកលើជំនឿថា វិធានការដែលស្នើសុំភ្នាក់ងារ តបទៅនឹងភាពបន្ទាន់ណាមួយនឹងបង្កើនអត្ថប្រយោជន៍ ព្រមទាំងកាត់បន្ថយភាពខ្វះចន្លោះដែលអាចកើតមាន ។
Humanitarian law	ច្បាប់មនុស្សធម៌	N/A	N/A	បទបញ្ជានៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេស ដែលបង្កើតឡើង សម្រាប់ការពារបុគ្គលនៅក្នុងពេលមានសង្គ្រាម ឬ ជម្លោះ ប្រដាប់អាវុធ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Identity document	ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ	N/A	N/A	សន្លឹកមួយនៃឯកសារដែលបង្កើតឡើង ដើម្បីបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលកាន់ឯកសារនោះ ។
Illegal entry	ការចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយដោយខុសច្បាប់	N/A	N/A	អំពើនៃការឆ្លងដែនដោយមិនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃការចូលទៅក្នុងរដ្ឋមួយដោយស្របច្បាប់ ។
Illegal immigrant	ជនអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់	N/A	N/A	(ដែលហៅថាកម្មករគ្មានឯកសារផងដែរនោះ) សំដៅលើបុគ្គលដែលបានធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ឆ្លងដែនតាមវិធីដែលរំលោភលើច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់ប្រទេសដែលជាទីដៅ ។
Immigrant	ជនអន្តោប្រវេសន៍	N/A	Adoptive citizen, alien, documented alien, migrant, undocumented alien	ជាបុគ្គលដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។
Immigration status	ឋានៈ / លក្ខខណ្ឌទាក់ទងនឹងជនអន្តោប្រវេសន៍	N/A	N/A	ស្ថានភាពដែលជនអន្តោប្រវេសន៍បានគោរពតាមច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍នៃប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ
Immigration zone	ត្រីដែន(ដីគោកនិងសមុទ្រ) ដែលគ្របដណ្តប់ដោយច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់ប្រទេសណាមួយ	N/A	N/A	តំបន់នៅសមុទ្រអន្តរជាតិ និងដែនដីរបស់រដ្ឋមួយ ដែលក្នុងនោះមានការអនុវត្តច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់រដ្ឋនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Imprisonment	ការជាប់ទោសពន្ធនាគារ ទោសគុក	Imprison	Incarceration	ស្ថានភាពនៃការជាប់ឃុំ ឬ ពេលវេលាដែលជនណាម្នាក់ជាប់ឃុំ ក្នុងពន្ធនាគារតាមអំណាចសាលក្រមស្តីពីរបបសុំព្រហ្មទណ្ឌ ។
Incentive	សម្ភារ/គ្រឿងលើកទឹកចិត្ត ដែលលើកទឹកចិត្ត	N/A	Inducement	ជាកត្តាណាមួយ (ហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ក្រៅពីហិរញ្ញវត្ថុ) ដែលអាចឱ្យ ឬ ជម្រុញឱ្យមានចំណាត់ការណាមួយ ឬ ចាត់បញ្ចូលថា ជាមូលហេតុមួយនៃការជ្រើសយកជម្រើសណាមួយ ។
Indecency	អំពើសាស	N/A	Obscenity, lewdness	ភាពមិនស្របទៅនឹងក្បួនចរិយាធម៌ ឬ តន្តងធម៌ ដែលត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ជាទូទៅ ។ អំពើនៃការប៉ះពាល់ ឬ ការបង្ហាញកេរ ភេទ ឬ ផ្នែកភេទផ្សេងទៀតរបស់ជនដទៃ ឬ ការឱ្យ ជនដទៃ ប៉ះពាល់កេរភេទ ឬ ផ្នែកភេទផ្សេងទៀតរបស់ជនលើសខ្លួនឯង ឬ របស់ជនទីបី ក្នុងចេតនាធ្វើឱ្យរំជួល ឬ រីករាយដល់ចំណង់ផ្លូវ ភេទរបស់ជនលើស ។ (និយមន័យស្រដៀងចេញពី ច្បាប់ស្តីពីការ បង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទរបស់ ប្រទេសកម្ពុជា)
Individual migration	ការធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ ជាឯកជន	N/A	N/A	ករណីដែលបុគ្គលធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍តែឯង ឬ ជាគ្រួសារ ។ ជាទូទៅ ការធ្វើបន្ទាត់ទីបែបនេះត្រូវចេញចំណាយដោយខ្លួន ឯង ឬ មានបុគ្គល អង្គការ ឬ រដ្ឋាភិបាលជាអ្នកចេញជំនួស ដែលខុសពីកម្មវិធីជាទ្រង់ទ្រាយធំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Influx	លំហូរជនបរទេសទៅក្នុងប្រទេសមួយ (ក្នុងចំណុចច្រើន)	N/A	Arrival, inflow	ការមកដល់ជាបន្តបន្ទាប់នៃជនបរទេសក្នុងចំនួនច្រើនចូលមកក្នុងប្រទេសមួយ ។
Inhumane treatment	ការប្រព្រឹត្តអំពើអមនុស្សធម៌	N/A	Brutality	អំពើហោរហៅធ្ងន់ធ្ងរខាងផ្លូវកាយ ឬ ស្មារតី ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត ឬ សុខភាព ។
Institution	ស្ថាប័ន	N/A	N/A	ក) អង្គការ ឬ ទីភ្នាក់ងារដែលប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ឬឯកជន និង ខ) យន្តការបទបញ្ជា និងប្រព័ន្ធដែលមនុស្ស និងអង្គការនានាទាក់ទងជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។
Integrated approach	វិធីសាស្ត្រ/អភិក្រមពហុវិស័យ	N/A	N/A	អភិក្រម (វិធីសាស្ត្រ) មួយនៃការកសាងផែនការដែលនាំមកបញ្ចូលគ្នានូវបញ្ហានានាពិស័យជាច្រើន ស្ថាប័ននៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងក្រុមមនុស្សខុសៗគ្នា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Integration	សមាហរណកម្ម	Integrate	N/A	ដំណើរការមួយដែលជនអន្តោប្រវេសន៍ត្រូវបានទទួលឱ្យចូលនៅក្នុងសង្គមមួយទាំងក្នុងនាមជាបុគ្គល និងជាក្រុម ។ លក្ខខណ្ឌជាក់លាក់នានាសម្រាប់ការទទួលយកដោយសង្គមមួយដែលជាកន្លែងទទួលមានភាពខុសគ្នាជាខ្លាំងពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ហើយការទទួលខុសត្រូវលើការធ្វើសមាហរណកម្ម មិនមែនអាស្រ័យលើក្រុមជាក់លាក់ណាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែអាស្រ័យលើក្រុមជាច្រើន ដូចជា ជនអន្តោប្រវេសន៍ខ្លួនឯង រដ្ឋាភិបាលជាម្ចាស់ផ្ទះ ស្ថាប័ននានា និងសហគមន៍ផងដែរ ។
Interception	ការរារាំងមិនឱ្យចូលក្នុងប្រទេស	Intercept	Obstruction	វិធានការណាមួយដែលអនុវត្តដោយរដ្ឋមួយនៅក្រៅដែនដីរបស់ខ្លួន ដើម្បីទប់ស្កាត់ រារាំង ឬ បញ្ឈប់បន្ទាន់ទីរបស់បុគ្គលនានាដែលពុំមានឯកសារត្រឹមត្រូវសម្រាប់បញ្ជាក់ពីការឆ្លងកាត់តាមដែនគោក អាកាស ឬ សមុទ្រ និងដែលធ្វើដំណើរចូលក្នុងប្រទេសគោលដៅខុសៗគ្នា ។
Internal disturbance	ស្ថានភាពរីករវៃក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	ស្ថានភាពមួយដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីអំពើហិង្សា និងគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ ប៉ុន្តែស្ថានភាពនេះ មិនទាន់ឈានដល់ជម្លោះប្រដាប់អាវុធនៅឡើយទេ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Internal migration	ចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	ការផ្លាស់ទីរបស់ប្រជាជនពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀតនៅក្នុងប្រទេសតែមួយក្នុងគោលបំណង ឬ ដែលបាននាំឱ្យមានការបង្កើតជម្រកស្នាក់នៅថ្មី។ ចំណាកបែបនេះ អាចមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ឬ អចិន្ត្រៃយ៍។ ជនចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេសធ្វើបន្ទាត់ទី ប៉ុន្តែនៅតែស្ថិតក្នុងរង្វង់ព្រំដែននៃប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន (ដូចជាចំណាកស្រុកពីជនបទទៅទីក្រុង) ។
Internal Trafficking	អំពើជួញដូរមនុស្សក្នុងស្រុក	N/A	N/A	ជាការជួញដូរមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសតែមួយ។
Internally displaced persons	ជនដែលត្រូវជម្លៀសទៅកាន់កន្លែងណាមួយក្នុងប្រទេស	N/A	N/A	បុគ្គល ឬ ក្រុមមនុស្សដែលបានរងការបង្ខំ ឬ ត្រូវភៀសខ្លួន ឬ ចាកចេញពីផ្ទះសំបែង ឬ កន្លែងរស់នៅប្រក្រតី ជាពិសេសដោយសារតែ ឬ ដើម្បីជៀសវាងឥទ្ធិពលនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ស្ថានភាពនៃអំពើហិង្សា ជាទូទៅ អំពើហិង្សាលើសិទ្ធិមនុស្ស ឬ គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ឬ ដោយសកម្មភាពមនុស្ស និងជាអ្នកដែលពុំទាន់បានឆ្លងព្រំដែនរបស់រដ្ឋ ដែលមានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
International armed conflict	ជម្លោះប្រដាប់អាវុធដែលមានលក្ខណៈជាអន្តរជាតិ	N/A	N/A	សង្គ្រាមមួយដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយរដ្ឋចំនួនពីរ ឬ ច្រើន ទោះបីមានការប្រកាសសង្គ្រាម ឬ ភាគីនានាទទួលស្គាល់ថា កំពុងស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពសង្គ្រាមក៏ដោយ ។
International law	ច្បាប់អន្តរជាតិ	N/A	N/A	គោលការណ៍ច្បាប់ដែលណែនាំដល់ទំនាក់ទំនងរវាងរដ្ឋនានា ។ ថ្មីៗនេះ ច្បាប់ស្តីពីទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិផងមិនត្រឹមតែរវាងរដ្ឋនានាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែរួមទាំងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដូចជា អង្គការអន្តរជាតិ និងសូម្បីតែបុគ្គលនានា (ដូចជា អ្នកដែលបដិសេធសិទ្ធិមនុស្ស ឬ ប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម) ។ ត្រូវបានហៅផងដែរថា ច្បាប់ប្រជាជាតិ, នីតិអន្តរជាតិសាធារណៈ ឬ ច្បាប់សម្រាប់ប្រជាជាតិ ។
International migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍អន្តរជាតិ	N/A	N/A	ការផ្លាស់ទីរបស់បុគ្គលនានាដែលចាកចេញពីប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន ឬ ប្រទេសដែលជាលំនៅប្រក្រតី ដើម្បីស្នាក់នៅ ឬ មួយជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ជាអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។ ដូច្នេះ មានការឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិ ។
International protection	ការការពារជាអន្តរជាតិ	N/A	N/A	សកម្មភាពនានារបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ ដោយផ្អែកលើច្បាប់អន្តរជាតិក្នុងគោលដៅការពារសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាននៃជំពូកបុគ្គលជាក់លាក់នៅក្រៅប្រទេសដើមដែលខ្លះកិច្ចការពារពីថ្នាក់ជាតិនៅក្នុងប្រទេសផ្ទាល់ខ្លួន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Intervention	អន្តរាគមន៍	Intervene	Interposition, mediation	ការប៉ុនប៉ងមួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយការឈឺចាប់ដោយសារភាពមហន្តរាយ ឬ ភាពអយុត្តិធម៌ ។
Interview	ការធ្វើសម្ភាសន៍	Interview	N/A	ដំណើរការមួយនៃការសាកសួរ ឬ និយាយជាមួយបុគ្គលម្នាក់ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន ឬ កំណត់អំពីគុណភាពរបស់បុគ្គលនោះ ។ ការសម្ភាសន៍ គឺជាជំហានមួយនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យ លើពាក្យសុំសិទ្ធិជាជនភៀសខ្លួន ឬ សិទ្ធិផ្សេងទៀតខាងអន្តរប្រទេសន៍ ។
Investigation	ការស៊ើបអង្កេត	Investigate	Enquiry, probe	ដំណើរការមួយជាផ្លូវការ/តុលាការ ដើម្បីស្វែងរកភាពពិតអំពី ឬ បង្កដោយអ្វីមួយដូចជា ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ គ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃបញ្ហាវិទ្យាសាស្ត្រ ។
Involuntary labor slavery	ការធ្វើការងារទាសភាពដោយបង្ខំ	N/A	N/A	លក្ខខណ្ឌនៃសេវាកម្ម ឬ ការងារដែលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តដោយបុគ្គលណាម្នាក់ ជំទាស់នឹងឆន្ទៈរបស់ពួកគេ ដើម្បីជាប្រយោជន៍របស់បុគ្គលផ្សេងទៀត ដោយសារតែការបង្ខិតបង្ខំ ការគំរាមកំហែង ការបំភិតបំភ័យ ឬ ចេញបាយផ្សេងទៀតស្រដៀងគ្នា នឹងការបង្ខិតបង្ខំ និងកាតព្វកិច្ច ដែលផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់ជននោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Involuntary repatriation	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយបង្ខំ	N/A	N/A	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍នៃជនភៀសខ្លួនទៅក្នុងប្រទេសដើមតាមការស្នើសុំ ដោយប្រទេសជាកន្លែងទទួល ដោយបង្កើតកាលៈទេសៈ ដែលមិនបន្ទុកដល់ទូកជម្រើសផ្សេងទៀតណាមួយឡើយ ។ ដោយសារការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ គឺជាសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន (មិនដូចការបណ្តេញចេញ និងការធ្វើនិរទេសឡើយ ដែលភាគច្រើនស្ថិតនៅក្នុងវិស័យនៃអធិបតេយ្យរបស់រដ្ឋ) ទាំងរដ្ឋ ដែលជននោះមានសញ្ជាតិ ទាំងរដ្ឋ ដែលជាកន្លែងស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្ន ឬ រដ្ឋដែលមានអំណាចចាប់បំប៉ននោះ ពុំអាចដោះសារ លើកលែងពីការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយបង្ខំ និងដោយផ្ទាល់ពីឆន្ទៈរបស់បុគ្គល ដែលមានសិទ្ធិស្របច្បាប់ឡើយ បើទោះបីបុគ្គលនោះជាជនភៀសខ្លួន ឬ ជាឈ្លីយសិកក៏ដោយ ។
Involuntary servitude	សេវភាពដោយមិនស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	ការបង្ខំឱ្យបុគ្គលណាម្នាក់ធ្វើការដោយការគំរាមកំហែង បង្កគ្រោះថ្នាក់ ការបំពានលើរូបកាយ ការកំហិត ឬ ការសងសឹកដែលស្របច្បាប់ ។
Irregular migrant	ជនធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍ដោយមិនស្របច្បាប់	N/A	N/A	បុគ្គលដែលខ្វះឋានៈតាមផ្លូវច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសសំចៃត ឬ ប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ ដោយសារតែការចូលដោយខុសច្បាប់ ឬ ការផុតសុពលភាពនៃទិដ្ឋាការ ។ ពាក្យនេះសំដៅលើជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិនៃការចូលក្នុងប្រទេស និងបុគ្គលដទៃទៀត ដែលមិនមានសិទ្ធិស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ (គេអាចហៅផងដែរថា ជាជនអន្តោប្រវេសន៍ លួចលាក់/មិនស្របច្បាប់/គ្មានឯកសារ ឬ ជនអន្តោប្រវេសន៍នៅក្នុងស្ថានភាពមិនប្រក្រតី) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Irregular migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍មិនស្របច្បាប់	N/A	N/A	បន្ទាត់ទីដែលកើតឡើងនៅក្រៅនិយាមរបស់ប្រទេសបញ្ជូនប្រទេសសំចៃ និងប្រទេសជំរកក្នុងទទួល ។ គេគ្មាននិយមន័យច្បាស់លាស់ ឬ ដែលមានការទទួលយកជាសកលឡើយ ហើយបើគិតតាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសគោលដៅ នេះជាការចូលស្នាក់នៅ ឬ ធ្វើការក្នុងប្រទេសមួយដោយល្មើសច្បាប់ ដែលមានន័យថាជនអន្តោប្រវេសន៍មិនមានការអនុញ្ញាតចាំបាច់ ឬឯកសារនានានៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិអន្តោប្រវេសន៍សម្រាប់ចូលស្នាក់នៅ ឬធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសណាមួយនោះ ។ តាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសបញ្ជូន ភាពមិនប្រក្រតីនេះត្រូវបានមើលឃើញនៅក្នុងករណីនានាដែលបុគ្គលម្នាក់ឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិដោយគ្មានលិខិតឆ្លងដែនប្រកបដោយសុពលភាព ឬ ឯកសារធ្វើដំណើរ ឬ មិនបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌរដ្ឋបាលសម្រាប់ការចេញពីប្រទេសនោះឡើយ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគេឃើញមាននិន្នាការក្នុងការកំហិតការប្រើប្រាស់ពាក្យ “ទេសន្តរប្រវេសន៍ខុសច្បាប់” មកត្រឹមករណីនៃការរត់ពន្ធជនអន្តោប្រវេសន៍ និងការជួញដូរមនុស្សប៉ុណ្ណោះ ។
Itinerant Worker	អ្នកធ្វើការចល័ត	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលមានកន្លែងស្នាក់នៅជាធម្មតារបស់ខ្លួននៅក្នុងរដ្ឋមួយ និងបានធ្វើដំណើរទៅរដ្ឋមួយ ឬ រដ្ឋនានាផ្សេងទៀតសម្រាប់រយៈពេលខ្លី ដោយសារតែប្រភេទមុខរបរបស់គាត់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Judgment	សាលក្រម	Judge	N/A	សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់តុលាការដែលកំណត់នូវសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីនានាក្នុងរឿងក្តីមួយ ។
Jurisdiction	យុត្តាធិការ ដែនសមត្ថកិច្ច	N/A	N/A	សិទ្ធិ ឬ សមត្ថកិច្ចប្រើប្រាស់អំណាចផ្លូវការដើម្បីធ្វើការសម្រេច ខាងផ្លូវច្បាប់ ឬ ទីតាំងដែលសិទ្ធិបែបនេះអាចត្រូវយកមក អនុវត្តបាន ។
Jus sanguinis (latin)	គោលការណ៍ ឬ សិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិតាមរយៈ ចំណងលោហិត	N/A	N/A	បទបញ្ជា ឬ សិទ្ធិ ដែលសញ្ជាតិរបស់កុមារមួយរូបត្រូវបាន កំណត់ដោយសញ្ជាតិរបស់ឪពុក ម្តាយរបស់ខ្លួន ដោយមិនគិតពី កន្លែងកំណើតរបស់ខ្លួនឡើយ ។
Jus soli (latin)	គោលការណ៍ឬ សិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិតាមរយៈ ទីកន្លែងកំណើត	N/A	N/A	បទបញ្ជា ឬសិទ្ធិ ដែលសញ្ជាតិរបស់កុមារមួយរូបត្រូវបាន កំណត់ដោយកន្លែងកំណើត (ទោះបីកុមារនោះអាចទទួល សញ្ជាតិបន្តពីឪពុកម្តាយខ្លួនក៏ដោយ) ។
Juvenile	ដែលនៅជាអនិធិជន/កុមារ	N/A	Young, immature, adolescent, childish	ដែលនៅក្មេងនៅឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Karaoke parlor	ហាងខាវ៉ាអូខេ	N/A	N/A	កន្លែងដែលផ្តល់ការកំសាន្តដោយមានការភ្លេង ។
Key informants	អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ	N/A	N/A	បុគ្គលដែលមានវិជ្ជាជីវៈណាមួយ (ដូចជា តំណាងរដ្ឋាក គ្រូបង្រៀន និងកសិករក្រីក្រ) និងដែលផ្តល់ទស្សនៈនានារបស់ខ្លួនអំពីបញ្ហាខុសៗគ្នា ។
Kidnapping	ការចាប់ពង្រត់	Kidnap	Abduction	ការចាប់ពង្រត់ ឬការបំបែកដោយបង្ខំមិនស្របច្បាប់លើបុគ្គល ឬ ក្រុមបុគ្គលនានា ។ តាមធម្មតាបានធ្វើឡើងក្នុងបំណងជម្រិតយកផលប្រយោជន៍ខាងសេដ្ឋកិច្ច ឬ នយោបាយពីជនរងគ្រោះពីការជួញដូរ ឬ ពិភាក្សា ។ តាមធម្មតា ការចាប់ពង្រត់ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជាតិនៃរដ្ឋនីមួយៗ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មានការចាប់ពង្រត់ខ្លះៗស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ (ដូចជាអំពើប្លន់តាមសមុទ្រ) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Labor migration	ទេសន្តរប្រវេសន៍ការងារ	N/A	N/A	បន្ទាត់ទីរបស់បុគ្គលនានាពីរដ្ឋជាកន្លែងកំណើតរបស់ខ្លួន ទៅរដ្ឋមួយផ្សេងទៀតក្នុងបំណងស្វែងរកការងារ ។ ទេសន្តរប្រវេសន៍ដើម្បីស្វែងរកការងារមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ទេសន្តរប្រវេសន៍នៅក្នុងរដ្ឋភាគច្រើន ។ លើសពីនេះរដ្ឋខ្លះៗដើរតួយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងការកំហិតលើទេសន្តរប្រវេសន៍ចេញទៅរកការងារធ្វើ និងស្វែងរកឱកាសសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួននៅក្រៅប្រទេស ។ លិខិតចេញ-ចូល (laissez-passer) ជាឯកសារចេញដោយអ.ស.ប (ដែលរដ្ឋនានាបានទទួលស្គាល់ និងទទួលយក) សម្រាប់បុគ្គលិករបស់ខ្លួនក្នុងការធ្វើដំណើរជាផ្លូវការ ។
Labor shortage	កង្វះខាតកំលាំងពលកម្ម	N/A	N/A	លក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ចដែលក្នុងនោះពុំមានបេក្ខជន (និយោជិត) ប្រកបដោយគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការលើទីផ្សារការងារ ទោះបីតាមផ្នែកណាមួយក៏ដោយ ។
Laissez-passer	លិខិតចេញ-ចូល	N/A	Travel document	ជាលិខិតសម្រាប់ចេញ-ចូលតំបន់ណាមួយជាក់លាក់នៃប្រទេសមួយ ហើយត្រូវបានប្រើក្នុងគោលដៅកំណត់ដូចជា កិច្ចការមនុស្សធម៌ ការសង្រ្គោះបន្ទាន់ ឬ សម្រាប់ជនដែលគ្មានសញ្ជាតិ ។ លិខិតនេះប្រើបានតែម្តងប៉ុណ្ណោះក្នុងការធ្វើដំណើរចេញ ឬ ចូលប្រទេសណាមួយ ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិ លិខិតចេញ-ចូលត្រូវបានចេញដោយអង្គការសហប្រជាជាតិផ្ទាល់ សម្រាប់ឱ្យបុគ្គលិកខ្លួនអាចបំពេញបេសកកម្មផ្លូវការនៅក្នុងរដ្ឋមួយបាន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Legitimate	ដែលត្រឹមត្រូវស្របច្បាប់ ដែលទទួលស្គាល់ពេញលក្ខណៈច្បាប់ ជាធម្មនុរូប	N/A	Genuine, lawful, licit real, verifiable	អ្វីមួយដែលពិតគត់ក្លែងក្លាយ មានសុពលភាព ឬ ស្របច្បាប់ ដូចជាជនអន្តោប្រវេសន៍ម្នាក់ចូលក្នុងប្រទេសមួយក្នុងបំណង ស្របច្បាប់ក្នុងការគោរពតាមច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍ និងមាន ឯកសារធ្វើដំណើរស្របច្បាប់ ។
Limitations of human rights	ការរឹតត្បិតទៅលើសិទ្ធិមនុស្ស	N/A	N/A	សិទ្ធិជាច្រើនរបស់មនុស្សមិនមែនដាច់ខាតនោះឡើយ ។ បទ ប្បញ្ញត្តិសិទ្ធិមនុស្សផ្ទាល់ច្រើនតែមានមាត្រាជាក់លាក់ (ដែល ចែងជាទូទៅក៏ដូចជាការកំណត់ផងដែរ) ដែលកំហិតលើសិទ្ធិ ទាំងនេះ ។ នៅថ្នាក់ជាតិ រដ្ឋធម្មនុញ្ញច្រើនតែមានចែងអំពីការ កំហិតដូចគ្នានេះដែរ ឬ ត្រូវបានបកស្រាយបែបនេះ តាមរយៈ ការបកស្រាយរបស់តុលាការ ។
Livelihoods	មធ្យោបាយចិញ្ចឹមជីវិត	N/A	N/A	បង្អំនៃធនដែលបានប្រើប្រាស់ និងសកម្មភាពនានាដែលបាន ធ្វើឡើងដើម្បីរស់នៅ ។ ធនធាននានារាប់បញ្ចូលទាំងជំនាញ របស់បុគ្គល (មូលធនមនុស្ស) ដីធ្លី (មូលធនធម្មជាតិ) ប្រាក់ សន្សំ (មូលធនហិរញ្ញវត្ថុ) បរិក្ខារ (មូលធនរូបវន្ត) ក៏ដូចជា ក្រុមគាំទ្រផ្លូវការ និងបណ្តាញមិនផ្លូវការ (មូលធនសង្គម) ។
Local Integration	ការធ្វើសមាហរណកម្ម ទៅក្នុងប្រទេសណាមួយ	N/A	N/A	ដំណោះស្រាយយូរអង្វែងមួយចំពោះបញ្ហាជនភៀសខ្លួន ដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងការតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍របស់ពួកគេនៅក្នុង ប្រទេសមួយ ដែលពឹងផ្អែកលើសិទ្ធិត្រឹមជ្រកកោន និងក្រោយ មកត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលសញ្ជាតិនៃប្រទេសនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Long-term migrant	អ្នកធ្វើចំណាកស្រុក រយៈពេលវែង	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសជាកន្លែង រស់នៅជាធម្មតារបស់ខ្លួនសម្រាប់រយៈពេល យ៉ាងហោចណាស់មួយ ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យប្រទេសជាទីដៅក្លាយជាប្រទេសថ្មីមួយសម្រាប់ការ រស់នៅជាធម្មតារបស់ខ្លួន ។ តាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសជាកន្លែងចេញ ដំណើរ បុគ្គលនោះនឹងក្លាយជាជនចំណាកស្រុករយៈពេលវែងមួយ និងតាមទស្សនៈរបស់ប្រទេសជាកន្លែងមកដល់បុគ្គលនោះនឹងក្លាយ ជាជនអន្តោប្រវេសន៍រយៈពេលវែង ។
Loss of nationality	ការបាត់បង់សញ្ជាតិ	N/A	N/A	ការបាត់បង់សញ្ជាតិអាចកើតឡើង ដោយអំពើរបស់បុគ្គល (ការ និរទេសការលះបង់ចោល ដោយចេតនានូវសញ្ជាតិពីសំណាក់បុគ្គល នោះ ឬការបាត់បង់ដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវសញ្ជាតិ ក្រោយពីបានទទួល សញ្ជាតិមួយផ្សេងទៀត) ឬ ដោយរដ្ឋ (និជាតូបនីយកម្ម) ។ ជាតូបនីយកម្ម ជាអំពើដោយឯកភាគភាគីរបស់រដ្ឋ ទោះជាតាមរយៈ ការសម្រេចរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋបាល ឬ ដោយការអនុវត្តច្បាប់ក៏ដោយ ដែលធ្វើឱ្យបុគ្គលបាត់បង់សញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ។ ទោះបីជាគ្មានបទប្បញ្ញត្តិ ឯកភាពគ្នាអំពីនិជាតូបនីយកម្មក៏ដោយ រដ្ឋខ្លះៗបានបង្កើតមូលដ្ឋាននៃ លក្ខន្តិកៈសម្រាប់ដំណើរការនេះ ដែលរួមទាំងការចូលក្នុងសេវាកម្ម ស៊ីវិល ឬ យោធានៅបរទេស ការទទួលយកគោរពរដ្ឋបាលបរទេស ការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌជាក់លាក់ ។ ទោះបីជាគោលការណ៍ ការទទួលបាន និងការបាត់បង់សញ្ជាតិត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការឆ្លាក់ ចុះនៃវិស័យសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសក៏ដោយ រដ្ឋនានាត្រូវគោរព តាមនិយាមនៃច្បាប់អន្តរជាតិនៅពេលកំបិតបើបញ្ហាសញ្ជាតិ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Marginalization	ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងសភាព ឯកោ និងមិនសំខាន់	Marginalize	N/A	ជាដំណើរការសង្គមនៃការក្លាយជា ឬ បានធ្វើឱ្យមានកម្រិត បន្ទាប់បន្សំ (ក្នុងការកំបិតលើ ឬ មានត្រឹមតែលក្ខខណ្ឌទាប ខាងសង្គម ឬ ផ្នែកខាងក្រៅនៃគោលការណ៍សង្គម) ។
Massage Parlor	ហាង/កន្លែងម៉ាស្សា	N/A	N/A	កន្លែងដែលផ្តល់សេវាម៉ាស្សា ។
Mass migration	ការធ្វើចំណាកស្រុកជាក្រុម ឬ ក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ	N/A	Collective migration	ការបន្ទាត់ទីក្លាមៗនៃមនុស្សក្នុងចំនួនច្រើន ។
Member of minority	សមាជិកក្រុមជនជាតិភាគតិច	N/A	N/A	ទោះបីមានប្រភពដើមនៅក្នុងប្រទេសផ្សេងមួយក៏ដោយ បុគ្គលម្នាក់បានទទួលសញ្ជាតិពីប្រទេសដែលខ្លួនរស់នៅ ទោះជាពិភពលោក ឬ ដោយការចូលសញ្ជាតិ ។
Memorandum	អនុស្សរណៈ	N/A	Agreement	ឯកសារច្បាប់ខ្លីមួយដែលមានចែងអំពីសេចក្តីលំអិតសំខាន់ៗ អំពីកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ។
Microcredit	ឥណទានខ្លាតតូច/មីក្រូ ឥណទាន	N/A	Micro-finance	មីក្រូឥណទាន គឺជាការពង្រីកបំណុលទំហំតូច (បំណុលខ្លាតតូច) ដល់អ្នកគ្មានការងារធ្វើសហគ្រិនក្រីក្រ និងដល់អ្នកដទៃទៀត ដែលរស់នៅក្នុងភាពក្រីក្រ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Migrant	ជនធ្វើចំណាកស្រុក/ ជនធ្វើទេសន្តរប្រវេសន៍	Migrate	N/A	នៅកម្រិតអន្តរជាតិគ្មាននិយមន័យ ដែលមានការទទួលយកបាន ជាសកលអំពីជនចំណាកស្រុកឡើយ ។ ពាក្យជនចំណាកស្រុក តាមធម្មតាត្រូវបានគេយល់ថា គ្របដណ្តប់គ្រប់ករណីដែលការ សម្រេចនានា ដើម្បីធ្វើចំណាកស្រុកត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសេរី ពីសំណាក់បុគ្គលនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ដោយសារតែហេតុផលនៃ “ភាពងាយស្រួលផ្លាស់ខ្លួន” និងដោយគ្មានអន្តរាគមន៍ពីកត្តា ជម្រុញពីខាងក្រៅណាមួយឡើយ ។ ដូច្នេះពាក្យនេះ ទាក់ទងនឹង បុគ្គល និងសមាជិកគ្រួសារដែលផ្លាស់ទីទៅប្រទេស ឬ តំបន់ មួយផ្សេងទៀត ដើម្បីកែលម្អលក្ខខណ្ឌ សម្ភារៈ និងសង្គម របស់ពួកគេ និងកែលម្អទស្សនៈទានសម្រាប់ខ្លួនឯង ឬ គ្រួសារ របស់ពួកគេ
Migrant flow	លំហូរនៃអ្នកធ្វើចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ចំនួនជនចំណាកស្រុកដែលត្រូវបានចាត់ទុកថា ផ្លាស់ទី ឬបានទទួល ការអនុញ្ញាតឱ្យផ្លាស់ទីទៅ ឬ មកពីប្រទេសមួយក្នុងការទទួល បានការងារធ្វើ ឬ ដើម្បីតាំងលំនៅដោយខ្លួនឯងនៅក្នុងអំឡុង ពេលកំណត់មួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Migrant Labor	ការងារសម្រាប់ពលករ ចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ការងារដែលបានធ្វើឡើងដោយមនុស្សដែលធ្វើដំណើរ ដើម្បី ស្វែងរកការងារធ្វើ ។ តាមធម្មតាអ្នកទាំងនោះ គឺជាជនចំណាក ស្រុកដែលជូនកាលដោយល្មើសច្បាប់ និងច្រើនតែងការកេង ប្រវ័ញ្ចនីតិវិធីរបស់ខ្លួន ។ ភាគច្រើននៃការងារស្ថិតក្នុង វិស័យកសិកម្មហើយពលករផ្លាស់ទីគ្មានទីដៅច្បាស់លាស់ក្នុង ប្រទេសនោះ ដើម្បីប្រមូលផលដំណាំនៅក្នុងរដូវខុសៗគ្នា ។ តាមធម្មតាពួកគេបានទទួលកម្រៃតិចតួចពីការងារនោះ ហើយ ជូនកាលបានឈានចូលទៅក្នុងទាសភាព នៅពេលពួកគេពុំបាន ទទួលកម្រៃទាល់តែសោះ និងមិនអាចចាកចេញវិញបាន ។
Migrant Worker	ពលករទេសន្តរប្រវេសន៍ការងារ ពលករចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលរក្សាកន្លែងស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុង រដ្ឋជិតខាងមួយ ដែលតាមធម្មតាគាត់រើសត្រូវបម្រើកិច្ច ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ឬ យ៉ាងហោចណាស់ម្តងក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។
Migrants for settlement	អ្នកធ្វើចំណាកស្រុកដើម្បី តាំងលំនៅ	N/A	N/A	ជនបរទេសដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅរយៈពេល វែង ឬ គ្មានកាលកំណត់ និងគ្មានរងការកំហិតដែលទាក់ទងនឹង សិទ្ធិអនុវត្តសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ (ដូចជា ពលករស្វែងរកការងារ ជនចំណាកស្រុកជាគ្រួសារ ជនចំណាក ស្រុកជាច្រើនតំណ ជនចំណាកស្រុកដែលមានសិទ្ធិក្នុងការតាំង ទីលំនៅដោយសេរី ឬ និវត្តន៍ជនបរទេស) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Migration	ចំណាកស្រុកទេសន្តរប្រវេសន៍	Migrate	N/A	ដំណើរការមួយនៃបន្ទាត់ទីទោះជាឆ្លងដែន ឬ នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ក៏ដោយ ។ នេះជាបន្ទាត់ទីបន្ទាន់របស់មនុស្ស ដែលគ្របដណ្តប់ លើរាល់ទម្រង់នៃបន្ទាត់ទី ដោយមិនគិតអំពីរយៈពេល សមាសភាព និងមូលហេតុ ។ វាក៏រាប់បញ្ចូលទេសន្តរប្រវេសន៍ នៃជនភៀសខ្លួន ជនចំណាកស្រុក ពលរដ្ឋដែលត្រូវបង្ខំឱ្យចាក ចេញពីលំនៅដ្ឋាន និងជនចំណាកស្រុក ដើម្បីស្វែងរកជីវិតផងដែរ ។
Migration Management	ការគ្រប់គ្រងការធ្វើ ចំណាកស្រុក	N/A	N/A	ពាក្យប្រើប្រាស់សំដៅលើមុខនាទីជាច្រើនរបស់រដ្ឋាភិបាល និង ប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងនៃការគ្រប់គ្រងទេសន្តរប្រវេសន៍ឆ្លងដែនតាម លំដាប់លំដោយ និងប្រកបដោយមនុស្សធម៌ ជាពិសេស ការ គ្រប់គ្រងលើការចូល និងវត្តមាននៃជនបរទេសនៅក្នុងព្រំដែន របស់រដ្ឋ និងកិច្ចការពារជនភៀសខ្លួន និងជនដទៃទៀតដែល ត្រូវការឱ្យមានកិច្ចការពារ ។
Military use of children	ការប្រើកុមារធ្វើជាកងទ័ព	N/A	N/A	កុមារអាចចូលរួមដោយផ្ទាល់នៅក្នុងចម្បាំង (យុទ្ធជនកុមារ) ឬ ពួកគេអាចត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងតួនាទីគាំទ្រនានា ដូចជា អ្នកលិសែង អ្នកឆ្លើបការណ៍ និរសារ អ្នកមើលផ្លូវ និងទាសករ ខាងផ្លូវភេទ ឬ ពួកគេអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ ផលប្រយោជន៍ខាងនយោបាយ ឬ មួយជារៀងមនុស្ស ឬ នៅ ក្នុងការឃោសនា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Millennium Development Goals	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍	N/A	N/A	សេចក្តីសង្ខេបមួយ អំពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទអន្តរជាតិ និងកិច្ចប្រជុំកំពូលពិភពលោកនៅក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ ១៩៩០ ។
Minor	អនីតិជន	N/A	Kid, adolescent, child, infant, juvenile, teenager, underage	យោងតាមច្បាប់នៃប្រទេសមួយចំនួនបុគ្គលម្នាក់ ដែលស្ថិតក្រោមអាយុពេញវ័យ ពោលគឺនៅពុំទាន់អាចអនុវត្តសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិខាងនយោបាយណាមួយជាក់លាក់ ។ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាអនីតិជនសំដៅលើជនដែលមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ ។
Minority	ក្រុមជនភាគតិច	N/A	N/A	ទោះបីពុំមាននិយមន័យដែលមានការទទួលយកជាសកលអំពីជនជាតិភាគតិចក៏ដោយ នៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ក្រុមជនជាតិភាគតិចមួយអាចត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាក្រុមមួយដែលមានចំនួនតិចជាងក្រុមពលរដ្ឋដទៃទៀតនៅក្នុងរដ្ឋមួយ និងនៅក្នុងតំណែងដែលគ្មានអំណាចលេច ហើយសមាជិកនៃក្រុមនេះ មានជាតិពន្ធសាសនា ឬភាសា ដែលខុសគ្នាពីក្រុមជនជាតិដទៃទៀតនៅក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋសរុប និងដែលអាចរក្សាសាមគ្គីភាពនៅក្នុងការរំលែករាងកាយ ប្រពៃណី សាសនា និងភាសារបស់ខ្លួនបានគត់មត់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Monitoring	ការពិនិត្យតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ	Monitor	N/A	ការពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំ និងការត្រួតពិនិត្យមើលការអនុវត្ត គម្រោងមួយ ដើម្បីធានាថា ធាតុចូលកម្មវិធីការងារ និង សកម្មភាពដែលបានឯកភាពគ្នាហើយនោះ បានប្រព្រឹត្តទៅដូច ការគ្រោងទុក និងលក្ខខណ្ឌនៃថវិកា ។
Multilateral	ពហុភាគី	N/A	N/A	ទាក់ទងនឹងសន្និសីទ និងការចរចាពហុភាគីសំដៅលើការ ពាក់ព័ន្ធនៃរដ្ឋចំនួនច្រើនជាងពីរនៅក្នុងដំណើរការនោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
National	ជាតិ	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ដែលជាសមាជិកសហគមន៍នយោបាយមួយ ឬ មួយចំនួន ពាក់ព័ន្ធនឹង ឬ មួយដោយសារការចូលសញ្ជាតិ ដោយសារតែភក្តីភាពជាមួយសហគមន៍នោះ និងមានសិទ្ធិក្នុងការអនុវត្តគ្រប់សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ និងការទទួលបានកិច្ចការពារ ។ គឺជាសមាជិកនៃរដ្ឋមួយដែលមានសិទ្ធិពេញលេញជាពលរដ្ឋ ។ បុគ្គលម្នាក់ដែលមានសិទ្ធិទទួលសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋណាមួយ ។
Nationality	សញ្ជាតិ	N/A	Citizenship	ការធានាតាមផ្លូវច្បាប់រវាងបុគ្គលម្នាក់ និងរដ្ឋមួយ ។ តួលេខការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិបានឱ្យនិយមន័យសញ្ជាតិនៅក្នុងករណី Nottebohm ឆ្នាំ ១៩៥៥ ថាជា “..ការធានាមួយតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលមានមូលដ្ឋានលើសម្ព័ន្ធភាពសង្គម អត្ថិភាពជាមួយគ្នាពីត្រកូល ចំណាប់អារម្មណ៍ និងមនោសញ្ចេតនារួមផ្សំជាមួយអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក... បុគ្គលដែលមានជាប់ទាក់ទងដោយផ្ទាល់រវាងគ្នា ឬ មួយតាមរយៈច្បាប់ ឬ ដោយសារតែអំពើរបស់អាជ្ញាធរ ដែលពិតជាមានទំនាក់ទំនងកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយពលរដ្ឋនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ដែលមានទំនាក់ទំនងខាងសញ្ជាតិជាងជាមួយរដ្ឋណាមួយផ្សេងទៀត ។” យោងតាមមាត្រា ១) អនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេស្តីពីសំណួរខ្លះៗដែលទាក់ទងនឹងទំនាស់ច្បាប់សញ្ជាតិឆ្នាំ ១៩៣០, “រដ្ឋនីមួយៗត្រូវកំណត់នៅក្នុងច្បាប់របស់ខ្លួនអំពីពលរដ្ឋ ដែលមានសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ។ ច្បាប់នេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋផ្សេងទៀតនៅក្នុងករណីដែលវាមានភាពស្មើស្ម័គ្រគ្នាជាមួយអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ទម្លាប់ជាអន្តរជាតិ និងគោលការណ៍នានានៃច្បាប់ដែលមានការទទួលស្គាល់ជាទូទៅទាក់ទងជាមួយសញ្ជាតិ ។”

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Nomad	ចរកជន/អ្នកដើរត្រាច់ចរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត	N/A	N/A	បុគ្គលដែលគ្មានកន្លែងជាក់លាក់សម្រាប់ការរស់នៅជាប្រក្រតី និងផ្លាស់ទីពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀត ដែលក្លាយជាទម្លាប់នៃការផ្លាស់ទីទៅរកកន្លែងផ្សេងៗ ។ នៅពេលដែលគោលដៅរបស់ពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងការឆ្លងកាត់ព្រំដែនអន្តរជាតិ ពួកគេក្លាយជាផ្នែកមួយ នៃលំហូរប្រជាពលរដ្ឋជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ។ ចរកជនខ្លះអាចជាជនដែលគ្មានរដ្ឋ ដោយសារកង្វះកន្លែងពិតប្រាកដសម្រាប់ការរស់នៅពួកគេអាចមិនបានការទទួលស្គាល់ថា ជាពលរដ្ឋពីសំណាក់ប្រទេសណាមួយ ដែលខ្លួនបានឆ្លងកាត់នោះឡើយ ។
Non-admission	ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងប្រទេសមួយ	N/A	N/A	ការបដិសេធមិនឱ្យចូលទៅក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋណាមួយ ។
Non-degradable rights	សិទ្ធិដែលគេមិនផុតពីការរំលោភបំពាន	N/A	N/A	ទោះបីសិទ្ធិមនុស្សភាគច្រើនមិនមែនជាសិទ្ធិដាច់ខាត ហើយការអនុវត្តអាចមានកម្រិតកំណត់ក៏ដោយ សិទ្ធិខ្លះមិនបាត់បង់ឡើយពោលគឺ ពុំមានការកំហិត ឬ ការលើកលែងនានានៅក្រោមលក្ខខណ្ឌនានាឡើយ ដែលរួមទាំងប្រការនានាដូចតទៅ : សិទ្ធិក្នុងការរស់នៅ សិទ្ធិចម្លងព័ត៌មានណាមួយ អំពើហោរហៅ អមនុស្សធម៌ ឬ ការបាត់បង់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ ឬ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម សេរីភាពពិទានសភាព និងសេរីភាព សេរីភាពលើការគិត សម្បជញ្ញៈ និងសាសនា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Non-discrimination	ការមិនរើសអើង	N/A	N/A	ការបដិសេធក្នុងការបង្ហាញនូវភាពខុសគ្នានៃចរិតលក្ខណៈ អវិជ្ជមានរបស់មនុស្ស គ្រាន់តែដោយសារពួកគេស្ថិតនៅក្នុង ជំពូកណាមួយ ។ ច្បាប់អន្តរជាតិហាមឃាត់ការរើសអើង ឧទាៈ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយឆ្នាំ ១៩៦៦ ចែងថា : បុគ្គលគ្រប់រូប មានសិទ្ធិស្មើគ្នានៅចំពោះមុខច្បាប់ និង មានសិទ្ធិទទួលបានកិច្ចការពារដោយច្បាប់ ដោយគ្មានការ រើសអើងឡើយ ។ ក្នុងន័យនេះ ច្បាប់ត្រូវហាមឃាត់រាល់ការ រើសអើង និងធានាឱ្យមានកិច្ចការពារដូចគ្នា និងប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពដល់ជនគ្រប់រូបទល់នឹងការរើសអើង ដោយសារតែ ជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា នយោបាយ ឬ ទស្សនៈដទៃទៀត សញ្ជាតិដើម ឬ សង្គមពិការភាព ទ្រព្យសម្បត្តិ ស្ថានភាពនៃកំណើត និងស្ថានភាពដទៃទៀត ។
Non-Governmental Organization (NGO)	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល	N/A	N/A	អង្គការដែលមានការចាត់ចែងមួយ ដែលមានដំណើរការដាច់ ដោយឡែកពី និងមិនតំណាងឱ្យរដ្ឋាភិបាល ឬ រដ្ឋឡើយ ។ តាមធម្មតា ពាក្យនេះសំដៅលើអង្គការនានាដែលផ្តោតលើ បុព្វហេតុនៃមនុស្សធម៌ និងសិទ្ធិមនុស្សក្នុងនោះភាគច្រើនអនុវត្ត កម្មវិធីរបស់ខ្លួនដែលទាក់ទងនឹងជនភៀសខ្លួនក្រោមភាពជា ដៃគូជាមួយអ.ស.ប និងទីភ្នាក់ងារដទៃទៀត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Obscene	អាសអាភាស/អាសត្រាម	N/A	N/A	ដែលទាក់ទងនឹងភេទនៅក្នុងវិធីមួយដែលគួរឱ្យតក់ស្លុត និងបែបឃ្លានពាន ។
Offender	ជនល្មើស	Offend	Delinquent, wrongdoer, trafficker	បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសច្បាប់ ។
Operational partners	ដៃគូប្រតិបត្តិ	N/A	N/A	ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងទីភ្នាក់ងារ អ.ស.ប ដែលធ្វើការជាមួយ NIAP ដើម្បីការពារ និងជួយជនរក្សស្នូល/ជនមាតុភូមិ និរត្តន៍ និងដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវដំណោះស្រាយសម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែង ។
Organ transplant	ការដ្ឋានសរីរាង្គ	N/A	N/A	ជាការផ្ទេរសរីរាង្គពីមនុស្សម្នាក់ទៅម្នាក់ផ្សេងទៀត (ឬពីទីតាំងនៃអ្នកផ្តល់នៅលើរាងកាយរបស់អតិថិជនផ្ទាល់) ក្នុងបំណងជំនួសសរីរាង្គដែលខូចខាត ឬ មិនដំណើរការរបស់អ្នកទទួលដោយសរីរាង្គដែលនៅលើអ្នកផ្តល់ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរប្រការនេះ អាចជា

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Organized crime	ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានការចាត់តាំង	N/A	N/A	សកម្មភាពលើសច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌខ្នាតធំ និងស្មុគស្មាញធ្វើឡើងដោយក្រុមមនុស្ស ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធចាត់ចែងមិនច្បាស់លាស់ ឬ ជាក់លាក់សម្រាប់បង្កើនគុណភាពនៃអ្នកចូលរួម និងដោយមិនគិតអំពីការខូចខាតមកលើសហគមន៍ និងសមាជិករបស់ខ្លួនឡើយ ។ សកម្មភាពនេះ ច្រើនតែធ្វើឡើងតាមរយៈអំពើហោរហៅដោយមិនគិតពីច្បាប់ណាមួយ ដែលរួមទាំងបទល្មើសប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងជាញឹកញាប់ទាក់ទងជាមួយអំពើពុករលួយខាងនយោបាយ ។
Overstay	ការស្នាក់នៅហួសរយៈពេលកំណត់	N/A	N/A	ការបន្តស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសមួយហួសកាលកំណត់ ដូចមានចែងក្នុងវិជ្ជាការ ។ ជួនកាលត្រូវបានប្រើប្រាស់ផងដែរជានាមឧទាហរណ៍ : “ចំនួនពលរដ្ឋបរទេសដែលគ្មានឯកសារច្បាស់លាស់មានអត្រាស្នើគ្នារវាងអ្នកស្នាក់នៅហួសកាលកំណត់ និងអ្នកដែលចូលដោយលើសច្បាប់” ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Palermo Protocols	ពិធីសារប៉ាឡេរ៉ូ	N/A	N/A	ពិធីសារបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញាប្រឆាំងឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ ដែលមានអង្គការចាត់តាំង (២០០០) ពិធីសារប្រឆាំងការរត់ពន្ធ ជនអន្តោប្រវេសន៍តាមផ្លូវគោក សមុទ្រ និងអាកាស ពិធីសារ ដើម្បីទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងដាក់ទណ្ឌកម្មការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ, និងពិធីសារប្រឆាំងការផលិត និងការ ជួញដូរអារ៉ុចដោយប្រើសច្ចៀប សញ្ជ័រ និងសម្ភារៈដែលពាក់ព័ន្ធ ។
Participatory Approach	វិធីសាស្ត្របែបចូលរួម	N/A	N/A	អភិក្រមនៃការអភិវឌ្ឍ និង/ឬ របស់រដ្ឋាភិបាល ដែលក្នុងនោះ អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ (និងជាពិសេសអ្នកដែលត្រូវបានគ្រោងថា ជាអ្នកទទួល) ខាងគោលនយោបាយ ឬ អនុវត្តន៍មានការ ពាក់ព័ន្ធជិតស្វិតនៅក្នុងដំណើរការនៃការធ្វើអត្តសញ្ញាណបញ្ជា និងអាទិភាពនានា និងមានអំណាចត្រួតត្រាជាច្រើនលើការវិភាគ និងការកសាងផែនការ ការអនុវត្ត និងការតាមដានលើ ដំណោះស្រាយ ។
Passport	លិខិតឆ្លងដែន	N/A	Travel document, border pass	ឯកសារផ្លូវការដែលបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលម្នាក់ថា ជាពលរដ្ឋស្របច្បាប់ដែលមានលំនៅដ្ឋានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុង ប្រទេសណាមួយ ។ លិខិតឆ្លងដែននេះភាគច្រើនមានរូបរាងជា កូនសៀវភៅតូចមួយចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ រដ្ឋសម្រាប់កាន់យកតាមខ្លួនពេលបុគ្គលនោះចេញប្រទេសក្នុង ប្រទេសណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Pedophilia	ការរួមផ្លូវភេទជាមួយកុមារ	N/A	N/A	ភាពច្របូកច្របល់ខាងចិត្តវិទ្យា ដែលក្នុងនោះជនពេញវ័យមួយរូបមានចំណងចំណូលចិត្តក្នុង ការរួមភេទជាមួយកុមារមុនពេញវ័យ ។
Penal Code/Law	ក្រម/ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ	N/A	N/A	ច្បាប់/កម្រងច្បាប់ និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម ដោយសារតែការមិនគោរពតាមច្បាប់ទាំងនោះ ។
Penalty	ទោស	Penalize	Punishment	ការដាក់ទណ្ឌកម្ម ដោយសារតែការរំលោភច្បាប់ភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃទណ្ឌកម្ម អាស្រ័យលើប្រភេទនៃបទល្មើសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត និងដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ ។
Permanent residence	លំនៅអចិន្ត្រៃយ៍	N/A	N/A	សិទ្ធិដែលរដ្ឋជាម្ចាស់ផ្ទះប្រគល់ទៅឱ្យបុគ្គល ដែលមិនមែនជាជនជាតិរបស់រដ្ឋនោះ ដើម្បីរស់នៅ និងធ្វើការជាអចិន្ត្រៃយ៍ (មិនកំណត់) ។
Permanent settlers	អ្នកតាំងលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍	N/A	N/A	ជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលស្របតាមច្បាប់ដែលត្រូវបានទទួលឱ្យស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសនោះ ដែលរួមទាំងបុគ្គលនានាដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុងបំណងជួបជុំជាមួយគ្រួសារ ។
Permit	លិខិតអនុញ្ញាត	N/A	License	ការចងក្រងជាឯកសារ ដែលតាមធម្មតាដែលចេញដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ដែលអនុញ្ញាតឱ្យវត្តមានមានអត្ថិភាព ឬអ្នកខ្លះអនុវត្តកម្មភាព ឬ សេវាកម្មនានា ។ នៅក្នុងបរិបទនៃទេសន្តប្រវេសន៍ការយោងទៅអាជ្ញាប័ណ្ណស្នាក់នៅ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការគឺជាករណី ដែលកើតមានជាទូទៅ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Perpetrator	ចារី	Perpetrate	Criminal, Felon, Lawbreaker, Offender	បុគ្គលម្នាក់ដែលបំពានលើក្រមសីលធម៌ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ឬច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី ឬ ចូលរួមនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តខុសឆ្គងណាមួយ ។
Persecution	ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ	Persecute	Maltreatment, massacre, murder, oppression, torture	នៅក្នុងបរិបទនៃជនភៀសខ្លួន ការគំរាមកំហែងលើជីវិត ឬសេរីភាព ដោយសារតែជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ទស្សនៈនយោបាយ ឬ សមាជិកនៃក្រុមសង្គមណាមួយជាក់លាក់ ។
Persona non grata (latin)	បុគ្គលដែលត្រូវរដ្ឋាភិបាលម្ចាស់ផ្ទះបណ្តេញចេញ ឬមិនទទួលស្គាល់	N/A	N/A	“បុគ្គលមិនស្អាតមន៍” ។ បុគ្គលម្នាក់ដែលគេមិនស្អាតមន៍ ឬ មិនចង់ឃើញ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃកិច្ចការទូត បុគ្គលម្នាក់ដែលរដ្ឋាភិបាលម្ចាស់ផ្ទះបណ្តេញចេញ ។
Plaintiff	ដើមចោទ/ដើមបណ្តឹង	N/A	N/A	ភាគីមួយដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (ដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹង) នៅក្នុងតុលាការ ។
Pornography	រូបភាព ឬ សម្ភារៈអានុភាសា	N/A	N/A	រូបភាព អត្ថបទ ឬ សម្ភារៈដទៃទៀតដែលបង្ហាញពីភាពអានុភាសា ដោយមានបំណងចំបងបង្កើតតម្រេកខាងផ្លូវភេទ ឬ ជាការបង្ហាញ ឬ ផលិតសម្ភារៈបែបនេះ ។
Poverty migrant	ជនចំណាកស្រុកដោយសារតែភាពក្រីក្រ	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ ដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យធ្វើចំណាកស្រុក ដោយសារតែភាពចាំបាច់ខាងសេដ្ឋកិច្ច ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Poverty reduction	ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ	N/A	N/A	ជាដំណើរការណាមួយដែលប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយកម្រិតភាពក្រីក្រនៅក្នុងសហគមន៍មួយ ឬ ក្នុងចំណោមមនុស្សមួយក្រុម ឬ ប្រទេសនានា ។ កម្មវិធីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ អាចផ្តោតលើភាពក្រីក្រខាងសេដ្ឋកិច្ច និងមិនមែនសេដ្ឋកិច្ច ។ វិធីដែលពេញនិយមខ្លះៗដែលមានប្រើប្រាស់ គឺការអប់រំការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងការបែងចែកប្រាក់ចំណូលឡើងវិញ ។ កិច្ចប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក៏អាចមានគោលដៅកាត់ចោលរង្វង់ខាងសង្គម និងរង្វង់ច្បាប់ផងដែរ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានកំណើនប្រាក់ចំណូលក្នុងចំណោមជនក្រីក្រ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃការជួញដូរយុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ ។
Prevention of crime	ការបង្ការ / ការទប់ស្កាត់បទល្មើស	Prevent	N/A	ជាការប៉ុនប៉ងដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្លាយជាជនរងគ្រោះ និងដើម្បីរារាំងឧក្រិដ្ឋកម្ម និងឧក្រិដ្ឋជន ។ វាមានការទាក់ទងជាពិសេស ជាមួយកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាល ដើម្បីកាត់បន្ថយឧក្រិដ្ឋកម្ម ពង្រឹងការប្រតិបត្តិច្បាប់ និងរក្សាយុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ ។
(Legal) Procedure	នីតិវិធី ក្បួននីតិវិធី	N/A	Rules, methods, proceeding, way	ជាវិធាននិងវិធីនៃដំណើរការនៃបណ្តឹងឬចំណាត់ការមួយដែលរួមមាន ការជំរុញការពារក្តី វិធានការផ្សេងៗ ការបង្ហាញភស្តុតាង និងការអនុវត្តតាមវិធានច្បាប់ជាដើម ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Proceeding	តំណាក់កាលនៃនីតិវិធីតុលាការទម្រង់ការ	Proceed	court process, series of actions	ជាតំណាក់កាលតាមលំដាប់ដោយនៃបណ្តឹងមួយដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងប្រព័ន្ធតុលាការ ។
Procuring	សញ្ជាតិកម្ម	Procure	Pimping	ការកេងយកផលចំណេញខាងហិរញ្ញវត្ថុពីពេស្យាចារលើអ្នកដទៃ ។ ការជួយ ឬ ការពារអំពើពេស្យាចារលើអ្នកដទៃ ។ ការជ្រើសរើស ការជំរុញ ឬ បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលណាម្នាក់ ក្នុងបំណងឱ្យប្រព្រឹត្តពេស្យាចារ ។ ការបម្រើជាអន្តរការីរវាងស្ត្រីពេស្យា និងបុគ្គលណាម្នាក់ដែលធ្វើការកេងប្រវ័ញ្ច ឬ ការទទួលផលពីអំពើពេស្យាចាររបស់អ្នកដទៃ ។ ការសម្រួល ឬ ការបិទបាំងធនធានដែលទទួលបានពីសញ្ជាតិកម្ម ។ ការរារាំងអំពើបំប្លាត់ជំនួយ និងការអប់រំឡើងវិញ សម្រាប់ជាប្រយោជន៍របស់បុគ្គលនានា ដែលចូលរួមនៅក្នុងពេស្យាចារ ឬ ស្ថិតក្នុងគ្រោះថ្នាក់នៃពេស្យាចារ ។ (និយមន័យស្រង់ចេញពីច្បាប់បង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស របស់ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៨)
Prohibition of torture	ការហាមឃាត់ការធ្វើទារុណកម្ម	N/A	N/A	ទារុណកម្មត្រូវហាមឃាត់ ដោយឯកសារអន្តរជាតិជាច្រើនដូចជា សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសកល អំពីសិទ្ធិមនុស្ស ឆ្នាំ ១៩៤៨ ។ ទារុណកម្ម គឺជាកម្មវិធីអន្តរជាតិ ។ កិច្ចការពារទល់ នឹងទារុណកម្ម គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ និងត្រូវបានគេមើលឃើញថាសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន ។ ការហាមឃាត់អំពើទារុណកម្ម ជាទូទៅត្រូវបានមើលឃើញថា បានឈានដល់កម្រិតនៃ juscogens, ពោលគឺ និយាមដាច់ខាតនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Project-tied worker	ពលករចំណាកស្រុក សម្រាប់រយៈពេលជាក់លាក់នៃគម្រោងណាមួយ	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលរដ្ឋមួយបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការសម្រាប់រយៈពេលកំណត់មួយ ដើម្បីធ្វើការនៅក្នុងគម្រោងណាមួយជាក់លាក់ ដែលកំពុងអនុវត្តនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ពីសំណាក់និយោជករបស់ជននោះ ។
Prosecution	ការចោទប្រកាន់ ការផ្តន្ទាទោស	Prosecute	N/A	ដំណើរការនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលក្នុងនោះជនជាប់ចោទត្រូវបានកាត់ឱ្យជាប់ទោស ។
Prosecutor	ព្រះរាជអាជ្ញា	Prosecute	N/A	មន្ត្រីដែលធ្វើការនៅស្ថាប័នអយ្យការ ហើយមានតួនាទីចោទប្រកាន់និងបង្ហាញភស្តុតាងនៅចំពោះមុខតុលាការថាជនណាម្នាក់ពិតជាមានពិរុទ្ធពិបឧលើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ដើម្បីការពារសណ្តាប់ធ្នាប់/សន្តិសុខសាធារណៈ និងផលប្រយោជន៍ជាតិ ។
Prostitution	អំពើពេស្យាចារ	N/A	N/A	ជាអំពើនៃការអនុវត្តសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ ដោយដោះដូរជាមួយប្រាក់ ឬ ទំនិញ ។ ស្ថានភាពចំពោះមុខច្បាប់នៃពេស្យាចារមានភាពខុសគ្នាជាខ្លាំងរវាងយុត្តាធិការខុសគ្នា ដោយរាប់ចាប់ពីទោសប្រហារជីវិតដល់ភាពស្របច្បាប់ទាំងស្រុង ។
Prostitution of children	អំពើពេស្យាចារកុមារ	N/A	N/A	សំដៅលើអំពើរួមភេទឬអំពើគ្រប់រូបភាពផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងភេទរវាងកុមារជាមួយជនដទៃ ដើម្បីផ្ដោះប្តូរទៅនឹងវត្ថុមានតម្លៃអ្វីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Protection	ការការពារ	Protect	N/A	គោលគំនិតមួយដែលទាក់ទងនឹងគ្រប់សកម្មភាព ដែលមានគោលដៅទទួលបានការគោរពសិទ្ធិបុគ្គលនោះ ស្របជាមួយគោលការណ៍ និងស្តារតិសិទ្ធិមនុស្ស ជនភៀសខ្លួន និងច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ ។ កិច្ចការពារទាក់ទងជាមួយការបង្កើតបរិយាកាសដែលមានអំណោយផល ដើម្បីគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ការទប់ស្កាត់និង/ឬ ការកាត់បន្ថយឥទ្ធិពលចំពោះមុខនៃទម្រង់ជាក់លាក់នៃការរំលោភបំពាន និងការស្តារឡើងវិញនូវលក្ខខណ្ឌថ្លៃថ្នូរនៃការរស់នៅតាមរយៈការជួសជុល ការធ្វើឱ្យដូចដើមវិញ និងការស្តារនីតិសម្បទាឡើងវិញ ។
Protocol	ពិធីសារ	N/A	N/A	សេចក្តីបន្ថែមលើអត្ថបទដើមនៃអនុសញ្ញាមួយ ។ វាអាចរាប់បញ្ចូលកិច្ចព្រមព្រៀងបន្ថែម ឬ ពាក់ព័ន្ធជាមួយវិសោធនកម្មលើអត្ថបទដើម ដោយសារតែកាលៈទេសៈថ្មីៗ ។ វាអាចមានលក្ខណៈជានីតិវិធី ឬ ខ្លឹមសារ ។
Push-pull factors	កត្តារុញច្រាននិងកត្តាអូសទាញ	N/A	N/A	ទេសន្តប្រវេសន៍ ច្រើនតែត្រូវបានវិភាគទៅលើ “គំរុំរុញច្រាន និងអូសទាញ” ដែលពិនិត្យមើលកត្តារុញច្រាន ដែលជម្រុញប្រជាជនឱ្យចាកចេញពីប្រទេសខ្លួន និងកត្តាអូសទាញ ដែលទាក់ទាញពួកគេទៅប្រទេសថ្មីមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Racial discrimination	ការរើសអើងពូជសាសន៍	N/A	N/A	អាកប្បកិរិយារើសអើង ឬ រំលោភបំពាន លើសមាជិកនានា ដែលមានជាតិសាសន៍ផ្សេងៗ ។ ការរើសអើងខាងជាតិសាសន៍ គឺជាការរាប់អាន ការបដិសេធ ការកំហិត ឬ ការយោគយល់ ដោយផ្អែកលើជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរ ដើមកំណើត ឬ សញ្ជាតិ ឬ ជនជាតិ ក្នុងបំណង ឬ មានគោលដៅទុកជាមោឃៈ ឬ ធ្វើឱ្យ បាត់បង់ការទទួលស្គាល់ ការទទួលបាន ឬ ការអនុវត្ត ដោយផ្អែក លើហេតុផលដូចគ្នា អំពីសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន គ្រឹះនៅក្នុងជីវិត នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម វប្បធម៌ ឬ វិស័យ ផ្សេងទៀតនៃជីវភាពសាធារណៈ ។
Racism	ជាតិសាសន៍និយម / ពូជសាសន៍និយម	N/A	Apartheid, bigotry, sectarianism. See also Racial Discrimination	ទម្រង់នៃមនោគមន៍វិជ្ជាដែលចាត់ទុកក្រុមជាតិសាសន៍ និង/ឬ ក្រុមជនជាតិនៅក្នុងតំណែងប្រកបដោយអំណាចខ្ពស់ជាងក្រុម ដទៃ ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌរូបវន្ត និងវប្បធម៌ កំដៅជា អំណាចលប់ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងអំណាចត្រួតពិនិត្យដទៃ ។ អ្នក ជាតិសាសន៍និយមអាចឱ្យនិយមន័យថា ជាលទ្ធិ ឬ ជំនឿលើ ឧត្តមភាពនៃជាតិសាសន៍ ។ លទ្ធិនេះរាប់បញ្ចូលជំនឿ ដែល ជាតិសាសន៍ គឺជាកត្តាកំណត់អំពីប្រាជ្ញា វប្បធម៌ និងតិរិយាបទ ខាងសីលធម៌ ។ ជាតិសាសន៍ និយម រួមមាន ការប្រកាន់ ពូជសាសន៍ និងការរើសអើងខាងជាតិសាសន៍ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Rape	បទរំលោភសេពសន្តិវៈ	Rape	N/A	ដែលហៅផងដែរថា ជាការរំលោភខាងផ្លូវភេទ គឺជាការឈ្លានពានមួយដោយបុគ្គលម្នាក់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការរួមសង្វាសជាមួយ ឬ ការរួមភេទជាមួយបុគ្គលផ្សេងទៀត ដោយគ្មានការឯកភាពពីបុគ្គលនោះ ។
Ratification	ការផ្តល់សច្ចាប័ន	Ratify	Approval, authorization, confirmation, enactment, sanction.	ការផ្តល់សច្ចាប័ន សំដៅលើ “ការទទួលយក” ឬ “ការអនុម័តឯកភាព” លើសន្ធិសញ្ញាមួយ ។ នៅក្នុងបរិបទអន្តរជាតិ ការផ្តល់សច្ចាប័ន “គឺជាអំពើមានលក្ខណៈអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋមួយសំដែងអំពីការឯកភាពដែលជាប់ជាកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាមួយ” ។ លិខិតូបករណ៍ សច្ចាប័ន ដែលបង្ហាញពីការឯកភាពរបស់រដ្ឋត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលដែលមានការផ្លាស់ប្តូររវាងរដ្ឋភាគី ការតំកល់នៅកន្លែងរក្សាទុកឯកសារ ឬការជូនដំណឹងទៅរដ្ឋនានាជាភាគី ឬ ទៅកន្លែងរក្សាទុកឯកសារ ប្រសិនបើមានការឯកភាពគ្នាបែបនោះ ។ នៅក្នុងបរិបទនៃប្រទេសមួយ ពាក្យនេះសំដៅលើដំណើរការមួយដែលរដ្ឋមួយបញ្ជាក់ពីការបង្ខំខ្លួន ដើម្បីបង្ហាញពីការទទួលយកនូវកាតព្វកិច្ចដែលមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាមួយ ។ រដ្ឋមួយចំនួនមានចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់ខ្លួនដែលត្រូវបានគោរពតាមនៅមុនពេលដែលរដ្ឋាភិបាលអាចទទួលយកសន្ធិសញ្ញានោះថាជាប់ជាកាតព្វកិច្ច ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Readmission	ការអនុញ្ញាតឱ្យជនណាម្នាក់ចូលក្នុងប្រទេសមួយសារជាថ្មី	Readmit	N/A	អំពើរបស់រដ្ឋមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលម្នាក់ (សញ្ជាតិរបស់ខ្លួន សញ្ជាតិនៃប្រទេសទីបី ឬ ជនដែលគ្មានសញ្ជាតិ) ចូលមកក្នុងរដ្ឋរបស់ខ្លួនសារជាថ្មី ក្រោយពីមានការរកឃើញថា ជននោះបានចូល ឬ មានវត្តមានដោយលើសច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ។
Receiving country	ប្រទេសទទួល	N/A	N/A	ប្រទេសជាទីដៅ ឬ ប្រទេសទីបី ។ នៅក្នុងករណីនៃការវិលត្រឡប់ ឬ មាតុភូមិនិរត្តន៍ នេះក៏ជាប្រទេសប្រភពដើមផងដែរ ។ ប្រទេសដែលឯកភាពទទួលយកប្រចាំឆ្នាំនូវជនភៀសខ្លួន និងជនអន្តោប្រវេសន៍មួយចំនួន តាមរយៈការសម្រេចរបស់ប្រធានាធិបតី នាយករដ្ឋមន្ត្រី ឬ សភា ។
Reconstruction	ការកសាងឡើងវិញ	Reconstruct	N/A	អន្តរាគមន៍អភិវឌ្ឍន៍ ដែលមិនត្រឹមតែប៉ុនប៉ងកសាង ជួសជុលការខូចខាត ឬ វិលត្រឡប់មករកស្ថានភាពដូចមុនវិញ ប៉ុន្តែក៏ដោះស្រាយតម្រូវការសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង និងតម្រូវការឱ្យមានកំណែលម្អគោលនយោបាយ កម្មវិធីប្រព័ន្ធ និងសមត្ថភាពក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិដែលកើតឡើងវិញ និងដើម្បីឈានដល់កម្រិតខ្ពស់ជាងមុននៃការងារ និងបទដ្ឋាននៃការរស់នៅផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Recovery	ការស្តារឡើងវិញ	Recover	N/A	ការផ្តោតលើវិធីប្រសើរបំផុត ដើម្បីពង្រឹងឡើងវិញនូវសមត្ថភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍ ដើម្បីកសាងឡើងវិញ និងវិលមករកស្ថានភាពដូចមុនមានវិបត្តិ និងដើម្បីទប់ស្កាត់ការធ្លាក់ចូលទៅក្នុងជម្លោះឡើងវិញ ។ នៅក្នុងការធ្វើបែបនេះ ការស្តារឡើងវិញប៉ុនប៉ងមិនត្រឹមតែជម្រុញសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ ដោយចីរភាពប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែពង្រឹងបន្ថែមនូវកម្មវិធីមនុស្សធម៌ពីមុន មកដើម្បីធានាថាធាតុចូលរបស់ពួកគេក្លាយជាទ្រព្យសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ។
Recruitment	ការជ្រើសរើសមនុស្សចូលធ្វើការ	Recruit	Selection	នៅក្នុងបរិបទជួញដូរមនុស្ស ការជ្រើសរើសសំដៅលើដំណើរការនៃការជម្រុះ និងជ្រើសយកមនុស្សសម្រាប់លក់ ឬ ការជួញដូរពលកម្ម ឬ សេវាភាពខាងរូបភាព ។ ជាញឹកញាប់ការជ្រើសរើសមនុស្សបែបនេះត្រូវបានសម្រួលដោយមេឧប្បល្លាស ។
Refugee	ជនភៀសខ្លួន	N/A	Displaced person	បុគ្គលម្នាក់ដែលស្ថិតនៅក្រៅប្រទេសនៃសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ដោយសារតែមានការភ័យខ្លាចជាប់ជាប្រចាំអំពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ខាងជាតិសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ សមាជិកភាពនៃក្រុមណាមួយក្នុងសង្គម ឬ ទស្សនៈនយោបាយ ឬ ដោយសារតែការភ័យខ្លាចបែបនេះ ជននោះមិនមានឆន្ទៈ ដើម្បីទទួលកិច្ចការពារពីប្រទេសនោះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Refugee camp	ជំរំជនភៀសខ្លួន	N/A	N/A	ដីមួយកន្លែងដែលត្រូវបានផ្តល់ជាកន្លែងស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្ននៅនៃជនភៀសខ្លួនដែលគេចេញពីដីម្ខាងម្ខាងប្រដាប់អាវុធ ។
Refugees Sur Place	មនុស្សដែលក្លាយជាជនភៀសខ្លួនបន្ទាប់ពីចាកចេញពីប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន	N/A	N/A	បុគ្គលនានាដែលមិនមែនជាជនភៀសខ្លួន នៅពេលដែលពួកគេបានចាកចេញពីប្រទេសដើមរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែបានក្លាយជាជនភៀសខ្លួននៅពេលក្រោយមក ដោយសារតែអន្តរាគមន៍នានា ។
Regular migration	ចំណាកស្រុកដោយស្របច្បាប់	N/A	N/A	ទេសន្តប្រវេសន៍ដែលកើតឡើងតាមវិធីដែលមានការទទួលស្គាល់ថា ស្របច្បាប់ ។
Rehabilitation	ការស្តារធិតិសម្បទា	Rehabilitate	N/A	សកម្មភាពនានាដែលអាចឱ្យពលរដ្ឋរងគ្រោះវិលត្រឡប់មកស្ថានភាពនៃការរស់នៅប្រហាក់ប្រហែលនឹងស្ថានភាព“ធម្មតា”វិញ ។ ចំណាត់ការទាំងនេះផ្សំដោយអន្តរកាល និងអាចកើតឡើងទន្ទឹមនឹងសកម្មភាពជួយសង្គ្រោះ ក៏ដូចជាសកម្មភាពបន្ថែមដើម្បីឱ្យវិលមករកស្ថានភាពដូចដើម និងការស្តារឡើងវិញផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Reintegration	ការធ្វើសមាហរណកម្ម	Reintegrate	N/A	ដំណើរការមួយដែលអាចឱ្យជនមាតុភូមិនិរត្តិទទួលបានមកវិញនូវសន្តិសុខខាងរាងកាយ សង្គម ច្បាប់ និងសម្ភារៈ ដែលចាំបាច់សម្រាប់រក្សាអាយុជីវិត របរចិញ្ចឹមជីវិត និងភាពថ្លៃថ្នូរ ហើយដែលនៅពេលណាមួយនឹងលែងអាចកត់សំគាល់បានអំពីភាពខុសគ្នាពីជនរួមជាតិខ្លួន ។
Relocation	ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅ	Relocate	Movement	ជាចលនានៃមនុស្សមួយក្រុមធំ ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយផ្សេងទៀត ដោយសារគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋ ឬ អាជ្ញាធរអន្តរជាតិ ដែលជាញឹកញាប់បំផុតបានផ្អែកលើជាតិពន្ធុ ឬ សាសនា ។
Remittance	ប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកធ្វើចំណាកស្រុកដែលត្រូវផ្ញើមកកាន់ប្រទេសកំណើត	Remit	Transfer	ប្រាក់ដែលជនចំណាកស្រុករកបាន ឬ ទទួលបានដែលត្រូវបានបញ្ជូនត្រឡប់មកប្រទេសដើមរបស់ខ្លួនវិញ ។
Removal	ការនាំយកចេញ	Remove	Taking away	អំពើនៃការផ្ទេរបុគ្គលណាម្នាក់ពីកន្លែងស្នាក់នៅបច្ចុប្បន្នរបស់គាត់ទៅកន្លែងផ្សេង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Repatriation	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍	Repatriate	Return	សិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនភៀសខ្លួន ឬ អ្នកទោសសង្គ្រាម ដើម្បីវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ដែលមានចែងនៅក្នុងបរិច្ឆេទអន្តរជាតិនានា (អនុសញ្ញាក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ ១៩៤៩ និងពិធីសារឆ្នាំ ១៩៧៧ បទប្បញ្ញត្តិអំពីការគោរពច្បាប់ និងប្រពៃណីអំពីសង្គ្រាមលើដែនដីដែលជាឧបសម្ព័ន្ធក្នុងអនុសញ្ញាក្រុងឡាអេឡប៊ូនឆ្នាំ ១៩០៧ បរិច្ឆេទសិទ្ធិមនុស្ស ក៏ដូចជាច្បាប់អន្តរជាតិដែលកើតចេញពីទំនៀមទម្លាប់ផងដែរ ។) បុគ្គលម្នាក់ៗមានសិទ្ធិជ្រើសរើសយកជម្រើសមាតុភូមិនិវត្តន៍ តែមិនមែនជាជម្រើស ដែលសម្រេចដោយអំណាចឃុំឃាំងឡើយ ។ មាតុភូមិនិវត្តន៍ ក៏ជាប់ជាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់អំណាចឃុំឃាំងផងដែរក្នុងការដោះលែងបុគ្គល ដែលមានគុណវុឌ្ឍិសមស្រប (ទាហាន ឬ ជនស៊ីវិល) និងករណីយកិច្ចរបស់ប្រទេសដើម ក្នុងការទទួលពលរដ្ឋដែលមានសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ។ មាតុភូមិនិវត្តន៍ ក៏សំដៅផងដែរលើបេសកកម្មជនការទូត និងមន្ត្រីអន្តរជាតិក្នុងពេលមានវិបត្តិអន្តរជាតិផងដែរ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Rescue at sea	ការជួយសង្គ្រោះនៅ ដែនសមុទ្រ	N/A	N/A	ករណីយកិច្ច ដើម្បីសង្គ្រោះអ្នកដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពគ្រោះ អាសន្ននៅសមុទ្រ ត្រូវបានចែងច្បាស់នៅក្នុងសន្ធិសញ្ញា និង ច្បាប់អន្តរជាតិដែលកើតចេញពីទំនៀមទម្លាប់ ។ រដ្ឋមួយដែល ជនទទួលការសង្គ្រោះបានមកដល់អាចបដិសេធជននោះមិនឱ្យចុះ ពីនាវា និងតម្រូវឱ្យនាយនាវាយកពួកគេចេញពីដែនសមុត្តកិច្ច នោះ ឬ អាចចុះពីនាវានោះ ដោយមានលក្ខខណ្ឌនៃការធានា ភាពពេញចិត្តក្នុងការតាំងទីលំនៅ ការយកចិត្តទុកដាក់ និងការ ថែរក្សាដែលត្រូវផ្តល់ ដោយរដ្ឋម្ចាស់ទង់នាវា ឬរដ្ឋដទៃទៀត ឬ ដោយអង្គការអន្តរជាតិ ។
Resettlement	ការតាំងទីលំនៅជាថ្មី	Resettle	N/A	ការតាំងទីលំនៅថ្មី និងការធ្វើសមាហរណកម្មប្រជាពលរដ្ឋ (ជន ភៀសខ្លួន ជនចំណាកស្រុកនៅ ក្នុងប្រទេស ។ល។) ទៅក្នុង តំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងបរិស្ថានមួយផ្សេងទៀត ដែលតាមធម្មតា ស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសទីបី ។ ការតាំងទីលំនៅរយៈពេលយូរអង្វែង នៃជនភៀសខ្លួននៅក្នុងប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសរបស់ជន ភៀសខ្លួននោះ ។ ជាទូទៅ ពាក្យនេះសំដៅលើផ្នែកមួយ នៃ ដំណើរការដែលចាប់ផ្តើមដោយការជ្រើសរើសជនភៀសខ្លួនស ម្រាប់ការតាំងទីលំនៅ និងដែលបញ្ចប់ដោយការដាក់ជនភៀស ខ្លួននៅក្នុងសហគមន៍មួយនៅក្នុងប្រទេសតាំងទីលំនៅ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Resettlement country	ប្រទេសដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការតាំងទីលំនៅជាថ្មី	N/A	N/A	ប្រទេសមួយដែលផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ដល់ជនភៀសខ្លួន ។ នេះជាប្រទេសមួយក្រៅពីប្រទេសកំណើតរបស់ខ្លួន ឬ ក្រៅពីប្រទេសដែលមានការផ្តល់ឱ្យជននោះ នូវឋានៈជាជនភៀសខ្លួនកាលពីដំបូង ។
Residence	ទីស្នាក់នៅ ឬ ទីសំណាក់	Reside	N/A	អំពើ ឬ ការរស់នៅក្នុងកន្លែងណាមួយអស់មួយរយៈ ។ ជាកន្លែងដែលជនណាម្នាក់ពិតជាបាន រស់នៅខ្ពស់ពីលំនៅឋាន ។ តាមធម្មតា ទីសំណាក់មានន័យថាត្រឹមតែជាវត្តមានជាក់ស្តែងក្នុងនាមជាអ្នករស់នៅក្នុងកន្លែងណាមួយចំណែកលំនៅឋានតាមធម្មតា ត្រូវមានវត្តមានជាក់ស្តែងផ្ទាល់ខ្លួន និងក្នុងបំណងយកកន្លែងនោះជាផ្ទះសំបែងរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នេះ មនុស្សម្នាក់អាចមានទីសំណាក់ច្រើនជាងមួយនៅក្នុងពេលណាមួយ ប៉ុន្តែមានលំនៅស្ថានតែមួយទេ ។
Return migration	ការត្រឡប់មកប្រទេសកំណើត បន្ទាប់ពីការធ្វើចំណាកស្រុក	N/A	N/A	សំដៅលើបន្ទាត់ទីរបស់មនុស្ស ដែលវិលត្រឡប់ទៅប្រទេសដើម ឬ លំនៅស្ថានរបស់ខ្លួនវិញក្រោយពីចំណាយពេលយ៉ាងហោចណាស់មួយឆ្នាំនៅក្នុងប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ។ ការត្រឡប់មកប្រទេសកំណើតអាចធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ ដោយសារការបង្ខំឱ្យចាកចេញ ។
Returnee	អ្នកដែលត្រឡប់មកប្រទេសកំណើតវិញ	Return, Returning, Returned	N/A	ជាអ្នកដែលវិលត្រឡប់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ឬ ដោយបង្ខំពីប្រទេសដែលខ្លួនធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Safe areas	តំបន់មានសុវត្ថិភាព	N/A	Safe zones	ទីកន្លែង តំបន់ ឬ ទីតាំងដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីការពារជនរងគ្រោះនៅក្នុងពេលមានជម្លោះ ។ ពាក្យ និងលក្ខខណ្ឌនៃការបង្កើតទីសុវត្ថិភាព មានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ។
Safe house	ជំរក/ផ្ទះសុវត្ថិភាព	N/A	Refuge, shelter	ទីកន្លែងមួយនៅជិតកន្លែងដើម និងដែលមនុស្សពេញវ័យ ឬ គ្រួសារ ឬ អង្គការសហប្រតិបត្តិការ ដែលគួរឱ្យទុកចិត្ត បានឯកភាពផ្តល់កន្លែងសុវត្ថិភាពមួយសម្រាប់ស្ត្រី និងកុមារដើម្បីជ្រកកោណនៅពេលដែលពួកគេមានអារម្មណ៍ថាជីវិតរបស់ពួកគេស្ថិតក្រោមការគំរាមកំហែង ឬ ប្រសិនបើពួកគេបាននិងកំពុងរងការរំលោភបំពាន ឬជាជនរងគ្រោះពីការជួញដូរ ។
Seafarer	កម្មករចំណាកស្រុកដែលធ្វើការនៅលើទូក	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុកដែលត្រូវគេជួលឱ្យធ្វើការនៅលើនាវាដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងរដ្ឋបរទេសណាមួយ (ដែលរួមទាំងជាអ្នកនេសាទផងដែរ) ។
Seasonal workers	កម្មករធ្វើការតាមរដូវកាល	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលការងាររបស់ពួកគេពឹងផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌប្រចាំរដូវ និងអនុវត្តតែនៅក្នុងរដូវខ្លះតែប៉ុណ្ណោះ (មាត្រា 2(2)(b), អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីកិច្ចការពារសិទ្ធិពលករ ចំណាកស្រុក និងសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់ពួកគេទាំងអស់, ១៩៩០ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Secondary migration	ការធ្វើចំណាកស្រុកបន្ត	N/A	N/A	ការបន្តផ្លាស់ទីនៃជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេសផ្សេងណាមួយ ឆ្លាយពីសហគមន៍ ដែលជាកន្លែងពួកគេធ្លាប់រស់នៅពីមុនមក ។
Self-employed worker	កម្មករចំណាកស្រុកដែលធ្វើការរកកម្រៃដោយខ្លួនឯង	N/A	N/A	ពលករចំណាកស្រុក ដែលចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពផ្តល់កម្រៃ តែមិនមែននៅក្រោមកិច្ចសន្យាការងារ និងទទួលបានប្រាក់ចំណូល សម្រាប់ការរស់នៅរបស់ខ្លួនតាមរយៈសកម្មភាពនេះ ដែលជាធម្មតាត្រូវធ្វើការតែឯង ឬ ជាមួយសមាជិកដទៃទៀតនៅក្នុងគ្រួសាររបស់ខ្លួន និងសំដៅលើពលករចំណាកស្រុកផ្សេងទៀតណាម្នាក់ ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ធ្វើការរកកម្រៃដោយខ្លួនឯង អនុលោមតាមច្បាប់ ដែលនៅជាធរមានរបស់រដ្ឋណាមួយ អំពីកិច្ចព្រមព្រៀងការងារ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេ ឬ ពហុភាគី ។
Self-reliance	ការពឹងទៅលើខ្លួនឯង	Self-rely	Self-dependence	សមត្ថភាពរបស់បុគ្គល គ្រួសារ ឬ សហគមន៍ក្នុងការពឹងផ្អែកលើធនធានផ្ទាល់ខ្លួន (កម្លាំងកាយ មូលធនសង្គម និងធនធានធម្មជាតិ) ការវិនិច្ឆ័យ និងសមត្ថភាពដែលត្រូវការឱ្យមានជំនួយពីខាងក្រៅក្នុងកម្រិតអប្បបរមាក្នុងការបំពេញតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន និងដោយគ្មានពឹងផ្អែកលើសកម្មភាពនានាដែលធ្វើឱ្យបាត់បង់មូលដ្ឋានធនធានរបស់គ្រួសារ ឬ របស់សហគមន៍ដែលមិនអាចស្តារឡើងវិញបាននោះឡើយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Separated children	កុមារដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកថែរក្សា	N/A	N/A	កុមារដែលស្ថិតក្រោមការបំប្រែដោយមនុស្សពេញវ័យនៅក្នុងករណីអវត្តមានឪពុកម្តាយ ឬ អាណាព្យាបាល ជាធម្មតារបស់ពួកគេ ។
Sex industry	ឧស្សាហកម្មផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ផ្នែកមួយក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចដែលក្នុងនោះសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទ ការសំដែង និងរូបភាពនានា ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរកប្រាក់ចំណូល ។
Sex offender	អ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ជាបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ និងជាប់ចោទពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ឬ ដែលបានទទួលថាមានកំហុសដោយសារបទល្មើសទាក់ទងផ្លូវភេទ ។
Sex service	សេវាបម្រើផ្លូវភេទ	N/A	Sex industry	សេវាកម្មខាងផ្លូវភេទដែលផ្តល់ទៅឱ្យអតិថិជន ។
Sex tourism	ទេសចរណ៍ផ្លូវភេទ	N/A	N/A	ការធ្វើដំណើរដែលចាត់ចែងឡើងនៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ឬ មកពីក្រៅវិស័យនេះ ប៉ុន្តែប្រើប្រាស់រចនាសម្ព័ន្ធ និងបណ្តាញរបស់ខ្លួនក្នុងបំណងជាប់មន្តការធ្វើឱ្យមានទំនាក់ទំនងខាងផ្លូវភេទជាសក្តានុពលៈពាណិជ្ជកម្មពីសំណាក់អ្នកទេសចរជាមួយប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងទីដៅទេសចរណ៍នោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Sex worker	អ្នករកស៊ីផ្លូវភេទ	N/A	Sex provider, prostitute	បុគ្គលដែលធ្វើការនៅក្នុងឧស្សាហកម្មខាងផ្លូវភេទ ជាពិសេស បុគ្គលដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មខាងផ្លូវភេទ ។
Sexual and gender-based violence	អំពើហិង្សាទាក់ទងនឹងផ្លូវភេទ និងយេនឌ័រ	N/A	N/A	អំពើដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ ឬ ការរើចាប់ខាងរាងកាយ ប្រាជ្ញា ស្មារតី ឬ ខាងផ្លូវភេទ ការគំរាម កំហែងពីអំពើបែបនេះ ការ បង្ខិតបង្ខំ និងសកម្មភាពដទៃទៀតដែលបំបាត់សេរីភាព និង ដែលផ្ដោតលើបុគ្គលនានា ឬ ក្រុមមនុស្សដោយផ្អែកលើភាព ខុសគ្នានៃភេទ ។
Sexual Intercourse	ការរួមសមគ្គសង្វាស ការរួមភេទ	N/A	N/A	ជាអំពើនៃការបង្កើតឱ្យមានការបន្តពូជតាមផ្លូវភេទរវាង បុរស និងស្ត្រី ។
Sexual slavery	ទាសភាពផ្លូវភេទ	N/A	N/A	សំដៅលើការបង្ខិតបង្ខំដែលមានការចាត់ចែងមកលើក្រុម មនុស្ស ដែលគ្មានចេតនាបែបនេះ ឱ្យចូលទៅក្នុងទង្វើនានាខាង ផ្លូវភេទ ។ ទាសភាពខាងផ្លូវភេទ អាចរាប់បញ្ចូលទាសភាពខាង ផ្លូវភេទដែលមានម្ចាស់តែម្នាក់ ទាសភាពនៅក្នុងពិធីតាម ប្រពៃណី ដែលជូនកាលទាក់ទងទៅនឹងទម្លាប់នៅក្នុងប្រពៃណី ខាងសាសនា ទាសភាពសម្រាប់គោលបំណងជាបឋមមិនមែន ខាងផ្លូវភេទ ដែលសកម្មភាពខាងផ្លូវភេទជាពេលវេលាធម្មតា ឬ ពេលវេលាចារជាយប់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Short-term migrant	ជនចំណាកស្រុករយៈពេលខ្លី	N/A	N/A	បុគ្គលដែលចូលទៅក្នុងប្រទេសមួយ ក្រៅពីប្រទេសជាលំនៅដ្ឋាន ប្រក្រតីរបស់ខ្លួនសម្រាប់ការស្នាក់នៅយ៉ាងហោចណាស់រយៈពេល បីខែ ប៉ុន្តែមិនហួសពីមួយឆ្នាំ។ លើកលែងតែនៅក្នុងករណីដែលការ ចូលទៅក្នុងប្រទេសនោះ បានធ្វើឡើងក្នុងបំណងការកំសាន្ត ការ សម្រាកកាយ ការទៅលេងមិត្តភក្តិ ឬ សាច់ញាតិ ធ្វើការងារ ឬ ការ ព្យាបាលជំងឺ។ សម្រាប់កម្មវត្ថុនៃស្ថិតិ អំពីអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិ ប្រទេសដែលជាកន្លែងលំនៅដ្ឋានប្រក្រតីសម្រាប់ជនចំណាកស្រុក មួយរយៈខ្លី ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាប្រទេសជាទីដៅ នៅក្នុងអំឡុង ពេលពួកគេស្នាក់នៅ។
Signatory to a convention	ប្រទេសហត្ថលេខីនៃ អនុសញ្ញាណាមួយ	N/A	N/A	ប្រទេសដែលគាំទ្រដល់គោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ប៉ុន្តែមិនមាន ការប្តេជ្ញាតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីគោរពតាមមាត្រានានានៃអនុសញ្ញា នេះឡើយ រហូតដល់ច្បាប់ក្នុងប្រទេសនោះផ្តល់សេចក្តីប៉ាន់ស្មើ អនុសញ្ញានេះជាផ្លូវការ។ នៅក្នុងករណីដែលការចុះហត្ថលេខាតម្រូវ ឱ្យមានការផ្តល់សេចក្តីប៉ាន់ស្មើការទទួលយកការអនុម័តឯកភាពការចុះ ហត្ថលេខានោះមិនបង្កើតឱ្យមាន ការឯកភាពមតិ ដែលត្រូវជាប់ កាតព្វកិច្ចឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ នេះជាមធ្យោបាយ ក្នុងការបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ និងការសម្តែងឆន្ទៈរបស់រដ្ឋហត្ថលេខី ក្នុងការបន្តដំណើរ ការកសាងសន្និសីទនោះ។ ការចុះហត្ថលេខា គឺជាការបង្ហាញថា រដ្ឋហត្ថលេខីនឹងបន្តទៅផ្តល់សេចក្តីប៉ាន់ស្មើ ការទទួល យក ឬ ការអនុម័តឯកភាព។ វាក៏បង្កើតឱ្យមានកាតព្វកិច្ចដោយ ស្មោះត្រង់ផងដែរ ដើម្បីរារាំងពីអំពើនានាដែលអាចធ្វើឱ្យខូច កម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃសន្និសីទនោះ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Smuggler (of people)	អ្នករត់ពន្ធ (មនុស្ស)	Smuggle	N/A	អ្នករករឹដែលបញ្ជូនមនុស្សដោយជ្រោមជ្រែងឱ្យឈានដល់កិច្ចសន្យាជាមួយពួកគេ ដើម្បីបញ្ជូនជននោះដោយលើសច្បាប់ឆ្លងព្រំដែនរបស់រដ្ឋដែលមានការទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ។
Smuggling	អំពើរត់ពន្ធ	Smuggle	N/A	ការធ្វើលទ្ធកម្ម ដើម្បីបានដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលនូវផលប្រយោជន៍ជាប្រាក់ ឬ ជាសម្ភារៈផ្សេងទៀតពីការចូលដោយលើសច្បាប់នូវបុគ្គលណាម្នាក់ទៅក្នុងរដ្ឋភាគីមួយ ដែលបុគ្គលនោះមិនមានសញ្ជាតិនោះ ឬ មិនមានទីស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍នៅទីនោះទេ ។ ការរត់ពន្ធខុសត្តាពីការជួញដូរ ដោយពុំទាមទារឱ្យមានកត្តានៃការកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ការរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្សឡើយ ។
Solicitation	អំពើសួសទាញ/ហៅថ្មីៗ	Solicit	Ask, call	ទាក់ទង ឬ ចរចាជាមួយជនណាម្នាក់ ដើម្បីផ្តល់សេវាផ្លូវភេទដោយផ្តោះប្តូរប្រាក់ ។
Standard of proof	បទដ្ឋានគំរូនៃភស្តុតាង	N/A	N/A	កម្រិត ឬ សំដាប់នៃការផ្តល់នូវភាពជឿជាក់ពីភស្តុតាងដែលចាំបាច់នៅក្នុងករណីជាក់លាក់ណាមួយ ។ ដូចជា នៅក្នុងបរិបទនៃជនភៀសខ្លួនដែរ “មូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់” គឺជាបទដ្ឋាននៃបទភស្តុតាងនៅពេលបានប្រមាណ អំពីការភ័យខ្លាចពីការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Standard Operating Procedure (SOP)	វិធីប្រតិបត្តិបទដ្ឋាន	N/A	Standing Operating Procedure	សេចក្តីណែនាំលម្អិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរធ្វើឡើងដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវឯកភាពតែមួយក្នុងការបំពេញមុខងារជាក់លាក់ណាមួយ ។ ពាក្យនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងបរិបទផ្សេងៗគ្នាជាច្រើនដូចជាក្នុងវិស័យការពារជាតិ សុខាភិបាល ឬអប់រំជាដើម ។
Stateless person	ជនដែលគ្មានប្រទេស ជនដែលគ្មានសញ្ជាតិ	N/A	N/A	បុគ្គលម្នាក់ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាពលរដ្ឋនៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ នៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋនោះ (មាត្រា ១, អនុសញ្ញាអ.ស.ប ដែលទាក់ទងនឹងស្ថានភាពគ្មានរដ្ឋរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ឆ្នាំ ១៩៥៤) ។ ក្នុងន័យនេះ បុគ្គលដែលគ្មានរដ្ឋច្បាស់លាស់ ខ្វះសិទ្ធិ ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងសញ្ជាតិ ពោលគឺ កិច្ចការពារពីរដ្ឋតាមផ្លូវការទូត គ្មានសិទ្ធិបន្តស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋជាទីសំណាក់ និងគ្មានសិទ្ធិក្នុងការវិលត្រលប់មកវិញឡើយ នៅក្នុងករណីគាត់ធ្វើដំណើរ ។
Statelessness	ភាពគ្មានប្រទេស ភាពគ្មានសញ្ជាតិ	N/A	N/A	លក្ខខណ្ឌដែលមិនអាចបានចាត់ទុកថា ជាសញ្ជាតិណាមួយនៅក្រោមច្បាប់របស់រដ្ឋនានា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Street children	កុមារតាមចិញ្ចើមថ្នល់ កុមារអនាថា	N/A	N/A	កុមារអនាថា គឺកុមារដែលចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចខ្លះៗ ដែលរាប់ចាប់ពីការសុំទានរហូតដល់លក់របស់របរ ។ កុមារទាំងនោះភាគច្រើនវិលមកផ្ទះនៅចុងនៃថ្ងៃនីមួយៗ និងផ្តល់ប្រាក់ដែលខ្លួនរកបានសម្រាប់គ្រួសារ ។ ពួកគេអាចបានទៅរៀន និងរក្សាភាពជាសមាជិកក្នុងគ្រួសារ ។ ដោយសារតែលក្ខណៈផុយស្រួយនៃសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ នៅពេលណាមួយកុមារទាំងនេះ អាចជ្រើសយកការរស់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ដោយពឹងផ្អែកលើចំណូលបែបនេះ ។ កុមារអនាថា អាចជាកុមារដែលរស់តាមចិញ្ចើមថ្នល់ (ឬនៅក្រៅបរិយាកាសធម្មតារបស់គ្រួសារ ។ ទំនាក់ទំនងគ្រួសារអាចនៅមាន ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈទន់ខ្សោយ និងអាចកើតមានតែម្តងម្កាល ឬ ទៅតាមករណីខ្លះតែប៉ុណ្ណោះ ។
Supply	ការផ្គត់ផ្គង់	Supply	Provide	ការផ្តល់សម្ភារៈទៅតាមតម្រូវការ ឬ ភាពចាំបាច់នៅក្នុងករណីនៃការជួញដូរទំនិញត្រូវបានសំដៅលើការផ្គត់ផ្គង់មនុស្ស ។
Suspect	ជនសង្ស័យ	Suspect	Offender	បុគ្គលដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមានពិទ្ធិពីបទបទល្មើសណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Temporary protection	ការការពារបណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	នីតិវិធីដែលមានលក្ខណៈលើកលែងក្នុងការផ្តល់នូវកិច្ចការពារបន្ទាន់ ឬ បណ្តោះអាសន្នដល់ជននានា នៅក្នុងករណីដែលមានការហូរចូលយ៉ាងច្រើន ឬ ការបង្ហាញពីលក្ខខណ្ឌជិតមានការហូរចូលមនុស្សយ៉ាងច្រើនមកពីប្រទេសទីបី ដែលមិនអាចរើសត្រលប់ទៅប្រទេសដើម របស់ខ្លួនវិញ ជាពិសេស ប្រសិនបើគេឃើញមានហានិភ័យផងដែរ ដែលប្រព័ន្ធផ្តល់ការព្រឹក្សាការពារនឹងមិនអាចត្រួតត្រាការហូរចូលនេះ ដោយគ្មានកិច្ចពលកម្មអវិជ្ជមានមកលើប្រតិបត្តិការ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃជនពាក់ព័ន្ធ និងបុគ្គលដទៃទៀតដែលស្នើសុំកិច្ចការពារ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Threat	ការគំរាមកំហែង	Threaten	Menace	សំដៅទៅលើការគំរាមកំហែងជាក់ស្តែង និងដោយប្រយោល ដែលធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះមានការព្រួយបារម្ភអំពីការឈឺចាប់ផ្នែក រាងកាយ ឬ ផ្លូវចិត្ត ឬ គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗដែលកើតឡើងដល់ ខ្លួនឯង ឬ ដល់បុគ្គលទីបី ។ ករណីនេះមិនចាំបាច់ត្រូវឱ្យជន ល្មើសគំរាមជនរងគ្រោះ ឬ បុគ្គលទីបីដោយមានបង្កជារឿយសលើ រូបរាងកាយនោះទេ ពោលគឺ វាមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់បង្កើត ជាការគំរាមកំហែងក្នុងករណីដែលជនល្មើសគំរាមថា នឹងប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិមប្រឆាំងនឹងបុគ្គល ។ គេក៏អាចចាត់ទុក ជាករណីគំរាមកំហែងផងដែរនៅពេលដែលជនល្មើសគំរាមថា នឹងអនុវត្តសកម្មភាពតាមផ្លូវច្បាប់ណាមួយ ដើម្បីសម្រេចបាន នូវការប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសរបស់ខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ ជនល្មើសឱ្យ ប្រាក់ទៅជនរងគ្រោះខ្ចីហើយគំរាមជនរងគ្រោះ ឱ្យបំពេញ កាតព្វកិច្ចសងបំណុលដោយជនល្មើសធ្វើនេះក្នុងគោលដៅប្រព្រឹត្ត បទល្មើសណាមួយដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ប្រឆាំងការជួញដូរ មនុស្ស ឬ ជនល្មើសគំរាមថ្មីទៅអាជ្ញាធរអំពីស្ថានភាព អន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់របស់ជនរងគ្រោះ ដោយជនល្មើស ប្រើប្រាស់ការគំរាមនេះ ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដែល មានចែងក្នុងច្បាប់ប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Torture	ការធ្វើទារុណកម្ម	Torture	Maltreat	អំពើណាមួយដែលការឈឺចាប់ និងការរងគ្រោះធ្ងន់ធ្ងរ ទោះជាមកលើរាងកាយ ឬ ប្រាជ្ញាត្រូវបានធ្វើឡើងមកលើបុគ្គលណាម្នាក់ ដោយចេតនាក្នុងបំណងទទួលបានព័ត៌មាន ឬ ចម្លើយសារភាពពិតគាត់ និង/ឬពិជនទីបី ដោយជំរុញឱ្យគាត់ធ្វើអំពើមួយដែលរូបគាត់ ឬ បុគ្គលទីបីបានប្តេជ្ញាធ្វើ ឬ សង្ស័យថា ត្រូវបានអនុវត្ត ឬ សម្ងាត់ភាព ឬ បង្ខិតបង្ខំគាត់ ឬ បុគ្គលទីបី ឬ ដើម្បីហេតុផលណាមួយ ដោយផ្អែកលើការរើសអើងណាមួយនៅពេលដែលការឈឺចាប់ ឬ ការរងគ្រោះបែបនេះបានកើតឡើង ដោយសារ ឬ នៅក្នុងពេលមានការបោះពុម្ព ឬ ដោយមានការយល់ច្រឡំ ឬ ការស្រុះស្រួលពីមន្ត្រីសាធារណៈ ឬ បុគ្គលផ្សេងទៀត ដែលធ្វើការក្នុងតំណែងជាមន្ត្រីរដ្ឋការ ។ វាមិនរាប់បញ្ចូលការឈឺចាប់ ឬ ការរងគ្រោះ ដែលកើតចេញពីទម្រង់ណាមួយនៃការហាមឃាត់ ឬ ព្រឹត្តិការណ៍ស្របច្បាប់ ដែលកើតឡើងស្របជាមួយគ្នា ឬ ដែលជាឧបត្តិហេតុ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Total migration/ net migration	ចំនួនសរុបនៃការធ្វើ អន្តរាគមន៍ស្រូវស្រែ និង ទេសន្តរប្រវេសន៍/ផលជីក រវាងចំនួនអន្តរាគមន៍ស្រូវស្រែ និងចំនួនទេសន្តរប្រវេសន៍	N/A	N/A	ចំនួនសរុបនៃទេសន្តរប្រវេសន៍ គឺជាផលបូកចំនួននៃជនអន្តរាគមន៍ស្រូវស្រែសរុប ដែលបានមកដល់ ឬ ចូលប្រទេសមួយ និងចំនួនជននិរទេសប្រវេសន៍ ដែលបានចេញ ឬ ចាប់ផ្តើមចេញពីប្រទេសមួយ និងខុសគ្នាពីទេសន្តរប្រវេសន៍សុទ្ធ ឬ តុល្យភាពនៃទេសន្តរប្រវេសន៍ ដែលជាផលដករវាងចំនួនអ្នកមកដល់ និងអ្នកចេញដំណើរ ។ តុល្យភាពនេះត្រូវបានគេហៅថា អន្តរាគមន៍ស្រូវស្រែនៅពេលដែលចំនួនអ្នកចាកចេញច្រើនជាងអ្នកមកដល់ ។
Trade unions	សហជីព	N/A	N/A	គឺជាការរួបរួមគ្នានៃកម្មករ ដែលប្រមូលផ្តុំជាមួយគ្នា ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរួមនៅក្នុងវិស័យសំខាន់ៗ ដូចជា ប្រាក់កម្រៃ ម៉ោងធ្វើការ និងលក្ខខណ្ឌការងារ ។
Trafficker	ឈ្មួញជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	អន្តរការី ដែលបញ្ជូនមនុស្សទៅកន្លែងទី១ដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតតាមរយៈការរំលោភ ការបង្ខិតបង្ខំ និង/ឬ ទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ។ គោលបំណងរបស់អ្នកជួញដូរ គឺកេងប្រវ័ញ្ចន៍ពីបុគ្គលណាម្នាក់ និងដើម្បីទទួលបានផលចំណេញ ឬ ផលប្រយោជន៍ពីការកេងប្រវ័ញ្ចន៍ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Trafficking in person	ការជួញដូរមនុស្ស	Traffic	N/A	ការជ្រើសរើស ការបញ្ជូន ការផ្ទេរ ការផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅ ឬ ការទទួលយកបុគ្គលនានាតាមរយៈ ការគំរាមកំហែង ឬការប្រើកម្លាំង ឬ ទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការបង្ខិតបង្ខំ ដោយសារការចាប់ពង្រត់ ឬ ការឆោក ការបោកប្រាស់ ការបំពានដោយអំណាច ឬ ជំហរទន់ខ្សោយ ឬ ការផ្តល់ ឬ ការទទួលកម្រៃ ឬ ផលប្រយោជន៍ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការរក្សាភាពពិតប្រាកដណាម្នាក់ ដែលមានអំណាចត្រួតត្រាលើបុគ្គលផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងកេងប្រវ័ញ្ចន៍។ និយមន័យ នៅក្នុងពិធីសារ អ.ស.ប ស្តីពីការរត់ពន្ធនៃអនុសញ្ញាស្តីពីឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គ ការចាត់តាំង ក៏តម្រូវឱ្យមានគោលបំណងពីខាងអ្នកជួញដូរផងដែរ។ ប្រសិនបើបុគ្គលណាម្នាក់រងការរត់ពន្ធ ហើយអ្នករត់ពន្ធមានចេតនាខ្លះៗក្នុងការកេងប្រវ័ញ្ចន៍លើបុគ្គលម្នាក់ ក្នុងករណីនោះ មានសញ្ញានៃការជួញដូរហើយ។ ប្រសិនបើអ្នករត់ពន្ធមានបំណងត្រឹមតែជួយបុគ្គលម្នាក់ក្នុងការគេចចេញពីអំណាចត្រួតត្រានៃច្បាប់អន្តោប្រវេសន៍របស់ប្រទេសមួយក្នុងករណីនោះ ពុំមានសញ្ញានៃការជួញដូរឡើយ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Transient	កម្មករជំនាញធ្វើការក្នុងរយៈពេលខ្លី	N/A	N/A	កម្មករឯកទេស ឬ កម្មករជំនាញ ដែលផ្លាស់ទីពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ហើយជាញឹកញាប់ក្នុងនាមជានិយោជិតអន្តរជាតិ និង/ឬចូលរួមនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនរកស៊ីរួមគ្នា ។ ជាអ្នកដែលស្នាក់នៅតែក្នុងរយៈពេលខ្លី ។ “ពលករគោចរ” ។
Transit	សំចត់ពេលធ្វើឆ្លងកាត់ប្រទេសណាមួយ	N/A	N/A	ការឈប់បណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងដំណើរមួយក្នុងរយៈពេលខ្លីៗ គ្នានៅក្នុងពេលកំពុងធ្វើដំណើររវាងប្រទេសចំនួនពីរ ឬ ច្រើន ដោយចៃដន្យ ដើម្បីបន្តដំណើររបស់ខ្លួន ឬ ដោយចេតនាក្នុងការប្តូរជើងយន្តហោះ ឬ ចូលរួមនៅក្នុងជើងយន្តហោះដដែល ឬ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនផ្សេងទៀត ។
Transit camp	ទីសំចត់	N/A	N/A	កន្លែងមួយ ដែលយ៉ាងហោចណាស់មានសម្ភារៈសម្រាប់ការស្នាក់នៅពេលឈប់ជាកន្លែង ដែលជនភៀសខ្លួនត្រូវបានប្រមូលផ្តុំមុននឹងបញ្ជូនទៅរកកន្លែងតាំងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ ។
Transit passengers	អ្នកដំណើរដែលធ្វើសំចត់រង់ចាំធ្វើដំណើរបន្តទៅប្រទេសទីបី	N/A	N/A	បុគ្គលនានាដែលមកដល់រដ្ឋមួយ ពីប្រទេសផ្សេងទៀតនៅក្នុងពេលឈប់សំចត់មុននឹងទៅដល់ទីដៅមួយផ្សេងទៀត (ទីបី) និងនៅទូទាំងអំឡុងពេលសំចត់ទាំងមូល(រហូតដល់រយៈពេលអតិបរមា ២៤ ម៉ោង គិតពីពេលមកដល់) ឬ នៅតាមកំពង់ផែ ឬ ព្រលានយន្តហោះ កន្លែងដែលមានសន្តិសុខមួយ ឬ នៅក្នុងកន្លែងឃុំគ្រងរបស់នគរបាល ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Transition	អន្តរកាល	N/A	N/A	រយៈពេលមួយនៅក្នុងវិបត្តិនៅពេលដែលជំនួយការពីខាងក្រៅមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការគាំទ្រ ឬ គូសបញ្ជាក់អំពីបទល្មើសបំប៉ន ឬ ដំណើរការសន្តិភាពដែលនៅផ្ទុយស្របនោះឡើយ ដោយជួយបង្កើតលក្ខខណ្ឌនានា ដើម្បីធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ យុត្តិធម៌ និងសមធម៌សង្គម ។
Transnational crime	ឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន	N/A	N/A	សំដៅលើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលប្រព្រឹត្តឡើងឆ្លងប្រទេស ។
Transnational marriage	អាពាហ៍ពិពាហ៍ឆ្លងដែន	N/A	N/A	គឺជាអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងមនុស្សមកពីប្រទេសខុសគ្នា ។ បញ្ហាពិសេសដែលមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា ដែលកើតឡើងនៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងមនុស្សមកពីប្រទេសខុសគ្នា ដែលរួមទាំងអ្នកដែលមានសញ្ជាតិ ឬ វប្បធម៌ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដែលបន្ថែមភាពសំបុក និងការលំបាកនៅក្នុងទំនាក់ទំនងទាំងនេះផងដែរ ។
Transportation	ការដឹកជញ្ជូន	Transport	N/A	ការបញ្ជូនទំនិញ ឬ មនុស្សពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត ដោយមានអ្នកដឹកជញ្ជូន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Travel document	ឯកសារធ្វើដំណើរ	N/A	N/A	ពាក្យទូទៅមួយដែលសំដៅលើឯកសារទាំងអស់ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ អំពីអត្តសញ្ញាណក្នុងបំណងនៃការចូលទៅក្នុងប្រទេសណាមួយផ្សេង ។ លិខិតឆ្លងដែន និងទិដ្ឋាការគឺជាទម្រង់ឯកសារដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទូទៅបំផុតសម្រាប់ជាឯកសារធ្វើដំណើរ ។ រដ្ឋខ្លះក៏ទទួលស្គាល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ ឯកសារផ្សេងទៀតផងដែរ ។
Treaty	សន្ធិសញ្ញា	N/A	N/A	កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវការមួយ ជាពិសេស រវាងរដ្ឋនានា ដែលបង្កើតឱ្យមានកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ រវាងភាគីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ សន្ធិសញ្ញា គឺជាប្រភពមួយនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ។
T-Visa	ទិដ្ឋាការបណ្តោះអាសន្ន	N/A	N/A	ទិដ្ឋាការបណ្តោះអាសន្នមួយ ដែលជនរងគ្រោះពីការជួញដូរអាចដាក់ពាក្យសុំបាន ។ អ្នកកាន់ទិដ្ឋាការបណ្តោះអាសន្នបែបនេះអាចដាក់ពាក្យសុំសិទ្ធិស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់រយៈពេលបីឆ្នាំ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Undocumented migrant	ជនចំណាកស្រុកដែលមិនមានលិខិតស្នាមត្រឹមត្រូវក្នុងការចូលស្នាក់នៅ ឬ ធ្វើការក្នុងប្រទេសមួយ	N/A	Irregular migrant	កម្មករចំណាកស្រុក ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលពុំបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យចូលស្នាក់នៅ ឬ បានចូលរួមនៅក្នុងការងារក្រោមស្ថានភាពមិនស្របច្បាប់នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ។
Unemployment	ភាពអត់ការងារធ្វើ	N/A	Joblessness	គឺនៅក្នុងពេលដែលបុគ្គលម្នាក់អាចធ្វើការ និងសព្វថ្ងៃកំពុងស្វែងរកការងារ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះ ពុំមានការងារធ្វើនៅឡើយ ។ តាមធម្មតា វត្តមាននៃភាពគ្មានការងារធ្វើត្រូវបានវាស់ដោយប្រើប្រាស់អត្រាភាពគ្មានការងារធ្វើ ដែលត្រូវបានឱ្យនិយមន័យថាជាភាគរយនៃចំនួនកម្លាំងពលករ ដែលជាអ្នកគ្មានការងារធ្វើ ។
United Nations Convention on the Rights of the Child	អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិកុមារ	N/A	N/A	សំដៅលើ CRC ឬ UNCRC, គឺជាអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលកំណត់អំពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនយោបាយ និងសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌របស់កុមារ ។ ប្រទេសដែលផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនេះត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចក្រោមអនុសញ្ញាអន្តរជាតិក្នុងការទទួលស្គាល់សិទ្ធិទាំងនេះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Uprooted people	ជនដែលត្រូវបង្ខំឱ្យចាកចេញពីលំនៅឋាន	N/A	N/A	អ្នកដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យចាកចេញពីសហគមន៍របស់ខ្លួន អ្នកដែលភៀសខ្លួនចេញដោយសារតែការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងសង្គ្រាម អ្នកដែលបានធ្វើឯករាជ្យស្រុក ដោយសារការបង្ខំពីព្រោះតែមហន្តរាយចំពោះបរិស្ថាន និងអ្នកដែលត្រូវបានបង្ខំឱ្យស្វែងរកការទ្រទ្រង់នៅក្នុងទីក្រុងមួយ ឬ នៅក្រៅប្រទេស ដោយសារតែពួកគេមិនអាចរស់នៅបានក្នុងប្រទេស ។
Use of force	ការប្រើកម្លាំង	N/A	N/A	សំដៅលើការប្រើប្រាស់កម្លាំងរាងកាយ (កម្លាំងបាយ) ឬ កម្លាំងផ្នែកស្មារតី ដើម្បីប្រឆាំងទៅនឹងឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះ ។ ការប្រើកម្លាំងនៅក្នុងអំពើជួញដូរមនុស្សមិនចាំបាច់ត្រូវថា ទាល់តែជនល្មើសប្រើប្រាស់ហិង្សា ឬ ជនរងគ្រោះត្រូវទទួលបានរបួសដោយសារការប្រើកម្លាំងនោះទេ ។ ឧទាហរណ៍ ករណីជនល្មើសចាប់បុគ្គលណាម្នាក់ ហើយច្រាន ឬ ទាញបុគ្គលនោះ ។ ករណីនេះ អាចចាត់ទុកថា ជាការប្រើកម្លាំងទោះបីជាជនរងគ្រោះមិនមានការឈឺចាប់ និងរងរបួសដោយសារអំពើនេះក៏ដោយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Vessel	កប៉ាល់នាវាធំៗ	N/A	Water craft, Boat.	មធ្យោបាយបែបណាមួយសម្រាប់ធ្វើដំណើរនៅលើទឹក ដែលរួមទាំងមធ្យោបាយអចល័ត និងយន្តហោះដែលប្រើប្រាស់ ឬដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូននៅលើទឹក លើកលែងតែនាវាចំបាំង កងនាវាជំនួយ ឬ នាវាផ្សេងទៀតដែលជាប់បស់ ឬ ប្រតិបត្តិការ ដោយរដ្ឋាភិបាល និងត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់សេវាកម្មមិនមែនពាណិជ្ជកម្មពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងខណៈនេះ ។
Victim-friendly approach	វិធីសាស្ត្រជនរងគ្រោះមេត្រី វិធីសាស្ត្រអនុគ្រោះដល់ជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	វិធីដែលយកជនរងគ្រោះចេញពីដំណើរការនៃការឃាត់ទុកការឃុំឃាំង ការនិរទេស ឬ ការបណ្តេញចេញ និងបញ្ជូនពួកគេទៅក្នុងបរិយាកាសមួយក្រោមកិច្ចការពារ និងជំនួយដែលធានាសុវត្ថិភាព និងផ្តល់ដល់ពួកគេនូវការស្តារស្ថានភាពឡើងវិញ ។
Victim identification	ការកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	សំដៅលើដំណើរការនៃការធ្វើអត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ ដោយការជួញដូរពិការធ្វើចំណាកស្រុកដោយបង្ខំ ។
Victim of human trafficking	ជនរងគ្រោះដោយអំពើជួញដូរមនុស្ស	N/A	N/A	បុគ្គលដែលជាជនរងគ្រោះដោយសារឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការជួញដូរមនុស្ស ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Victim services	សេវាជួយដល់ជនរងគ្រោះ	N/A	N/A	សំដៅលើសេវាកម្មជួយជនរងគ្រោះពីការជួញដូរមនុស្ស ។ សេវាកម្មនេះ អាចរាប់បញ្ចូលការផ្តល់ទីជម្រកការផ្តល់នូវការប្រឹក្សា អភិវឌ្ឍន៍ជីវភាព និងការទប់ស្កាត់ និងសកម្មភាពការពារដទៃទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ។
Violence against women	អំពើហិង្សាលើស្ត្រី	N/A	N/A	សកម្មភាពណាមួយនៃអំពើហិង្សាដែលទាក់ទងនឹងភេទខុសគ្នាដែលនាំឱ្យ ឬ ទំនងជានឹងនាំឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់មកលើរាងកាយផ្លូវភេទ ឬ ចិត្តសាស្ត្រ ឬ ការឈឺចាប់មកលើស្ត្រី ដែលរួមទាំងការគំរាមកំហែងពីអំពើបែបនោះ ការបង្ខំឱ្យបង្ខំ ឬ ការបំបិទសេរីភាពដោយបំពាន បើទោះជាគេឡើងនៅក្នុងជីវភាពសាធារណៈ ឬ ជីវិតឯកជនក៏ដោយ ។
Visa	ទិដ្ឋាការ	N/A	N/A	ការគាំទ្រដោយមន្ត្រីស្ថានកុងស៊ុលនៅលើលិខិតឆ្លងដែន ឬ វិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដែលបង្ហាញថា មន្ត្រីនោះនៅក្នុងពេលចេញការបញ្ជាក់នេះ គាត់ជឿថាអ្នកកាន់លិខិតឆ្លងដែននោះស្ថិតក្នុងជំពូកជនបរទេស ដែលអាចអនុញ្ញាតតាមច្បាប់ដើម្បីចូលក្នុងប្រទេស ។ ទិដ្ឋាការមួយកំណត់អំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យអំពីការអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅក្នុងរដ្ឋណាមួយ ។ បទពិសោធន៍ជាអន្តរជាតិកំពុងឈានទៅទិដ្ឋាការដែលម៉ាស៊ីនអាចអានបានដែលស្របគ្នាជាមួយបទដ្ឋានរបស់ ICAO (អង្គការអាកាសចរណ៍ស៊ីវិលអន្តរជាតិ) ដែលបោះត្រានៅលើស្លាកសញ្ញាដោយបង្ហាញពីរូបភាពបញ្ជាក់អំពីសន្តិសុខ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Voluntary migration	ចំណាកស្រុកដោយស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	បន្ទាស់ទីដោយចេតនានៃបុគ្គលម្នាក់ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយផ្សេងទៀត ។
Voluntary repatriation	ការធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ដោយស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	ការវិលត្រឡប់នៃបុគ្គលម្នាក់ទៅប្រទេសដើមវិញ ដោយសារតែសេរីភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន ។
Voluntary return	ការវិលត្រឡប់មកប្រទេសដើមវិញដោយស្ម័គ្រចិត្ត	N/A	N/A	ការវិលត្រឡប់ក្រោមជំនួយ ឬ ដោយខ្លួនឯងទៅកាន់ប្រទេសដើមវិញប្រទេសសំចៃ ឬ ទៅប្រទេសទីបី ដោយផ្អែកលើសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើសដើម្បីវិលត្រឡប់ ។
Vulnerable	ដែលងាយរងគ្រោះ	N/A	N/A	ភាពទន់ខ្សោយនៃបុគ្គលម្នាក់ខាង រាងកាយ ប្រាជ្ញា ឬ សង្គម ដោយមិនអាចបំពេញតម្រូវការចាំបាច់ជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ហើយក្នុងន័យនេះ ត្រូវការឱ្យមានជំនួយជាក់លាក់ ។
Vulnerable group	ក្រុមដែលងាយរងគ្រោះ	N/A	N/A	ក្រុម ឬ វិស័យណាមួយនៅក្នុងសង្គម ដែលប្រឈមហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការស្ថិតក្រោមអំពើហិង្សា គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ឬ គ្រោះមហន្តរាយខាងបរិស្ថាន ឬ ការលំបាកខាងសេដ្ឋកិច្ចជាងក្រុមដទៃទៀតនៅក្នុងរដ្ឋនោះ ។ ក្រុមណាមួយ ឬ វិស័យណាមួយក្នុង សង្គម (ដូចជា ស្ត្រី កុមារ និងមនុស្សចាស់) ដែលប្រឈមហានិភ័យខ្ពស់នៅក្នុងពេលមានជម្លោះ ឬវិបត្តិ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Waiver	ការលះបង់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត (ជាពិសេសសិទ្ធិ)	N/A	Relinquishment, abandonment	ការលះបង់ ឬ ការបោះបង់ចោលដោយស្ម័គ្រចិត្ត ការសំដែង ឬ បង្ហាញន័យមិនច្បាស់លាស់អំពីសិទ្ធិស្របច្បាប់ ឬ ផលប្រយោជន៍ ។ ច្បាប់ស្តីពីទេសន្តប្រវេសន៍ អាចចែងអំពី លក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ខ្លះៗ ឬ មូលដ្ឋាននៃការមិនអនុញ្ញាតឱ្យចូល មិនអាចយកមកអនុវត្តនៅក្នុងករណី ជាក់លាក់ខ្លះ ដែលអាច ជឿទុកចិត្តបាន ដែលផ្តល់ឱ្យអាជ្ញាធរសមស្របនូវសមត្ថកិច្ច ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យអំពីថាត្រូវអនុគ្រោះសម្រាប់លក្ខខណ្ឌ នោះដែរឬទេនៅក្នុងករណីជាក់លាក់ ។
Witness	សាក្សី	Witness	N/A	អ្នកដែលមានចំណេះដឹងផ្ទាល់ខ្លួនអំពីព្រឹត្តិការណ៍ជាក់លាក់ ឬ ស្ថានភាពខ្លះដោយសារតែបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ។ នៅក្នុង បរិបទខាងផ្នែកច្បាប់ បុគ្គលម្នាក់ដែលមានចំណេះដឹងបែបនេះ ដែលមានគុណវុឌ្ឍិស្របច្បាប់ ដើម្បីបង្ហាញអំពីចំណេះដឹងនេះ នៅក្នុងតុលាការ ។ ការសង្កេតព្រឹត្តិការណ៍ ឬ សកម្មភាពខ្លះៗ ។ នៅក្នុងបរិបទច្បាប់ការសង្កេតលើការប្រតិបត្តិតាមបរិច្ឆេទ ច្បាប់ ដូចជា កិច្ចព្រមព្រៀង ឬ កិច្ចសន្យា ។ កម្មករនៅសមុទ្រ ក្រៅ ។ ពលករចំណាកស្រុកដែលធ្វើការនៅលើសំណង់ក្នុង សមុទ្រក្រៅ ដែលជាកន្លែងស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ រដ្ឋមួយ ដែលមិនមែនជាប្រទេសសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Working permit	លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការងារ	N/A	N/A	ឯកសារច្បាប់មួយដែលផ្តល់ការអនុញ្ញាតដែលចាំបាច់ ដើម្បីអាចជួលពលករចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេសដែលពលករនោះស្នាក់នៅ ។
Worst forms of child labor	ទម្រង់ធ្ងន់ធ្ងររបស់ពលកម្មកុមារ	N/A	N/A	គ្រប់ទម្រង់នៃទោសភាព ឬ ការប្រព្រឹត្តដែលដូចគ្នានឹងទោសភាព (ដូចជា ការលក់ និងការជួញ ដូរកុមារ ការលក់ខ្លួន ដើម្បីដោះបំណុល និងការងារដោយបង្ខំ ឬ ជាប់កាតព្វកិច្ច ដែលរួមទាំងការកេណ្ឌកុមារដោយបង្ខំ ឬ ដែលជាប់កាតព្វកិច្ចសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ) ការប្រើប្រាស់សញ្ញាកម្ម ឬ ការផ្តល់កុមារសម្រាប់បម្រើក្នុងពេលស្ងាត់ ដើម្បីផលិតរូបភាពអាសអាភាស ឬ សម្រាប់ការសំដែងទិដ្ឋភាពអាសអាភាស ការប្រើប្រាស់ការធ្វើលទ្ធកម្ម ឬ ការផ្តល់កុមារសម្រាប់សកម្មភាពលើសច្បាប់ ជាពិសេស សម្រាប់ការផលិត និងការជួញដូរគ្រឿងញៀន ដូចមានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ ឬ កិច្ចការដទៃផ្សេងទៀតដែលតាមលក្ខណៈរបស់វា ឬ កាលៈទេសៈដែលក្នុងនោះកិច្ចការនោះត្រូវបានអនុវត្ត ដែលទំនងជាបង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះសុខភាព សុវត្ថិភាព សីលធម៌របស់កុមារ ។

សង្ខេបពាក្យ ចិត្តវិទ្យា

GLOSSARY ON PSYCHOLOGY

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Acute stress	ការគាត់តឹងចិត្តស្រួចស្រាវ	N/A	N/A	គឺជាអារម្មណ៍រំជើបរំជួលក្នុងមួយរយៈពេល ហើយវាមានលំនាំដែលវាកើតមាននិងបាត់ទៅវិញរហ័សលាស់ ។
Addiction	ការញៀន	N/A	N/A	គឺជាស្ថានភាពមួយ ដែលបុគ្គលម្នាក់ត្រូវការត្រឡប់មកវិញ ដើម្បីការពារខ្លួនគាត់កុំអោយមានប្រតិកម្មផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តនៅពេលដែលគាត់មិនបានប្រើប្រាស់វា ហើយវាជាសញ្ញាណនៃការពឹងផ្អែកលើគ្រឿងញៀន ។
Aggression	អាកប្បកិរិយាចំពោះបំពាន	N/A	N/A	គឺជាអាកប្បកិរិយាដែលអាចបង្កជាបុស្ចុវចិត្ត ឬ ផ្លូវកាយទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត។
Agoraphobia	ជំងឺខ្លាចទីសាធារណៈ ឬ ទីវាលធំទូលាយ	N/A	N/A	គឺជាការខ្លាចនៅពេលដែលកំពុងនៅទីសាធារណៈ ឬ ទីវាលដែលពិបាកនិងគេចចេញ ឬដែលនឹងអាចនាំអោយអាក្រក់មុខ ។
Amnesia	បញ្ហាភ្លេចភ្លាំង	N/A	N/A	គឺជាការបាត់បង់ការចងចាំ ដែលបណ្តាលមកពីរបួសផ្លូវកាយ ជំងឺផ្សេងៗ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ឬ ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត ។
Anxiety	ការថប់បារម្ភ	N/A	N/A	គឺជាប្រតិកម្មអារម្មណ៍ ដែលបណ្តាលមកពីការទទួលដឹងជាមុនថាមានទំនាស់កើតមានឡើង ហើយដែលវាមិនដឹងត្រូវបានដឹង ។
Attachment	ការជំពាក់ចិត្ត	N/A	N/A	ជាអារម្មណ៍ភ្ជាប់គ្នារវាងកូន និងអាណាព្យាបាលដែលមើលថែគេជាប្រចាំ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Attention	បម្រុងប្រយ័ត្ន	N/A	N/A	ការផ្ដោតការព្យាករណ៍លើព័ត៌មានណាមួយ ។
Attitude	ឥរិយាបថ	N/A	N/A	គឺជាបែបបទដែលបានរៀន ហើយមានភាពស្ថិតស្ថេរមិនប្រក្រតីកម្មទៅនឹងមនុស្ស ទស្សនៈ និងព្រឹត្តិការណ៍តាមការវាយតម្លៃ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Behavior	អាកប្បកិរិយា	N/A	N/A	គឺជាសកម្មភាព ដែលអង្គសរីរាង្គមានជីវិតមួយបត់បែនទៅតាម មជ្ឈដ្ឋានរស់នៅរបស់ខ្លួន
Behavior modification	កំណែប្រែអាកប្បកិរិយា	N/A	N/A	គឺជាប្រព័ន្ធគោលការណ៍នៃការរៀនសូត្រដែលបានប្រើ ដើម្បី បង្កើននូវអាកប្បកិរិយាដែលចង់បាន និង/កាត់ បន្ថយនូវ អាកប្បកិរិយាដែលមានបញ្ហា ។
Bipolar disorder	ជំងឺប៉ាយប៉ូល្យា	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវអារម្មណ៍ ដែលធ្វើអោយអារម្មណ៍មានការផ្លាស់ប្តូរ ឆ្លាស់គ្នារវាងអារម្មណ៍ ធ្លាក់ទឹកចិត្ត និងសប្បាយរីករាយជ្រួល ដោយមិនមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ (mania) ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Catharsis	ការជំរះចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាការបញ្ចេញនូវអារម្មណ៍ដែលមានខ្លាំង ប៉ុន្តែជាការទប់ មិនអោយមានការរំជួលចិត្ត ។
Clinical psychologist	ចិត្តវិទូផ្នែកគ្លីនិក	N/A	N/A	គឺជាបុគ្គលដែលមានសញ្ញាបត្របណ្ឌិតផ្នែកចិត្តវិទ្យា ហើយ ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីរបៀបធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ និងព្យាបាលបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ។
Clinical social worker	បុគ្គលិកសង្គមកិច្ចផ្នែកគ្លីនិក	N/A	N/A	គឺជាអ្នកវិជ្ជាជីវៈសុខភាពផ្លូវចិត្ត ដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញជាពិសេសមួយដោយផ្ដោតលើបរិបទសង្គមនៃបញ្ហា របស់អ្នកជំងឺ ។
Cognition	ពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាដំណើរការនៃការយល់ដឹងរួមមាន ការចូលរួម ការនឹក បើកឡើងវិញ និងភាពសមហេតុផលរួមទាំងអត្ថន័យនៃ ដំណើរការ ដូចជាទស្សនាទាន និងលំនឹក ។
Cognitive behavior modification	វិធីសាស្ត្រកែតម្រូវ អាកប្បកិរិយា និងពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រព្យាបាលមួយ ដែលបានដាក់បញ្ចូលពុទ្ធិដែល ផ្ដោតទៅលើការគិតជាមួយនឹងអត្តចរិត ដែលមានឥទ្ធិពលទៅ ដល់ទឹកចិត្ត និងប្រតិកម្មជាមួយឥរិយាបថ ដោយផ្ដោតលើការ ផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្ត តាមរយៈការកែតម្រូវការពង្រឹងកត្តា ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Cognitive development	ការវិវត្តន៍នៃពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាដំណើរនៃការវិវត្តន៍នៃការដឹងរួមមាន : ការស្រមៃស្រមៃ ប្រក្សក្សារមូល ភាពសមហេតុផល និងការដោះស្រាយបញ្ហា ។
Cognitive dissonance	ការមិនចុះសម្រុងគ្នានៃពុទ្ធិ	N/A	N/A	វាជាទ្រឹស្តី ដែលភាពតានតឹងបង្កើតឡើងដោយមានផលមិនចុះសម្រុងគ្នានៃពុទ្ធិ ។
Cognitive therapy	ការព្យាបាលតាមបែបពុទ្ធិ	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រក្នុងការព្យាបាលផ្លូវចិត្តមួយ ដែលមានគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរអារម្មណ៍ និងអាកប្បកិរិយា ដោយការផ្លាស់ប្តូរប្រៀបដែលអតិថិជនគិត ឬយល់ឃើញអំពីបទពិសោធន៍សំខាន់ៗក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ ។
Comorbidity	ជំងឺពីរ ឬ ច្រើនរួមគ្នា	N/A	N/A	គឺជាបទពិសោធន៍មួយដែលកើតមានជំងឺច្រើនលើសពីមួយក្នុងពេលដំណាលគ្នា ។
Compliance	ការប្រព្រឹត្តតាម	N/A	N/A	គឺជាការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាដោយទៅតាមការស្នើសុំរបស់ដៃគូរពិភាក្សា ។
Contingency management	ការគ្រប់គ្រងតាមបែបការព្រមព្រៀង	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រនៃការព្យាបាលមួយដែលបានផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ដោយការកែតម្រូវផលវិបាករបស់វា ។
Coping	វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយ	N/A	N/A	គឺជាដំណើរការនៃការដោះស្រាយជាមួយនឹងតំរូវការផ្នែកខាងក្នុង ឬ ខាងក្រៅ ដែលត្រូវបានយល់ឃើញថា កំពុងតែបានគំរាមគំហែង ឬ សន្ទប់ខ្លាំង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Delusions	ការកាន់គំនិត	N/A	N/A	ការដែលនៅតែមានជំនឿមិនត្រឹមត្រូវ ឬ មិនសមហេតុផល ទោះបីជាមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ដើម្បីជំទាស់ក៏ដោយ ។
Dissociative amnesia	ការភ្លេចខ្លាំងដ៏ធ្ងន់	N/A	N/A	គឺជាអសមត្ថភាពក្នុងការចងចាំនូវបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន សំខាន់ៗដោយមិនរាប់បញ្ចូលការមិនអាចបំពេញ មុខងារផ្សេងៗផ្នែកសរីរាង្គកាយ ។
Dissociative disorder	ជំងឺចំណោងចែក បុគ្គលិកលក្ខណៈ	N/A	N/A	គឺជាជំងឺបុគ្គលិកលក្ខណៈ មួយដែលកត់សម្គាល់តាមរយៈបុគ្គល មានការរំខានក្នុងការដាក់បញ្ចូលគ្នានូវអត្តសញ្ញាណលើនឹក ឬ ញាណ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Emotion	ការរំជួលចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាលំនាំនៃការផ្លាស់ប្តូរដ៏ស្មុគស្មាញមួយ រួមមានការរំជើបរំជួលផ្នែករាងកាយ អារម្មណ៍ ដំណើរការពុទ្ធិ និងប្រតិកម្មរបស់អាកប្បកិរិយាកើតមាន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពដែលបុគ្គលនោះយល់ឃើញថាមានសារៈសំខាន់ចំពោះគាត់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Fear	ការភ័យខ្លាច	N/A	N/A	គឺជាប្រតិកម្មសមហេតុផលមួយទៅនឹងកត្តាគ្រោះថ្នាក់នៅខាងក្រៅខ្លួនមនុស្ស ដែលភ្លេចឱ្យបុគ្គលគេចចេញ ឬ ប្រឆាំងតបតវិញដើម្បីការពារខ្លួន ។
Fight-or-flight response	ប្រតិកម្មដោយការប្រឆាំងតបត ឬ រត់គេចចេញ	N/A	N/A	គឺជាសកម្មភាពបន្តបន្ទាប់គ្នា ដែលភ្លេចឡើងនៅពេល ដែលអង្គសរីរាង្គមានជីវិតមួយបានជួបប្រទះនឹងការគំរាមគំហែង ត្រូវមន្ត ដើម្បីប្រឆាំង និងតស៊ូ ឬ ដើម្បីគេចចេញទៅរកទីសុវត្ថិភាព ។ តាមការស្រាវជ្រាវពេលថ្មីៗបានបង្ហាញថា ប្រតិកម្មនេះ គឺជាប្រតិកម្មតែរបស់ភេទឈ្មោលតែប៉ុណ្ណោះ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Generalized anxiety disorder	ជំងឺថប់បារម្ភទូទៅ	N/A	N/A	គឺជាប្រភេទជំងឺថប់បារម្ភមួយ ដែលបុគ្គលមានអារម្មណ៍ថប់ៗ និងព្រួយបារម្ភឆ្លើវគ្រប់ពេល យ៉ាងហោចណាស់ នៅក្នុងកំឡុងរយៈពេល ៦ ខែ ពេលណាមិនត្រូវបានគំរាមគំហែងពីអ្វីមួយជាក់លាក់ ដែលជាការគ្រោះថ្នាក់ចំពោះគាត់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិសដ័យ	និយមន័យ
Hallucinations	មហាល	N/A	N/A	គឺជាប្រកួតប្រជែងមិនពិត ដែលកើតឡើងដោយមិនមាន កត្តាភ្លេច ។ ការមមាលបែបនេះ ដោយឡែកឡើង ប៉ុន្តែ ក៏អាច ឃើញជារូបភាពមានអារម្មណ៍ ឬ ជាការឆ្កួតផងដែរ ។ អ្នកជំងឺ ស្ម័គ្រច្រើនឡើយ ឃើញដូចជាការពិតណាស់ ប៉ុន្តែ វាមិនមែន ជាការពិត ដែលបានកើតឡើងទេ ។
Hormones	អ័រម៉ូន	N/A	N/A	គឺជាជននាំសារតិមី ដែលត្រូវបានផលិត និងបញ្ចេញដោយ ក្រពេញអង្គដូត្រីន ដែលបង្កើតជា មេតាបូលីស និងមានឥទ្ធិពល ដល់ការរីកលូតលាស់សរីរាង្គ អារម្មណ៍ និងផ្លូវភេទ ។
Hypnosis	ការសណ្តំ	N/A	N/A	គឺជាសភាពនៃការរញ្ជួយដឹងត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ដែលគេកត់សម្គាល់ តាមរយៈការធ្វើសម្រាកចិត្តកាយស្តាប់ស្តាប់ដោយនឹងធ្វើតាមការ ណែនាំ និងផ្លាស់ប្តូរប្រកួតប្រជែង លំនឹក ការជំរុញទឹកចិត្ត និង ការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សទិសជ័យ	និយមន័យ
Job burnout	ការឆ្អើយណាយនឹងការងារ	N/A	N/A	គឺជាបណ្តុំនៃរោគសញ្ញាឆ្អើយហត់អារម្មណ៍ ការប៉ះពាល់ទៅដល់ បុគ្គលិកលក្ខណៈ និងសមិទ្ធិផលការងារផ្ទាល់ខ្លួនថយចុះ ដែល ទាំងអស់នេះកើតមានចំពោះបុគ្គលិកទាំងឡាយណាដែលធ្វើការ ក្នុងតួនាទីប្រឈមនឹងភាពតានតឹងខ្ពស់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិសដ័យ	និយមន័យ
Major depressive disorder	ជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវអារម្មណ៍ ដែលកំណត់ដោយអារម្មណ៍ធ្លាក់ទឹកចិត្តខ្លាំង ក្នុងរយៈពេលយូររយៈ ដោយពុំមានការកើនឡើងខ្ពស់នៃជំងឺ មេនៀននៃជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្តបាយប្លឺឡា ។
Mania	ការរីករាយជ្រួល	N/A	N/A	គឺផ្ទុយទៅនឹងធ្លាក់ទឹកចិត្ត ។ អ្នកដែលមាន ម៉ាណៀ អាចនឹងមាន ទំនុកចិត្តច្រើនជ្រួល និងមានកំលាំងថាមពលខ្លាំង ។ ពួកគេអាច នឹងនិយាយច្រើនពេកមានគំនិតច្រើនមិនសូវសំរាង និងប្រថុយ គ្រោះថ្នាក់ ដែលពួកគេជាធម្មតាមិនដែលហ៊ានប្រថុយ ។ ទោះបី ស្តាប់មើលទៅ ម៉ាណៀ ដូចជា កំប្លែកកំប្លែក តែវាតែងតែធ្វើអោយ មនុស្សធ្លាក់ចូលទៅក្នុងស្ថានភាពលំបាក ។
Manic episode	អំឡុងពេលនៃការ សប្បាយចិត្តជ្រួល	N/A	N/A	គឺជាផ្នែកមួយនៃជំងឺបាយប្លឺឡា ដែលគេកត់សម្គាល់តាម រយៈពេលនៃការសប្បាយហួសហេតុ រីករាយ ដោយមិនមាន ហេតុផលច្បាស់លាស់ ហើយមានការរិតប្រ ប្រាស់អំពីសមត្ថភាព របស់ខ្លួនឯងយ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ ។
Mental retardation	ការលូតលាស់យឺតនៃចក្ខុវិស័យ	N/A	N/A	គឺជាស្ថានភាពមួយ ដែលបុគ្គលមានពិន IQ ចំនួន ៧០ ទៅ ៧៥ ឬ តិចជាងនេះ ហើយមានការពិបាកក្នុងការប្រើប្រាស់នូវជំនាញ របស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចការងារប្រចាំជីវិត ។
Mood disorders	វិបល្លាសអារម្មណ៍	N/A	N/A	គឺជាលក្ខខណ្ឌ ដែលប៉ះពាល់ទៅដល់អារម្មណ៍របស់បុគ្គល ហើយ វាធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍លើសលប់ពីកំរិតអារម្មណ៍របស់ មនុស្សទូទៅ ហើយដែលប៉ះពាល់ទៅដល់ការបំពេញមុខងារ និងទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សផ្សេងទៀត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Obsessive-compulsive disorder (OCD)	ជំងឺគិត និង ធ្វើដដែលៗ (OCD)	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវចិត្ត ដែលគេកត់សម្គាល់នៅពេលបុគ្គលមាន ការគិត ការស្រមៃរំពៃ ឬ សន្ទនាចិត្តដដែលៗ ម្តងហើយម្តងទៀតៗ ទោះបីជាបុគ្គលខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីទប់ស្កាត់កុំអោយកើតមានក៏ដោយ ហើយទង្វើដដែលៗ និងមានតោលបំណងទាំងនោះកើតឡើងដោយសារការមានជាច្បាប់ ឬ ទំលាប់ជាក់លាក់ណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Panic disorder	ស្លន់វិចល្លាស	N/A	N/A	គឺជាប្រភេទជំងឺថប់បារម្ភម្យ៉ាង ដែលជនរងគ្រោះទទួលរងបទពិសោធន៍នៃការភ័យឥតកំស្ម័គ្រ (panic attacks) ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលមិនបានស្ថានទុកមុន ហើយដែលធ្វើអោយជនរងគ្រោះមានការរំខានផ្នែកអារម្មណ៍ ។
Personality disorder	បុគ្គលិកលក្ខណៈវិចល្លាស	N/A	N/A	គឺជាភាពរ៉ាំរ៉ៃ និងមិនចុះសម្រុងនៃការយល់ឃើញ ការគិត និងអាកប្បកិរិយា ហើយដែលនាំអោយបុគ្គលបាត់បង់សមត្ថភាពក្នុងការបំពេញមុខងារ ឬ សកម្មភាពផ្សេងៗក្នុងសង្គម ។
Phobia	ការភ័យខ្លាច	N/A	N/A	គឺជាការភ័យខ្លាចជាបន្តបន្ទាប់ ហើយដោយមិនមានហេតុផលច្បាស់លាស់ ចំពោះវត្ថុ សកម្មភាព ឬ ស្ថានភាពយ៉ាងខ្លាំង ដោយមិនសមហេតុផល និងហួសហេតុ ។
Postpartum psychosis	ចិត្តវិកលក្រោយសំរាលកូន	N/A	N/A	អាចកើតជំងឺចិត្តវិកល ដោយកម្របន្ទាប់ពីសំរាលកូនហើយ ។ ប្រភេទចិត្តវិកលនេះមានឈ្មោះថាចិត្តវិកលក្រោយសំរាលកូន ។ ស្ត្រីអាចនឹងមមាល ភាន់គំនិត និងមានគំនិតមិនសមហេតុផល ។ គ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងករណីនេះ គឺដោយសារតែស្ត្រីនេះខ្វះការវិនិច្ឆ័យ ដែលអាចបង្កជាគ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្លួនគាត់ ឬ កូនរបស់គាត់ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	គិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Post traumatic stress disorder (PTSD)	ជំងឺបាក់ស្បាត (PTSD)	N/A	N/A	គឺជាជំងឺថប់បារម្ភមួយប្រភេទ ដែលបុគ្គលទទួលរងបទពិសោធន៍នៃព្រឹត្តិការណ៍ប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តម្តងហើយម្តងទៀត ដោយរួមទាំងមានការពិបាកចិត្ត យល់ស្តី មមាស ឬ ការនឹកឃើញឡើងវិញដូចជា ឡើងឆ្លើយតបទៅនឹងការរំលោភផ្លូវភេទ ព្រឹត្តិការណ៍ដែលគំរាមគំហែងដល់អាយុជីវិត រងរបួសធ្ងន់ធ្ងរ និងគ្រោះថ្នាក់ជាតិ ។
Psychiatrist	វេជ្ជបណ្ឌិតឯកទេសវិកលវិទ្យា	N/A	N/A	គឺជាបុគ្គលដែលបានទទួលបានសញ្ញាបត្រជាពេទ្យ (M.D) ហើយបានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់ក្រោយបណ្ឌិតជំនាញឯកទេសជំងឺផ្លូវចិត្ត ។ វេជ្ជបណ្ឌិតឯកទេសចិត្តវិកលអាចផ្តល់ថ្នាំដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងការព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត ។
Psychological assessment	ការប៉ាន់ប្រមាណលើកត្តាផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាការប្រើប្រាស់នូវវិធីវិធីជាក់លាក់ណាមួយ ដើម្បីវាយតម្លៃសមត្ថភាព អាកប្បកិរិយា និងគុណភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មនុស្ស ។
Psychological dependence	ភាពពឹងផ្អែកផ្នែកផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាតម្រូវការផ្លូវចិត្ត ឬ គឺជាការត្រូវការការប្រើប្រាស់ឱសថ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Psychological trauma	ការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត របួសផ្លូវចិត្ត	N/A	N/A	ជាជំពូកមួយនៃការខូចខាតចិត្តវិជ្ជា ដែលកើតឡើងដោយសារតែព្រឹត្តិការណ៍គួរឱ្យតក់ស្លុត ។ នៅពេលដែលភាពតក់ស្លុតនោះនាំទៅរកវិបល្លាសនៃការប៉ះទង្គិច ការខូចខាតអាចពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រែប្រួលរូបវន្តនៅក្នុងខួរក្បាល និងប្រតិកម្មតិមីក្នុងខួរក្បាល ដែលមានឥទ្ធិពលលើសមត្ថភាពរបស់បុគ្គលនោះក្នុងការតបតវិធីនឹងការប៉ះទង្គិចផ្សេងៗ ។
Psychologist	ចិត្តវិទូ	N/A	N/A	គឺជាបុគ្គលម្នាក់ ដែលមានសញ្ញាបត្របណ្ឌិតផ្នែកចិត្តវិទ្យាពីកម្មវិធីសិក្សា ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយសាកលវិទ្យាល័យ ឬ សាលាដែលទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍សិទ្ធិ ។
Psychology	ចិត្តវិទ្យា	N/A	N/A	គឺជាការសិក្សាបែបវិទ្យាសាស្ត្រអំពីអាកប្បកិរិយា និងដំណើរការរបស់ផ្លូវចិត្តរបស់បុគ្គល ។
Psychopharmacology	ចិត្តឱសថវិទ្យា	N/A	N/A	គឺជាមេកានិចមួយរបស់ចិត្តវិទ្យាដែលបានធ្វើការអង្កេតអំពីឥទ្ធិពលរបស់ថ្នាំមកលើអាកប្បកិរិយា ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Psychosis	ជំងឺចិត្តវិកល	N/A	N/A	គឺជាពាក្យសំរាប់ហៅប្រភេទបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តមួយដែលបុគ្គលបាត់បង់ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងភាពពិត ។ ជាងនេះទៅទៀត បុគ្គលមានការរំខានយ៉ាងខ្លាំងទៅដល់ការគិតអារម្មណ៍ និងអាកប្បកិរិយារបស់គាត់ ។
Psychosomatic disorders	ជំងឺចិត្តកាយវិបល្លាស	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវកាយ ដែលបណ្តាលមកពីការឆានតឹងចិត្ត ឬ បញ្ហាផ្លូវចិត្តរ៉ាំរ៉ៃ ។
Psychotherapy	ការព្យាបាលផ្លូវចិត្តដោយប្រើពាក្យសម្តី	N/A	N/A	គឺជាវិធីសាស្ត្រនៃការព្យាបាលមួយបែបដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត ហើយដែលបានផ្តោតលើការផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា ការគិត ទស្សនៈ និងអារម្មណ៍ ដែលមិនត្រឹមត្រូវដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹងជំងឺផ្លូវចិត្តជាក់លាក់ណាមួយ ។
Psychotic disorders	ចិត្តវិកលវិបល្លាស	N/A	N/A	គឺជាជំងឺផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបុគ្គលមិនអាចមានលទ្ធភាពក្នុងការដឹងពីពិភពជុំវិញខ្លួន ដោយសារតែមានការពិបាកក្នុងការគិត ការមានអារម្មណ៍ ឬ ការយល់ឃើញ ។ វាលែងត្រូវបានយកមកធ្វើជាក្រុមរោគវិនិច្ឆ័យនៅក្នុង DSM-III ទេ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	ភីរិយាស័ព្ទ	សនិស័យ	និយមន័យ
Schizophrenia	ការបែកធ្លាយចិត្តគំនិត	N/A	N/A	សំដៅទៅលើការផ្លាស់ប្តូរនូវមុខងារផ្លូវចិត្ត ដែលការគិត និងការយល់ដឹងក្លាយទៅជាវិបល្លាស ។
Social phobia	ជំងឺខ្លាចសាធារណជន ឬ សង្គម	N/A	N/A	គឺជាការភ័យខ្លាចមិនសមហេតុផលជាប្រចាំមួយ ដែលកើតឡើងដោយសារការរំពឹងទុកថាត្រូវបានគេសង្កេតមើលនៅពេលនៅទីកន្លែងសាធារណៈ ។ ជាធម្មតា ការភ័យខ្លាចទាំងនោះមានដូចជាខ្លាចខ្លួនឯងមានអាកប្បកិរិយាណាមួយធ្វើអោយខ្មាស់ គេ ឬ ធ្វើអោយខ្លួនឯងអាយ៉ាស់មុខ ។ កត្តាចំបងជាងគេ គឺខ្លាចអ្នកដទៃគិតអាក្រក់មកលើខ្លួន ។ Social Phobia ជាទូទៅកើតមានចំពោះកុមារដែលមានការអៀនខ្មាស់ច្រើននៅពេលដែលគេឈានចូលវិយជំទង់ ។
Specific phobias	ជំងឺខ្លាចស្ថានភាព ឬ វត្ថុជាក់លាក់	N/A	N/A	គឺជាជំងឺភ័យខ្លាចដែលកើតឡើងដោយសារការប្រតិកម្មទៅនឹងវត្ថុ ឬ ស្ថានភាពជាក់លាក់ណាមួយ ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	កិរិយាស័ព្ទ	សទិសន័យ	និយមន័យ
Stigma	ការរើសអើង ភាពអាម៉ាស់	N/A	N/A	គឺជាប្រតិកម្មអវិជ្ជមានរបស់មនុស្សមានចំពោះបុគ្គលណាម្នាក់ ឬ ក្រុមមនុស្សណាមួយ ដោយសារតែត្រូវបានគេសង្កេតឃើញថា មានបំរះ តូចចាប ឬ ខុសប្លែកផ្សេងពីគេ ហើយដែលមិនត្រូវ បានផ្តល់តម្លៃ ។
Stress	ភាពតានតឹងចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាលំនាំប្រតិកម្មជាក់លាក់ និងមិនជាក់លាក់ណាមួយរបស់ អង្គសរីរាង្គមានជីវិត ចំពោះព្រឹត្តិការណ៍ភ្លេច ដែលវាបានទៅ ដល់ភាពលំនឹងនៃផ្លូវចិត្ត ហើយដែលហួសពីសមត្ថភាពរបស់ បុគ្គលក្នុងការដោះស្រាយ ។
Stressor	កត្តាឱ្យតានតឹងចិត្ត	N/A	N/A	គឺជាព្រឹត្តិការណ៍ ឬ កត្តាភ្លេចខាងក្នុង ឬ ខាងក្រៅដែលនាំ អោយមានការតានតឹងចិត្ត ។

ពាក្យ	ខ្មែរ	តិរិយាស័ព្ទ	សនិសន័យ	និយមន័យ
Wellness	សុខភាពល្អ	N/A	N/A	មានសុខភាពពេញលេញ ដែលអាចធ្វើអោយបំពេញការងារបានពេញលេញ និងមានភាពសកម្មលើផ្នែករាងកាយ ចិត្ត អារម្មណ៍ ជំនឿ សង្គម និងមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញសុខភាព ។

ឯកសារយោង

១. ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ, ប្រកាសឱ្យប្រើ ដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១០៩/០២២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៩
២. ច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ, ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៨/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨
៣. អនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែន ដែលមានអង្គការចាត់តាំង និងពិធីសារស្តីពីការទប់ស្កាត់ បង្ក្រាប និងដាក់ទណ្ឌកម្មការជួញដូរមនុស្ស ជាពិសេស ស្ត្រី និងកុមារ ដែលបំពេញបន្ថែមលើអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រឆាំងបទឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលមានអង្គការចាត់តាំង, សេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាតលេខ ៥៥/២៥ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០០ និងដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៦/០០៤ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៦
៤. *English-Khmer Law Dictionary*, 1997
៥. International Organization for Migration (IOM), 2004, *Glossary on Migration*
៦. *Black's Law Dictionary*, eighth edition, 2004
៧. *Longman Essential Activator*, 1997
៨. American Psychological Association, *Psychological Glossary*
៩. Mental Health First Aid Singapore, *Psychological Glossary*

COMMIT

Coordinated Mekong Ministerial Initiative Against Trafficking

UNIAP

United Nations Inter-Agency
Project on Human Trafficking

United Nations Inter-Agency Project on Human Trafficking

No 164 Pasteur Street, Boeung Keng Kang

P.O. Box 877, Phnom Penh, Cambodia

Tel: +855 23 216 167/216 217

Fax: +855 23 996 122/216257

<http://www.no-trafficking.org>